

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG5083	ImageGroup:	I2KG238125
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དཀའ་གནད་དགོངས་བཅུད་རྣམ་དཔུད་རིགས་རྒྱུ། dka' gnad dgongs bcud rnam dpyad rigs rgyan/
Author:	ཀུན་བཟང་། kun bzang /
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support and ?permitted by Dzongsar Khenpo Kunzang, copyright holder to release as open access for the benefit of all the users.
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Chauntra, H.P.
Publisher:	mkhan po kun bzang /
Date:	2021
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at .

དཀའ་གནད་དགོངས་བཅུད་ནམ་དབྱེད་རིགས་སྒྲིན།

མཁན་པོ་རྒྱུན་པ་ལ་ཤི་མ་འཛུམས།

དཀའ་གནད་དགོངས་བཅུད་ནམ་དབྱེད་རིགས་རྒྱ།

མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་གིས་བརྩམས།

སྟོན་བརྟེན་དུ་བྱལ་བའི་འཆམ་འཕྲིན།

སྟོན་བའི་མཐའ་ལ་འདྲེགས་བའི་མཆོན་གྱི་ཅེ།
ཟུར་གསུམ་སྟེང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཟུག་པ་ལས།
མི་བཟོད་ཟུག་དུ་བཅིལ་བའི་སྐྱུ་འབྱུལ་འདིས།
ནམ་ཡང་གིས་བའི་འོད་སྒྲར་འབར་གྱུར་ཅིག།

བཙུན་བའི་གདན་གྲལ་ལ་བྱ་བཞི་ལྷན་མེར་འཁོད་འདོད་ན། རེ་མ་རྩ་ལའི་
གསེར་མཛོད་དང་ཁོར་རྒྱན་མའི་དདུལ་མཛོད་ལ་སྒྲར་མིག་དང་འཆིལ་ཞགས་
འཕེན་བའི་ཆ་རྒྱུན་འདི་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་ལ། མཁས་བའི་འགྲན་ཅོད་ནང་
སྟོན་ཐོན་གྱི་བང་ཅལ་ངོམས་དགོས་ན། ནམ་ཤས་ཏུ་བདག་བརྒྱད་ཀྱི་བཞོན་པ་
ལ་བྲེས་མཛལ་དང་རྒྱལ་གཞུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲུང་འབྲི་དགོས། ཆ་རྒྱུན་འདི་གཉིས་
རྒྱུ་བ་བཞིན་ས་ལ་འཕྱུགས་བྱུབ་ན། མཁས་བའི་རྒྱལ་སར་བཟོད་བའི་ལམ་སྟེ་
དང་པོ་དེ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། བཙུན་བའི་ཁང་བཟང་འགྲིམས་བའི་རྒྱལ་སྐོ་དང་པོ་
དེ་རྟེན་པ་ཡིན། ལས་དབང་དང་པ་མས་བྲིན་བའི་རྒྱུ་ལག་བཞི་པོ་འདི་གཞན་
གཞོད་བཞིའི་སྐུ་ཁྲུང་ལས་ཕྱོག་ནས་དུལ་སྤུལ་ཆོད་དུ་ལོག་པ་བཞིན་ཁྲུང་སིམ་
མེར་སྟོད་ཅུས་ན། དེ་དུས་བཙུན་བའི་ཁང་བཟང་སྟོད་བའི་གདོང་ཆོད་ཡོངས་

སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡིན། ཁང་བཟང་གི་སྐུ་ཁྱུང་དེ་ནས་མིག་ན་བཞི་ཀ་རྒྱུ་རིང་དུ་
བྱེད་ནས་རྒྱུང་རིང་རྒྱུང་རིང་གི་གཟུགས་དབྱིབས་དང་། རྒྱུང་རིང་རྒྱུང་རིང་གི་
སྤྱི་རྒྱབས་གཅིག་ཀྱང་ཡན་པོར་མི་གཏོང་བར། སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐག་ངོས་
སྤྱི་པ་བ་ན། ད་བཟོད་མཁས་པའི་འགྲན་ཚོད་ནང་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ཆའི་ཚོངས་གཞི་
དེ་གཏོང་བ་ཡིན།

དེ་མིན་ཆང་གཞིའི་མ་ཙུ་འདི་མ་ཆགས་བར་དུ་མཁས་པའི་ཁྱོམ་སར་འགྲིམ་
ན། དེ་ནི་མ་ཙུ་མེད་པའི་ཆོང་པ་ཡིན་པས་ཁེ་བཟང་གི་རྩི་ལམ་ལ་ནམ་ཡང་སྤྱི་
ཐོག་མི་སྤིད། མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཕྱག་ཞོར་དེ་ཅམ་ལྡན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མཁས་པའི་
ཁྱོམ་སར་ཤེས་བྱའི་ཆོང་འགྲེམས་སྤེལ་ཆོག
མཁས་པའི་ཁྱོམ་ས་འགྲིམས་པའི་སྐབས་དེར། གལ་ཏེ་འཆད་པའི་ཆོག་དོན་གྱི་
འགྲོས་མེད་ན། ཆོང་ཐོག་མེད་པའི་ཆོང་དཔོན་ཞིག་དང་ཁྱུང་བར་གང་ཡང་མེད།
གནད་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཇམ་མགོན་ས་པར་གྱིས།

གཞུང་ཕྱགས་གང་དང་གང་འཆད་པ། །

བྱེད་པའི་ཆོག་གིས་རབ་སྦྱར་ཏེ། །

ཆན་དོན་ལེགས་པར་སྤེལ་ནས་ནི། །

འཆད་པ་བདུན་སྟོང་བྱེད་པའི་ཕྱགས། ། ཞེས་པ་སྟར།

སེཀླེས་ལྟ་སྟངས་གྱིས་དག་དོན་བཅའ་བ། རུས་སྤེལ་འགྲོས་གྱིས་གཞུང་
དོན་བཤད་པ། སྟག་མོའི་མཆོང་གི་ས་བཅད་བཟམ་པའི་ཆེ་བ་གསུམ་གྱིས་དོན་
འདུས་པ། ཆོག་གསལ་བ། བཟོད་བདེ་བ། དག་ཅུང་བ། ཆོག་སྦྱན་པ། གཟུང་

སྒྲིབ་པ་ལྟུག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ཤེས་ན། ཤེས་བྱའི་ཆོང་གི་འགྲིམས་སྒྲོ་མང་བའི་
སྒྲོ་ཆེན་དང་པོ་དེ་འབྱེད་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་འཆད་ལ་མཁས་ཀྱང་ཆོད་པའི་རིགས་ལ་མ་གྱི་འགྲོས་མེད་ན། མཆོན་
ཆ་མེད་པའི་དཔའ་པོ་ལག་སྟོང་ལྟར་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པའི་
གཡུལ་སར་རྟ་ཁ་ཕྱིར་གྱིད་གྱིས་ཕྱོས་ལ་མ་དང་གཤམ་ཁུང་མཆོལ་རྒྱ་ལས། རྒྱལ་
ཁའི་རུ་ཆོན་ནས་ཡང་སྤྲེང་མི་སྲིད། གནད་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཇམ་མགོན་
ས་པཏ་གྱིས།

འབེལ་བའི་གཏམ་ལ་སྟོར་དངོས་ཇེས། །

སྟོར་བ་ཆོད་པའི་ལམ་སྤྱང་བྱིར། །

གྲོལ་བ་གཉིས་དང་དཔང་པོ་ནམས། །

ངེས་བར་བྱས་ནས་ཆོད་ལ་འཇུག ཞེས་པ་ལྟར།

འགལ་དང་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ལན་གྱིས་ལྟོག་པ་རུས་མིན་
ལ་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་
གང་ཡིན་གཏན་ལ་པལ་པའི་ཆོད་རིག་ལ་འཇུག་ན། དེ་རུས་གནས་ལྷགས་ར་
སྟོད་གྱི་གཡུལ་ས་ནས་རྒྱལ་ཁའི་རུ་ཆོན་འབྱར་སའི་ས་རྒྱགས་དང་པོ་དེ་ཟིན་
པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་ཆོད་ལ་མཁས་ཀྱང་ཆོམ་རྒྱལ་མི་ཤེས་ན། ཁ་གོར་གོར་འདིའི་ནང་ལྗེ་
ནར་ནར་སྟོང་རུ་སྒྲུལ་ནས་འཆད་ཆོད་ལ་འབད་ནའང་། རང་ཉིད་གྱི་ཆེ་སྟོག་ལ་
བཞི་ཤད་འཐེན་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རུབ་པ་དང་མཉམ་རུ་

ཉི་མོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་རྒྱལ་བ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། གནད་
འདི་ལ་དགོངས་ནས། བསྟན་དར་ལྟ་རམས་པས།

ཙོད་ལ་མཁས་ཀྱང་ཙོམ་ཚུལ་མི་ཤེས་ན། །

ལྷེ་བརྒྱ་སྤུལ་ནས་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཆོ་མཁྱེན་ནས། གཤམ་པ་རྗེན་གཅེར་དུ་བཏོན་
པ་དང་འབྱུགས་པ་སྟེན་པ། བྱིངས་ཀྱི་དོན་ལ་ལུང་གི་གོ་བ་ཟབ་པ། དཀའ་བའི་
གནད་ལ་རིགས་པའི་འབྲུལ་ཚོ་བ་བཅས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཞུང་ཙོམ་ན། ད་བཟོད་
མཁས་པ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་
སྟོག་དབྱགས་ཀྱི་ཀ་བ་འཇུགས་མཁན་དེ་ཆགས་པ་ཡིན། མཁས་པའི་ཆ་རྒྱུན་
འདི་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་བཤད་དེ་དག་སྟོན་དུ་གཏོང་ནས།

འདིར་གངས་ཅན་མེས་པོ་ཆོའི་དབྱལ་རིས་ས་ལ་མ་ལམ་གོང་། གངས་
རིའི་ལ་ཐོད་ཉི་མས་མ་བཞུས་སྟོན། མེས་པོའི་ཡིག་ཆར་ནས་གསལ་བའི་
མདོ་དབྱས་སྟོར་གསུམ་གྲགས་པའི་ནང་ནས་མདོ་ཁམས་ལ། ཁམས་གསུམ།
རྒྱ་བཞི། མདོ་ལྗ། སྤང་དུག་རོང་བརྒྱད། ཤོད་བརྩུར་བྱེས་པའི་ནང་ནས་ཉེ་
ཤོད།^[1]ཉེ་རབས་ཉོར་མེར་ད་ར་ཁ་སྤར་བྱེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོར་ཁང་སར་
དཔོན་ཀྱི་འབངས་སྟེར་གཏོགས་པ་དཀར་མཛེས་འབྲུ་ལུགས་ཐོང་ནས་སྤྱེས།

དབྱས་འགྱུར་འབགས་པའི་ལུལ་ནས་འཆར། གངས་ཅན་བྱུལ་པའི་རྒྱལ་

[1] འབངས་གསེར་ཐེང་ནས་བྱུང་བའི་ཉེ་རབས་ལྟར། ཉེ་རབས་འབྲི་ནས་ཆད་པ་ནས་བརྩུང་དབྱ་ཡིག་བརྩུང་བའི་རྒྱས་རིས་དང་། ཉེ་རབས་
ཉོར་བྱིས་བརྩུང་བ་ནས་ཉེ་རབས་ཉོར་མེར་ད་ར་ཁ་སྤར་བྱེས་པའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས། ཐུན་བྱིས་བྱིས་པའི་ཉེ་རབས་གཡས་འབྲིལ་དུང་
སྤྱ། ཉེ་རོར་བརྩུན་བཞུགས་ཆོགས་པས་དཔེ་སྟུན་ལུས་པའི་ནང་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་དགོས།

ཚབ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱའི་གཞུང་ལུགས་ལས་མངོན་སྟོག་གི་ཤེས་བྱར་ལྟ་བུའི་
མིག་རྟེན་པ། ཚཱ་པ་པོ་དཀར་མཛེས་ཀྱན་བཟང་ལགས་ཀྱིས་བཅུམས་པའི་
《དཀའ་གནད་དགོངས་བཅུད་རྣམ་དབྱེད་རིགས་རྒྱུ》ཀྱི་པར་གཞི་ལ་ཞིབ་ལྟ་
ཐེངས་གཅིག་བྱས་པའི་མཐོང་སྣང་རགས་ཅམ་འབྲི་འདོད་སྟེ།

དེའི་འདིའི་ཚཱ་ཡིག་གི་ཐོག་མ། <<ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་
རྒྱལ་ལ་དབྱེད་པ་ཤེར་མདོའི་དགོངས་གསལ>>ནས། <<ངེས་ཤིང་སྤང་བ་དམ་
པའི་ཤིང་རྟའི>>བར། རང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱེད་ཚཱ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་
སྤེལ་འདུག་པ་རྣམས། བརྗོད་བྱེད་ཆོག་སྟོར་ཐད་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་
སྟོན་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར། ལམ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་མཐུག་སྟོན་སེལ་
བར་གྱི་སྟོལ་རྒྱུ་ཚཱ་རིག་གི་ར་བ་ལས་མི་འགོངས་པ། རྣམ་བཤད་རིག་
པ་ལས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་ལྟ་དང་། སྟོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་འགའི་ལུགས་ཀྱི་
འཆད་པའི་འཆིང་གསུམ་ལྷན་པས་འཆད་རྒྱལ་དངོས་གཙང་པ།

བརྗོད་གཞིའི་ཐད་ལུང་གི་གོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རིགས་པའི་དབྱེད་སྟོབས་ཐབ་
པ། རང་ལུགས་བཞག་པར་ཁ་གསལ་ཞིང་ཁུངས་བཙན་པ། གཞན་ལུགས་
དགག་པར་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རིགས་ལམ་བཙན་ཞིང་། སུན་འབྲིན་གྱི་ཐལ་བ་རྣ་
པ། ཚེད་པ་སྤང་བ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱར་ཞིང་། དབྱེ་མཆམས་ཀྱི་
གཏན་ཆོགས་གསལ་པ། འཕགས་པོད་མཁས་པའི་བཞེད་གཞུང་སྤྱི་དོན་དང་
རང་ལུགས་གོང་མའི་བཞེད་པའི་མཐའ་དབྱེད་བྱུང་བྱེད་འབྲེལ་བས། སྟོགས་སུ་

མ་ལུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་།

<<ལྷག་དོན་ཐུགས་དམ་ལས་འཕྲོས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་སྐོར་>>

ལྷ་བྱ་རྒྱ་འབྲས་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་འབྲེལ་བའི་དུང་རིགས་ཀྱི་
བྱང་ས་དང་བཅས་བཟང་ས་ཤིང་གསལ་བ་གད་གནང་སྤངས་དག་གིས། གཞུང་
ལུགས་ཆེན་པོའི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཞོག་སྤྱིག་ཐུབ་པའི་སྒོ་ཁྲོས་ཀྱི་
ཅལ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་འོངས་པས་མཆོད།

མདོར་ན། གདན་ས་ཆེན་པོར་ལོ་མང་བཞུགས། གཏམ་གོས་གཏམ་གསུམ་
ལ་གྱོང་བཏང་ནས། ས་འབྲུགས་ལྷས་མགོ་དང་རྩོད་འབྲུགས་སྤྲོད་དམས་བྱས་
ནས། དཀའ་སྤྲོད་དང་དུ་སྒྲུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྤྱོད་པའི་འབྲས་ཏུགས་ཀྱི་
མཐུན་དཔེར་བྱ་བ་འདུག་པར། རྩོལ་མེད་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་ནས་ཡིད་རང་དང་། ལྷ་
བཞི་ཁ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྐྱུགས་བའི་དུང་མང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་ལྷ་འདོད་བ་ཞིག་ནི། གཞིས་པ་ལྷལ་
ལུང་བ་ནས་པ་མ་སྤྲོད་མཆེད་ལྷལ་དུ་ལུས། རང་ལྷལ་རྒྱབ་དུ་བཞག་མི་ལྷལ་
སྤྲས་སུ་བྱས། སྤྱིན་སྤྱོ་མོ་ཐད་ལ་བཞག་ས་ནག་པོ་འདམ་ལ་འཇལ། སྒོག་
དམར་པོ་འབེན་ལ་བཅུགས། དེ་པོ་རྒྱང་དུ་གཞོག་པས་རྩིས། གཙང་ཆེན་
རྣམ་བཞི་འབྲེད་དུ་བཅད། བལ་པོད་ས་མཆོམས་བཀྲལ། ལས་དབང་ཆོས་
ལ་བཙེལ། མགོའི་སྤྱ་ཐེགས། ལུས་ཀྱི་གོས་བཞེས། སྤྱིད་སྤྱག་དགོན་པ་ལ་
བཙེལ། སྒོ་བ་གཉེར་གཞུང་ལུགས་ལ་འབྱུང་ས་དེ་ནས། གཞན་ལུགས་དགག་
པའི་རིགས་ལམ་མི་ཙྏད། རང་ལུགས་བཞག་པའི་ལུང་དོན་མི་འཆོལ། ཟ་ཉལ་

གཏོང་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད། ཆགས་སྒྲུང་མོངས་གསུམ་གྱི་ལྷགས་རི་
 བཅེགས། འཁོ་འདུག་སྟོན་གསུམ་ལ་ཆིངས་མེད། ཟ་འཕུང་གོས་གསུམ་ལ་
 གྱིག་མེད། བཤད་ན་ཁ་དེག་གིས་ན་ལག་དེག་བསམ་ན་སེམས་དེག་རང་
 གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུགས་པ་བྱས། གོ་ཆད་ལ་ཁ་བཏང་།
 རིག་ཆད་ལ་སྟོན་བཅུགས་ནས། འགན་ཁུར་མེད་པའི་ཁ་རྒྱག་མེད་ཆོག་རྒྱག་
 ཁོ་ན་བཤད་ནས་དུས་ཆོད་སྟེལ་ཐབས་བྱེད་མཁན།

དེའི་གསུམ་གྱི་གཞོན་སྟེས་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་མི་སྣ་འདི་དང་འདི་འདྲ་ལ། ཁ་མིག་
 ཡར་ལྟ་དང་བཟང་པོ་དཔེ་འདྲེན་རེ་གནང་ནས། གཞུང་ལུགས་མང་དུ་བསྐྱབས་
 པའི་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་དོན་རིགས་པས་དབྱོད་པའི་ནམ་དབྱོད། དབྱོད་དོན་
 རྒྱད་ལ་སྦྱར་བའི་ཉམས་ལེན། རིགས་པ་དཔེ་ཐོག་འགོད་པའི་ལག་ལེན་བཅས་
 ལ་བརྩོན་ན། ས་མཐའ་འབྲམས་པའི་དོན་གོ་དང་། གདན་ས་འགྲིམས་པའི་ལག་
 རྩེས་རེ་བཞག་སྟབས་ལའང་། ག་ཆའི་ཁ་ལ་གདམ་སྟན་མེད་པ་དང་། མཁྲིས་པའི་
 སྟན་ལ་མངར་མོ་མེད་པའི་དཔེ་ལྟར། རང་དབང་མེད་པར་དཔྱུས་ས་བརྟེན་པའི་
 ཉ་གོད་སྟབས་བྱུང་ཤོར་བ་ལྟར་སྒྲུག་ཅེ་ནས་ཐལ་སོང་བའང་། སྟལ་སྟོང་མ་ཞོར་
 བས་པན་རེ་ཁོ་ནས་བསྟུབ་འཇུག་མ་བྱས་པར་བཞག།

མཐའ་དོན་ཚུམ་པ་སོ་ལ་ལེགས་གསོལ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཁིང་འཁོ་
 གྲུབ་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་བདེན་པའི་ཉི་ལོད་ལོག་དགོད་སྒྲོ་དང་མིག་རྩེ་འདྲེས་
 པའི་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་སྟོན་སྦྱར་བར་འཆར་བ་དང་། རིག་པ་
 དཔེ་ཐོག་འགོད་པའི་ལག་ལེན་ནས་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྟོན་འདུན་ལྟ།

ཐང་གཞིང་འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཞིང་གསེབ་ནས། །
 ཀྱང་རྗེས་ས་ལ་ཐབ་ནས་ཤོས་པའི་སྒྲེང།
 རྩ་གས་རྩྭ་གཞོག་ཐོག་འཇུགས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས། །
 མཁས་རྒྱ་དགྱེས་པའི་འབབ་སྟེགས་བསྐྱེན་འདི་བཟང་། །
 གུས་འདུད་བཅས་པེ་ཅི་འཛིགས་མེད་ཀྱིས། གནས་མཆོག་ལྷ་རྟ་ཤི་བང་
 སྟོང་ལྷང་པའི་ནགས་འདབ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སྟོབ་བླ་ཆེན་མོ་རང་ལག་དུ་ཕྱི་
 ལོ་༢༠༡༡ལྷ་བ་༡༠ཆེས་༥ ལ་གྱིས། །

དཀར་ཆག

ཕྱོན་རྒྱ་འགྲོ་བའི་གཏམ།	(1)
ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་མཐོང་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་ཤེར་མདོའི་དགོངས་གསལ།	(5)
བདེན་གཉིས་ལ་དབྱད་པ།	(24)
རྒྱན་གྱི་མཆོད་ཡུམ་ལ་དབྱད་པ།	(37)
བརྗོད་གཞི་ཐུགས་དམ་ལས་བྲམས་ཏེ་བདེ་བ་ཤེགས་སྤྲོད་པོར་བརྟགས་པ།	(45)
སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་སྒྲོ་བྲོས་བྱར་རྒྱན།	(52)
བསྐྱོ་བའི་དོན་ལ་བསམ་པ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་དགོངས་རྒྱན།	(72)
ཤེར་འཕྲོས་དགོངས་དོན་ལུང་རིགས་རྒྱན་ཐེང་།	(80)
ཤེར་བྱིན་ལས་འཕྲོས་པའི་དབྱད་གཏམ་ལུང་རིགས་རྒྱ་ལོ་ཀུན་འདུས།	(95)
ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་དབྱད་པ་འབྲུལ་སྤོང་བྱར་རྒྱན།	(109)
ཀུན་རྒྱ་ཐ་སྣད་པའི་ཆོད་མ་དང་ཐ་སྣད་ཆོད་མ།	(116)
སྒྲོ་རིགས་གྱི་ནམ་པར་དབྱད་པ་ཆོས་རྗེ་དགོངས་སྟེགས།	(124)
ངེས་ཤེས་སྤང་བ་དམ་པའི་ཤིང་རྟ།	(134)

རྟོག་པའི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ གཞུགས་སོ།།	(146)
དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་ཆེ་ཁག་གི་མཚན་གཞུང་།	(173)
ལུག་བྱང་།	(177)

སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བའི་གཏམ།

སྒྲིབ་པའི་འགྲོར་བ་ཁོ་ན་ལས་མི་ལོ་སྒྲོང་ཐུག་གི་ཡར་སྒྲོན་ནས་མེས་པོ་གོང་མ་
དག་གི་ཚམས་དཔྱོད་ལས་བྱུང་བའི་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་གི་ཚོར་རྣམས་ལ་རིན་ཐང་
དེ་ཅུང་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་མིག་ལས་དུ་ཁོ་བོའི་དེབ་རྒྱུང་འདི་མཁྱེས་ནད་ཅན་
ལ་མར་ཁུའི་དཔེ་རྒྱ་རྩ་མ་གྲུར་ན་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་སུ་གྲུར་ཏེ་ལེགས་སྦྱེས་ཀྱི་
མོང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུང་དཀའ་ན་ཡང་། དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ། འཁོར་བའི་
བྱ་གཞག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཐྱོགས་ཏེ་མི་ཆེའི་གོམ་འགྲོས་བཀའ་པོད་རིག་པའི་ཐང་
ཆེན་དུ་བསྒྲིད་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་ནི་ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་དབྱུང་
གཞི་ཞིག་དུ་འང་འགྱུར་ངེས་སྟེ།

དབྱུང་སྒྲིང་འདི་ནི་མི་ལོ་དུ་མའི་རིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་
ཅིང་ཐོས་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁའ་སྒྲུབ་གོང་མའི་གསུང་གི་སྒྲེགས་བམ་མི་
ཉུང་བ་ཅུང་ཀྱི་ཁོད་ནས་མཐའ་དཔྱོད་དང་དོགས་སྒྲོང་ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་དབྱུང་
པ་དག་ཉེས་སྒྲོང་བཅུ་གཅིག་ལོར་«དཀའ་གནད་དགོངས་བཅུད་རྣམས་དབྱུང་
རིགས་རྒྱན»ཅེས་པའི་དེབ་རྒྱུང་འདི་དཔར་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་སྤྱན་ལས་ཏུ་ཕྱལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

འདིའི་ནང་གི་དབྱེད་ཚོས་དག་གཞུང་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་
བར་མེད་ཏུ་ཞོར་གྱིས་ཡིན་མོད། བསྐྱར་ཏུ་ཐེངས་ཤིག་ཞིབ་མྱ་བྱེད་ཏུས་ཡིག་
འོར་ཁ་ཤས་བཅོས་པ་ལས་བརྗོད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མཐའ་དཔྱོད་དང་། འོགས་
སློང་། དགག་སྒྱུབ། འཛིན་མཆམས་བཅས་ལ་ད་ལྟའང་གདེང་ཆོད་ཆོག་པའི་ངེས་
བརྟན་འཕེར་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་ཅུད་མོས་སུ་སོང་མི་འདུག་
སྟེ་ཞིང་། དེབ་ཅུང་འདི་ལ་རང་ཉིད་གནས་ལུལ་བཤད་བྲ། ཁག་ནས་སློབ་གཉེར་
བ་ནམས་ཀྱིས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིན་བྱས་ཏེ་རང་
ལུལ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་མཁན་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ལས་ཏུ་འབྱུང་བའི་འདུན་པས་
དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་སློར་བུད་ཐུབ་པའང་དགའ་བ་སྤྱེས་ཡོད།

འདིའི་ནང་གི་དབྱེད་ཚོས་དག་ནི་བསྐྱར་སློབ་དཔེ་བུ་ཕྱེས་ཀྱི་བྱི་མས་
མ་སྐྱགས་པར་བྱམས་སྒྲ་གཉིས་གཅོས་རྒྱ་ཤོད་མཁས་པའི་བཞེད་པར་ཁྱངས་
གཏུགས། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོ་རབ་འབྲམས་པ་ལ་བསྐྱས་ཀྱི་
གཞུང་འགྲེལ་ཁག་ལ་གཞི་བཅོལ། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་པའི་ལེགས་
བཤད་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་མཐའ་དཔྱོད་དང་འོགས་སློང་གི་བརྟན་ཤུལ་
བཅད་ཡོད་ལ། རང་རེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱིར་གཙོད་ཀྱི་རང་གཤིས་
མེད་པས་དད་ཞེན་ཁོ་ནའི་སྤྲིག་པ་མིག་བཅུམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་དག་རིང་ཏུ་སྤངས་

ཉེ་སྐབས་འེ་རང་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་མཆམས་ཁ་གསལ་མེད་པའི་དཀའ་གནད་
འགའ་འེ་ལ་རང་གིས་འཛིན་མཆམས་འེ་ཡང་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་དངོས་པོ་
གཅིག་ལ་རིགས་དྲུག་གི་ལྟ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིའང་
བཞིན་བྱ་བཞིན་བྱེད་གང་ཐད་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་སྡོད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་བཀའ་དགོངས་སྐྱེ་མཆོ་ལྟ་བུའི་
དབུས་སུ་ཁོན་པའི་སྤལ་བས་སྐྱེ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་སློང་བའི་མཚུངས་སྒྲར་འགྱུར་
མི་སྲིད་པ་མིན་ན་ཡང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། སྤྱི་ལོ་མང་དུ་སྤྱོད་པ་ལ།
།བདེན་པའི་ཆོག་གཅིག་མེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། ཆོག་ཐག་ཆོད་
པའི་སྤྲད་ཆ་འགའ་འེ་སྐྱེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དགོངས་པར་སོང་བར་ཡིད་ཆེས་
ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། སྤྱི་ལོ་པལ་ཆེར་པལ་ལ་ཆགས་ཤིང་
ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་ནམས། །དོན་དུ་མི་གཉེར་ཁོ་ན་མ་ཟད་
ཐག་དོག་རི་མ་དག་གིས་སྤང་བར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཆགས་སྤང་
གི་སྒོ་རང་ག་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཡེམ་མ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ནི་བདག་སྟོད་
གང་ཡང་བྱ་སྐྱེ་མིན་ལ།

དེ་མིན་དཔྱོད་ལྡན་གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་བཞིན་བྱ་ཆོད་མ་གསུམ་
ཀྱིས་དབྱེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་

འཆར་གང་གནད་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འོར་པའི་ཆོས་དང་མ་འོར་
བའི། །ལོང་བྱིད་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ། །སྤང་ཞེས་སྤྲོན་ད་སྤྲོན་ཆད། །སངས་
རྒྱས་བསྟན་པ་ཇི་སྟར་བསྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་ལགས་པས་ཁོ་པོས་
སྟོང་ནས་དགའ་བས་བསྟུ་ཞེས་ཀྱང་ཁྱོེ།

རྩིས་པ་པོས་༡༠༡༡༤།༡༡ཉིན་འཕགས་ཡུལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲར་གྱིས།

༡༡། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་མཐོང་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ་ ཤིར་མདོའི་དགོངས་གསལ།

ནམ་རྟོག་སེམས་ཉིད་ཐུན་པའི་སྐྱོང་དཀྱིལ་དུ།
དེ་བྲལ་བཅོས་མའི་འཇུག་མདང་གསལ་མཛད་པའི།
མ་ནོར་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ལ།
སྟོ་གསུམ་མི་བྱེད་དྲངས་བས་བདག་བྲག་འཆལ།

ཆོགས་གཉིས་སྟོང་གི་གཟེའོད་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཚོགས་མཚན་དཔེ་བཞད།
དེ་མེད་ལེགས་གསུང་དེ་ཟེའི་རྒྱད་མང་ས་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཀུན་བརྒྱལ།
མི་རྟོག་སྐྱུ་མའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་ནས་པན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་བ་རྒྱབས་བྱུང།
གངས་མེད་ས་གསུམ་འཛིག་རྟེན་བཀལ་བའི་ཞི་བ་མཆོག་རབ་དམ་པ་མཛེས།

སྟོང་རྩེ་པད་མོའི་ཟེའུ་འབྱུའི་མཐིལ་དུ་བྱང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་མན་ངག་བདོ།
མཁུན་རབ་ཟབ་མོ་མ་འབྲེས་སྐྱོང་ནས་སྤང་སྟོང་སྐྱུ་མའི་འཁྲོ་ལ་གཟིགས།
མཐའ་ལས་སྤིང་ན་སྐྱལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་དགེ་ལེགས་འདབ་སྟོང་བཞད་མཛད་པའི།
སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་གཅོས་ཟབ་མོའི་ལམ་སྟོན་སྟེས་མཆོག་རྒྱུ་བའི་གཙུག་ན་རྒྱལ།

ལུ་ཚུགས་ནན་མའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་ཕྱོགས་ཞེན་ལྟ་བུའི་བང་ཁ་གཤིབས། །
ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བདེན་ཁ་འཆོལ་བའི་རང་གཤིས་མཁྱེགས་པོའི་ལྟ་བ་ཡི། །
ཀྱན་རྟོག་དེ་དག་རིང་ཏུ་སྦངས་ནས་དཀའ་གནད་ཚུ་ཐིགས་ཟེགས་མ་ཙམ། །
རྒྱ་མཆན་ལ་བསྟེན་དབྱད་སྒྲོས་འདབ་མའི་ཟེུ་འབྲུ་སྟོང་གི་དབུས་སུ་གཡོ། །

དེ་ཡང་མདོ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་
ལ་ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཙམ་སྟེ་མེད་རྟོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་འང་མ་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་གི་དོན་མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་དང་།
རྒྱད་སྟེ་མ། དེ་བཞིན་ཏུ་དབུ་མ་ཅ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་གཏན་ལ་པ་བ་
ན་ཡང་ད་ཏུང་བདག་འདྲའི་སྟེ་པོ་དག་གིས་རྟོགས་པར་མ་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་
ནས། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་ཏུ་བཀྲལ་བའི་དོན་དཔལ་
ལྷན་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
ཀྱིས་རང་རྒྱད་ཏུ་བཀྲལ་བའི་དོན་རང་རྒྱད་ཤར་པ་སྟོར་གསུམ་ནས་སྟོབ་དཔོན་
མེད་གེ་བཟང་པོའི་བར་གྱི་མཁས་པ་ཏུ་མས་དོན་དེ་དག་ཡང་ཡང་གསལ་བར་བྱས།

དེ་ལ་འདིར་དང་པོ་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་
 ལུགས་བཤད་པ་ལ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་
 ལུང་ཁུངས་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབྱེད་བརྗོད་
 པ་འདྲ། །ཆོར་བ་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་བཞེད། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་
 བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །ཞེས་དབྱེད་བརྗོད་པ་སོགས་དཔེ་ལྟ་ཡིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱ་པ་ལས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་སྒྲོའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཤིང་། ས་བརྒྱན་པ་ནས་གཞོན་རུས་པར་གསུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་བས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
 པའང་ཡོད་པར་གསལ་བར་ངེས་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་བྱ་དབྱེད་མ་ཅ་ཤེས་
 ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་ལུང་ཁུངས་
 མང་བྱ་མཛད་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
 བཞེད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་བསྟན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱལ་བའི་ལན་བྱ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་མཛད་པ་དང་།

དེ་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་ན་ས་དང་པོས་ཀྱང་
 རྟོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བྱ་

མ་འགོད་ལ།

འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྐུ་སྐྱོན་གྱི་པར་བྱིན་དཀའ་
འབྲེལ་དང་། དབྱ་འབྱུག་ཀྱི་ཀླ་དག་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་གཙོ་བོ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེའི་སྤྲེང་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བཤད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བདག་ཏུ་
འདོགས་པའི་རྒྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། དེ་རྟོགས་
པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སྤྲེང་
དུ་སྦྱ་མའི་དཔེས་གཟུང་རྟོག་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་ན་ཡང་།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་དམན་
པར་བསྟན་རྟོ། །

གཉིས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་བཤད་པ།

ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་སྐྱོན་སྐྱོན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀླ་ཆེན་ལས། མཁས་པ་དུ་མས་
ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ས་བདུན་པ་མ་
ཐོབ་པར་ཉན་རང་སྟོ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རུས་སོ། །འོ་ན་
བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དུས་སྟེའེས་སྦྱབ་གཟུང་རྟོག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་
སྟོང་པས་ཉན་རང་གིས་བྱང་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དུས་སྟེ་དེ་སྔར་
རུས་པར་ཐལ་ཡོ། །ཞེས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཕྱང་པོ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་

གདེངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། བྱང་པོ་རང་
བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཤིག་ཆུང་དུའང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་
སྤྲོང་བ་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་དེ། གཟུང་བའི་
དོན་མི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་འདོགས་གཙོད་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱད་གཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་
ཙམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་སྤྱོད་འདོགས་གཙོད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ནས་མདོ་སྤེལ་བཅུ་པའི་ལུང་དོན་ལ་ཡང་།

ས་བདུན་པའི་ལྷ་རོལ་དུ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་མཐུས་ཉན་རང་ལས་འདའ་མོད། ས་བདུན་
པ་ཐོབ་ནས་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་ཆེ་ག་
དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྲང་བས་དེ་དག་ལ་ཅུང་ཞིག་བརྟགས་པར་འདོད་པས།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ།

དེས་ན་དེ་དག་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་དང་མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ནས་སྤྱིར་ཉན་རང་སྒྲོ་བློས་གྱིས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་སེམས་དེ། ཐེག་ཆེན་བྱང་
སེམས་ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་བྲལ་མདོན་སྤུལ་དུ་མཛོང་བ་དང་། དེའི་
སྟོབས་གྱིས་སྤང་བུ་གཟུང་རྟོག་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་དང་། ཡོན་
དན་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའང་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་

པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ནམས་ཀྱིས་ཕྱི་སྒྲོང་དང་ནང་སྒྲོང་ལས་ལྷག་པའི་གནས་
ལུགས་རྟོགས་མི་བྱུང་ཅིང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོས་སྒྲོམ་བྲལ་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣེ་བར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ན་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱུང་པོ། །

གཞན་ཡང་ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོགས་སྒྲོར་གཉིས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་རེ་རེ་
ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པ་ལ། བྲམས་
མགོན་གྱིས། མཆན་མེད་རབ་དུ་སྒྲིན་ལ་སོགས། །ཅེས་པས་ཉན་རང་གི་
ཆོགས་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོར་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་ཡང་། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་
འཕགས། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་རེ་རེ་བཤད་པས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་དག་སྒྲོ་སྒྲོས་གྱི་ཅལ་དང་རྒྱས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་ཅིའི་མི་བྱུང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་
པས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཤད་པས་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆ་
མའི་སྤྲས་དོན་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་དང་། མཆན་མེད་ཆང་བཤེས་
པ་ལ་བཤད་དེ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་། སྒྲོམ་

བས་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ལམ་དང་། མདོན་སྤྱོད་ཏུ་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་དང་།

དེ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་ཐིན་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ནས་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དོན་འདི་ལ་རྟོག་ཞིབ་གསལ་པོ་བྱས་དང་ད་བཟོད་སྣང་ངེས་འཆར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལའང་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་བཞིག་ཐོན་པས། དེས་ནི། རིང་ཏུ་སོང་བའི་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིང་ཏུ་སོང་བའི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྣང་རོ། །

བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱིས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡུགས་སྤྱང་འཐད་པ།

མོ་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་སོགས་ནས་ཀྱན་མཁུན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བར་མཁས་པ་ཏུ་མས་ས་བདུན་པའི་ཡུ་རོལ་ཏུ་སྒྲོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསྟོན་འདིང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་ཉན་རང་རྣམས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་སྒྲོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་ཡང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བར་གནས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་སོང་བའི་མཆོན་འཛིན་སྤྱར་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་པས་ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཉི་ཤུ་འབྲེན་པ་སོགས་ཀྱན་མཁུན་རྒྱ་མའི་པར་བྱིན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་སྣང་རོ། །

དེ་ལྟར་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་དོན་དང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་

གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་གོང་བཞིན་བཤད་ན་
ས་བདུན་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྒྲོ་གོས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་པའི་དོན་མི་ཐོབ་
སྟེ། ས་བདུན་པའི་སྤྱོད་ལེགས་སུ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པའི་མཆོན་
འཛིན་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་རྒྱུ་གྱིས་ནི་
སྒྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་ལུགས་བཞིན་བཀྲལ་བས་བྱམས་སྟུ་གཉིས་ཀའི་
ལུགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་དེ་གཉིས་མི་
འགལ་བ་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲུ་མཆོན་ཡང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་
བཟང་པོ་ནི་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྱེད་གྱིས་སྟུ་སྟུ་གྱི་ལུགས་ལ་འང་ཉན་རང་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མ་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བར་མཛད་ལ།

དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་ཆེན་པོས་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཞིན་གསུངས་
པ་ཅེས་ལས་མཐའ་དག་རང་གི་བཞེད་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཤེས་
བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཤིག་ཆེན་དུ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་ལུང་བྲངས་
ཏེ་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་ཚུལ་བཤད་ནས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིས་ནི། མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་ལ་
དེས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་མཁྱེན་པས། སྒྲོ་སོ་སོས་
མཁྱེན་པར་བཞེད་དེ། ལུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་མི་མའང་བས་མཉམ་
བཞག་ལས་མི་ལྡང་བའི་བྱིར་སྤྱོད་མ་ཉིད་ལེགས་མོད་འོན་ཀྱང་བྱི་མ་ལྟར་བཟུང་ངོ་

ཞེས་རང་གི་བཞེད་པ་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབྱེད་འཕྲུག་ནམས་བཤད་སོགས་ནས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་
 རི་ལྷ་ར་བཞེད་པ་བཞིན་བཞོད་པས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་རྒྱུད་རྒྱ་མ་དང་། མདོན་
 རྟོགས་རྒྱན་སོགས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཤད་པ་རི་ལྷ་ར་
 ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མས་མཚན་མེད་ཆང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་
 དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་དེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་སྤྱ་སྤྱོད་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་གགས་ལ་
 སོགས་པའི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ།

མོན་ཀྱང་རང་རྒྱལ་ལ་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་རྒྱན་
 ལས་གསུངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ཡིན་པས། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་དང་མཚན་མེད་ཆང་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་ཁུབ་མཉམ་དུ་
 བཅི་མི་རུང་སྟེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་མཚན་
 མེད་ཆང་བ་མ་རྟོགས་པ་དེས་ནའོ། །

བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཆེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མཆུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་

དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་
 དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱམས་ལྷ་གཉིས་དགོངས་པ་མགོན་དབྱེད་གཅིག་དུ་སོང་
 པ་ཀྱན་མཁུན་རྒྱ་མས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་པོའི་རྒྱན་དུ་སྒྲུང་རིགས་
 སོ། །

བཞི་པ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་བརྟགས་པ།

རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་ལས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ལ་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མ་རྟོགས་པ་ཞེས་ཀྱིས་བཞེས་པ་བསྟན་འདུག་པས། འདི་ལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 སོ་ལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱ་གསུམ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་བཀལ་བ་ལ་ཕུལ་བྱེད་གི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉན་རང་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཅོད་པའི་ཡན་ཏུ། དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་པས་རྗེ་བཙུན་
ཉིད་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟགས་པར་རིགས་སོ། །

ལྷ་པ་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་ན་ཤེས་སྤྱིབ་སྤང་དགོས་མིན་ལ་དབྱང་པ།

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་
དགོས་པ་ནི། འཇུག་འབྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
དམིགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཡང་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཤེས་སོ། །ཁོ་ན་ཕུང་པོར་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་སྟོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་
ཆེན་མའི་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་བྱེད་ནང་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྟོག་
འབྲེལ་རབ་གསལ་ལས། ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རྒྱུ་མ་
ཆད་པར་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕུང་
པོ་བདེན་མེད་མདོར་སྟུང་ཏུ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་སྟོང་བ་དོན་གྱིས་གྲུབ་
པས། ཉན་ཐོས་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བུའི་རིགས་ཉན་སྤྱིབ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཀུན་

མཁེན་ཡལ་སྤུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་དཀའ་འབྲེལ་དང་། དབྱ་མའི་འབྲེལ་བ་སོགས་
ལས་རབ་དུ་གསལ་བས་དེ་དག་ལ་འགལ་བ་དང་། ལུང་རིགས་གང་དང་ཡང་མི་
མཐུན་པའི་ནམ་གཞག་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་ཞིང་བསམ་པར་
བྱལ། །

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་མི་རྩལ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
ཡིན་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱང་པོ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷ་བའི་ཤན་
འབྲེད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་
ན་ཉན་ཐོས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ངེས་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
སྤང་རྩལ་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་ན། ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་འཛིན་སྤངས་གཙོ་བོར་མི་
བྱེད་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིན་སྤངས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་སྦྱོན་མེད་
དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཇེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྤྲུལ་མ་བཤད་པའི་དོན་འདི་དག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཁྱོར་བས་
འཆད་ཚུལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་གོ །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
ན་མཆན་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་སྦོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་དགོངས་
སོ། །

ངེས་ན་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་བདེན་

འཛིན་སྤོང་མི་རུས་པ་འདི་བཞིན་རོང་ཁྱིལ་རྒྱུད་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་གྱིས་གསྲུང་བའི་དོན་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙུག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔེ་བྱད་བཞིན་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་
 དག་གིས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཚོད་པར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 འདུག

འོན་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཛིན་སྤོངས་
 གཙུག་པོར་བྱེད་པས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་མི་གནས་ལ། ཁྱིལ་རྒྱུད་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་གོང་དུ་བྲངས་བཞིན་པ་ཡང་། འདི་ནས་དཔེ་མཛོན་
 ཅན་གཙུག་པོར་ཡིན་པས་ཕྱིར་སྒྲོས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མཁའ་ཆེན་
 དག་ཆོས་གྱིས། ཉན་ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་
 དགོངས་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉོན་ཐྱིབ་སྤོང་བའི་སྒྲོ་
 ལོགས་སུ་བྱུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤོངས་པར་སོང་བས་
 སྤོང་བྱ་རགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་བྲལ་བའི་ཤེས་
 ཐོབ་སྤངས་སོང་བས་སྤོང་བྱ་སྤྲུལ་རགས་གི་གོ་སྒྲོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་ལ་དེ་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྤོང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་

སྤོང་བའི་མ་ཁྲབ་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྤོང་མའི་དགོངས་པ་བསྟོན་མེད་ཏུ་སྤང་།

གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་སྤང་བའི་བདག་འཛིན་ལ་སྤང་རགས་གཉིས་
 སུ་བྱེན་མ་ཆོག་པ་མེད་སྟུང་། མཐོང་སྤང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྤང་ལོགས་སུ་སྟོམ་སྤང་གི་དེ་ཉན་བརྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་སྤོང་བ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སྟུང་ན། དེ་དག་ནི་དབང་རྣམས་
 ཀྱི་རིགས་ཅན་སོགས་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱིར་ལམ་གོང་འོག་གི་
 ཁྲུང་པར་གྱིས་སྤང་བུ་ལ་སྤང་རགས་སུ་བྱུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྤོང་མའི་དབུ་མའི་བཀའ་འབྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་སྤང་རགས་གཉིས་སུ་བྱེན་པ་ནི་རང་དགར་རྟོག་པས་བདགས་པ་ཁོ་
 བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་བུའི་
 བདག་མེད་ལ་སྤང་རགས་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་གཉེན་པོའི་
 རུས་པ་ཆེ་ཆུང་བྱུབ་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྤང་བུ་ལའང་སྤང་རགས་འཛིན་ཀུས་སོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་བདག་མེད་མཛོན་སུ་ཏུ་མཐོང་བ་
 དང་ཏུས་གཅིག་ཏུ་དག་བཅོམ་ཏུ་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྱུར། དེས་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་
 ཀྱི་བར་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་མི་བྱུབ་པས། ཉན་ཐོས་
 མཐོང་ལམ་ནས་མཐོང་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤོང་བ་ལས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་མི་རུས་པས་བདག་འཛིན་རགས་པ་
 སྤོང་ཞེས་འཛིན་ན་ཡང་དོན་ལ་གནས་སོ། །

ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་སྤང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅི་
ན། གུན་མཁུན་སྤྱི་མའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐུས་
འཛིན་རྟོག་པ་ལས་གཞན་མ་བཤད་ལ། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ནི་མི་སྤྱོད་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་གུན་མཁུན་སྤྱི་མས་དགག་པ་ནན་
གྱིས་འཛད་འདུག་པས་སོ། །

དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཀྱི་སྒྲོ་གུན་ནས་ཞིབ་ཐོར་བརྟགས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་
བྱ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་དེའི་ས་ཐོན་གཉིས་ལས་མ་འདས་སོ་སྟུང་
ཉི་དབྱེད་པར་མཐོང་ཅིག

ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནས་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་རང་འཛིན་ནམ་བདག་འཛིན་
རི་ལྗང་ཡོད་ཅི་ན། འདི་ལ་མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་པའི་རྣམ་བཤད་ལས།
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་འཛིན་མདོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་དབང་ལྡན་
ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དབང་ལྡན་ཀྱི་
རྒྱལ་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་ནས་དེ་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་མཐའ་མ་རྩི་རྩུབྱེད་ཀྱི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱིས་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་བྱས་ནས་མི་སྤྱོད་ལམ་སྤང་ཅིག་དང་པོའི་
གནས་སྐབས་སུ་རང་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་སྤངས་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་འཛོག་ཅེས་
གསུངས།

ཐོན་ཀྱང་ཁོ་ཐོར་ནི་ད་དུང་དོགས་གཞན་འགའ་རེ་སྤང་བས་འདིར་སྒྲོས་ན།

ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤང་
རྒྱས་ན་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ལྷག་བསྐལ་བདེན་
པ་ཟད་པར་སྤང་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲ་ནི་ལྟར་བཤད།

འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ཕྱང་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གི་གང་ཟག་
བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་པས་དེ་མ་སྤང་ན་དེའི་
དངོས་འབྲས་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་ཡང་མཚུངས་པས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱད་ལ་ད་དུང་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདི་ན་ཆོ་ལྷན་དག་
གིས་ངེ་ལྟར་སྒྲ།

གཞན་ཡང་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ངར་འཛིན་མངོན་གྱུར་མེད་ན་ཆོམ་སྤང་
མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་རྒྱས་སམ། རྒྱས་ན་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་
སོགས་ནས་སྤིད་ཉན་དག་པའི་བར་དེ་དག་མངོན་གྱུར་མེད་ཅེས་འཆད་རྒྱ་ཡིན་
ནམ། ཡང་ན་དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལ་ཁོ་པོས་འདི་བཞིན་བསམ་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནས་དག་
བཅོམ་གྱི་བར་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཡང་དེ་
བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པས་དེས་གང་ཟག་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་
རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནས་བཟུང་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱེ་བས་སོ། །
དག་ཆོས་གྱིས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནས་ངར་འཛིན་མངོན་འགྱུར་པ་མེད་
གསུངས་པའི་དོན་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ་སྤམ་
པས་འདི་ལས་གཞན་སྒྲ་བར་དགའོ། །

བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་བྱམ་མོང་པའི་ལྷ་
བར་བཞག་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་ཚོས་གྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་དགོངས་བྱུང་ལས།
ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་བཞེད་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་བདེན་པ་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བདེན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་སོགས་མཚན་མེད་
བཞི་རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་མོད། གངས་རིའི་ཁྲིད་
འདིར་ཆད་ལྷ་ལ་དབྱ་མ་སྒྲུབ་གཅིག་བྱེད་པའི་ཆད་ལྷ་དེ། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་
དེ་ག་རང་ལ་གསུངས་པས་ཆད་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་ངོ་མཚར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།

སྤྱིར་གཞི་བྱང་པོ་ལྷ་བྱ་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་རྟག་མཐའ་དང་བྱང་པོ་མེད་པར་
འཛིན་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཆད་མཐར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
བཀག་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ཀུན་མཁྱེན་མང་ཐོས་སྒྲུབ་བྱ་མཚོས་ནན་གྱིས་གསུངས་མཛད་པ་ཉིད་
ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐོང་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་པར་བྱིན་དཀའ་འབྲེལ་དང་དབྱ་མའི་
དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ཞིབ་དུ་གཟིགས་ན་གསལ་པོར་ཤེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་
སྟོམ་མཉམ་བཞག་ན་བདེན་མེད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་མ་ཟད་གཉིས་
སྒྲར་ཅམ་ཡང་མེད་པས། མཐོང་ལམ་གྱིས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་བརྩ་བྱུག་སོགས་
རྟོགས་པ་དེ་དག་རྗེས་ཐོབ་ནས་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་གསལ་བར་
བཤད་འདུག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཆད་ལྷར་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་གང་ན་

ཡང་མི་སྤང་བ་མ་ཟད། བདེན་མེད་ལ་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་མཐའ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་
ནམ་སྤུངས་ཞེས་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་
འགོག་མི་དགོས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འགོག་དགོས་པ་
ནི་གྱིས་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་ན་མཆན་མ་ལ་སྦྱོད་དོ།
།མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་ན་མཆན་མ་ལ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་མདོའི་ཡུང་ཁུངས་གཙོ་
བོ་མཛད་ལ།

དེས་ན་བདེན་མེད་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནི་མཆན་འཛིན་ཅམ་ལས་མཐའ་བཞིའི་ནང་
ཆེན་གྱི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཤིག་ཏུ་གསལ་ཏེ། བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་རྒྱ་ཆེ་
ཆུང་མཉམ་ལ། མཐའ་བཞིའི་ནང་ཆེན་ཏུ་གྱུར་པའི་མེད་མཐའ་ནི་ཐ་སྤྱད་ཏུ་ཡང་
མེད་པ་ཡིན་ཞེས་མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་
མཁྱེན་མང་ཐོས་གྱིས། གཉིས་སྤང་གི་མཆན་འཛིན་དེ་དག་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་
མིང་གིས་བདགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཐར་འཛིན་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་འང་གནད་འདི་ཉིད་ཁོ་
ནར་བརྟེན་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གནས་
ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་
པ་རྣམས་བཀག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དང་།
བདེན་མེད་གཉིས་ལ་འང་ཁུད་པར་ཡོད་པ་གྲུབ་པས་མང་ཏུ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྤུས་སོགས་གྱི་ལེགས་བཤད་དག་

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་མཐོང་རྒྱལ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིར་མདོའི་དགོངས་གསལ།

ལ་ཁོ་བོས་དབྱེད་ཁུལ་རེ་བྱས་ཀྱང་མོ་ལྷན་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་འཐད་པ་མ་མཐོང་ན་
བརྟགས་ཏེ་བཀལ་བ་རིགས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྒྲུའོ། །

བདེན་གཉིས་ལ་དབྱེད་བ།

ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནམ་བཞག་བྱེད་
དགོས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྤྱོད་བཞི་པོས་ཆོས་ནམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་ངལ་བ་བརྒྱ་
ཐུག་གིས་ཐང་ཆད་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་འབད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་དུ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་
རིགས་པས་དགག་མི་བྱུང་བས་དེ་ལ་དབྱེད་མ་པ་དག་གིས་གཞི་བདེན་གཉིས་
ལས་ཉམས་པས་ལམ་ཡང་དག་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མི་འབྱུང་བས་འབྲས་བྱ་
ཟུང་འདས་ཐོབ་མི་བྱུང་བས་དངོས་སྤྱོད་མི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་
འདུག་ཅེས་ཆེས་ཆེར་སྒྲོགས་པར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐུ་བ་ཀྱི་བྱགས་དགོངས་ཐབ་མོ་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་འཕྱོར་
བའི་དབྱེད་མ་བའི་བྱུ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བས་སྒོ་མཐོང་བ་བརྟུན་པས་དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་འཛིན་པའམ་གང་ཉིད་པའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། མཐོང་བ་
ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་།
དང་པོ་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་བ་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཉོགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་
མ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་པོ་གསུངས་འདུག་པས་འདི་ཡི་གནད་གང་ལ་བྱག་གམ་

སྐྱམ་དུ་དབྱད་ན།

ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྤར་མེད་ཀྱང་སློབ་དུ་འབྱུང་ཆུས་ཐིམ་པའི་ཤེས་
པ་ལ་སྤང་སོང་བས་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སློབ་དུ་ག་པའི་ཐ་སྤྱད་རིགས་
པའི་བསམ་སློབ་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སློབ་ལྷན་སྦྲེས་ཐུན་
མོང་གིས་བདེན་མེད་རྟོགས་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྤྱད་རིགས་པ་ཙམ་ལ་མ་གྲུབ་ན།
གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་སློབ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་མི་དགོས་པས་དེའི་
གནས་ལུགས་ཀྱང་རྟེན་ཅེས་འཇོག་ཆུ་མེད་པའི་ཆུ་མཆན་གྱིས་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །

ཐ་སྤྱད་བདེན་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྤྱོད་དབྱུང་མ་པ་ལྟ་བུས་དབྱད་པ་མ་
ཞུགས་པའི་སློབ་དུ་ཆོས་ཙན་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་དབྱད་པར་
ཞུགས་ནས་བསྐྱུལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མ་སྦྲེས་ཀྱི་བར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་
ཐ་སྤྱད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དོ། །

འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཙན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མེད་ལ་སྤྱན་དུ་ལྷའི་བར་ཆུ་ཤོད་
གྱི་མཁས་པ་རྣམས་སློབ་གཅིག་དུ་མ་འཆམས་པས་ཡུལ་ཙན་ལོག་པ་ཡོད་པར་
བཞེད་པ་དང་མེད་པར་བཞེད་མཁན་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་
གྱིས་ལྟར་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གཉིས་པོར་སློབ་ས་སྤྱོད་འཇོག་གིས་རྩན་
ན་རྩན་མཉམ་དང་། བདེན་ན་བདེན་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་
ནི་དངོས་པོ་དང་ཆུ་ཉིད་ལས་སྦྱེ་བར་གྲུབ་པས་མེད་ཅེས་ལྷ་རྩྭགས་ནན་གྱིས་ངེ་
ལྟར་བསྐྱུལ་ཀྱང་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པ་ལ་དགོངས་སོ་སྟེ།

དེས་ན་དེ་དག་གིས་དབལ་ལྡན་ཆོ་བས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་
ཆོ་ཡང་མ་གྲུབ་གསུངས་པ་སོགས་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
ཤེས་བྱེད་ཁོ་ནར་འབྲེལ་ཏེ་སེམས་ཅམ་པའི་མི་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་བཞེད་དོ། །

ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་ཀུན་མཁུན་རྒྱ་མ་སོགས་
གྱིས་ནི་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་སྐྱབས་པ་འདྲ་རང་ཉིད་མེད་པས་དེ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
ངེས་དཀའ་བས། དབལ་ལྡན་ཆོ་བས། མདོར་ན་རི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །
ཆོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། དེ་ཆོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆ་
བདེན་པ་སྟེ། ། དེ་གསལ་མ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀ་རྩལ་བ་ཡིན་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
སེམས་ཅམ་པའི་ལོག་པའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བགོད་འདུག དེ་ལྟར་ལུང་གི་
དོན་དང་བབ་སོ་དེ་བཞིན་ཏུ་གནས་ཤིང་ཆེ་བ་འདུག་ཀྱང་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་
རྣམས་ནི་ལུང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བྱུང་བྱུང་ཅན་ཤིང་སྟག་ཡིན་པས་འདི་ཡིན་འདི་
མིན་བདེན་རྩལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐག་ཆོད་ཤིན་ཏུ་དཀའ།

དེ་ལ་འདིར་རེ་ཞིག་ཀུན་མཁུན་རྒྱ་མས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་ན་ཡང་མཁན་
ཆེན་ངག་ཆོས་གྱིས་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
མེད་གསུངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་དངོས་པོར་
ཞལ་བཞེས་གནང་དགོས་ཐུག་འདུག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ད་ཏུང་མེད་ཅེས་རི་ལྟར་སྐྱས་

ཀྱང་དངོས་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་
འཇིག་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པའི་གོ་མ་ཆོད་ན་
མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་འཇིག་དགོས་སམ་ཞེས་པའི་
དེ་བ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་ལ།

ད་དུང་གཞན་ཞིག་ནི་ལོག་ཤེས་སུ་སྒྱུར་པའི་དངོས་པོ་འདི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་
རྒྱུ་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གསལ་རིག་ཅམ་ཡིན་པས། གསལ་རིག་
ཅམ་གྱི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་
ན། སྤང་བྱའི་ཡུལ་མེད་པས་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ་ཞེས་བགྲང་སྟེང་
ལྟར་དེ་བ་འགའ་སྟེན་ན་བཤད་རྒྱུ་ལ་མ་ཐོངས་པ་ན་མས་གྱིས་སྒྲ་བ་རིགས་སོ། །

ཁོ་པོས་བསམ་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་དམིགས་སྤྱེན་
མེད་པའི་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་འཇིག་པས་སྒྲ་བཤད་
འཇིག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་སྤྱེན་མ་གྲུབ་པས་རང་
ཉིད་སྐྱེ་བ་ངེས་པ་དགའ་ཉེ། ཤེས་པ་མངོན་འགྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་དམིགས་སྤྱེན་ལ་
སྟོས་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོད་ཆེ་བ་འདུག དེས་ན་སྟོ་བྱར་དུ་འབྲེལ་རྒྱས་སྤྱད་སྟངས་
བའི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་གང་ན་འདུག་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་པས། རང་སྟེང་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཆོང་བའི་ཤེས་པ་མངོན་འགྱུར་བ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་
སོ་སྟུང་།

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི།

གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་མཐའ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་བཀག་སྟེ་
 མཐའ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅེས་
 དོན་དམ་བདེན་པ་རྟེན་ཚུལ་གསུངས་པ་སྟེ། མདོ་ལས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་
 མེད་པ་ལ་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མཆོན་ཉིད་འདིས་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ལས་གཞན་སོ་སྟེས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་
 གི་རྟེན་བྱར་བྱར་པའི་བསྟན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མ་ཁྲབ་པ་བཤད་ཀྱང་།
 འདིས་མཆོན་པའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མས་རྟེན་བྱ་གཅིག་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་པ་རེ་
 རེ་བཞིན་དགག་སྟེ་མཐར་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་པའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་སྟུང་དུ་མཐོང་དགོས་པས་སོ། །

འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ཅམ་ལ་ལྟོས་ན་རིགས་ཤེས་
 རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པ་ལྟར་དུ་བསྟན་སྟངས་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཕྱོགས་རེ་བ་འཛིན་པའི་སྟེ་པོ་མང་པོས་མཐའ་གཅིག་དུ་
 མཐར་ཐུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་
 རྟོགས་ཞེས་དེང་སང་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་སྟོན་གོ།

དེས་ན་འདིར་མ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་པའི་འབྲུལ་གཞིའི་ཡུང་ཁུངས་འགོད། །དེ་ཉིད་ཡུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་རྩལ་ཡང་དག་པར་འདོམས་པ། །ཡུང་དོན་འགྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དགོངས་པ་སྤྱོད་པོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཆད་མས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་ན། མདོ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡིག་གི་ལྟར་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པས་དོན་དམ་སྒྲོ་འདས་སྤྱོད་པས་མ་བརྟོག་མེད་དུ་བསྟན་པ་དེ། སྤྱོད་འབྲུག་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་གསུངས་པ་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་བསྟན་པས། ཀྱན་མཁའམ་སྒྲོ་མས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་བརྟོག་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོས་བརྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས། སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་བྱ་ལ་བསྟན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ན། རང་ལུགས་ལ་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གསལ་བོ་སྤང་བས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནི་བསྟན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་ནི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པས། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཡུལ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དབྱ་མའི་སྤྱོད་པ་ལས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་

རྩོམ་བཞུགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པའི་བཀའ་འགྲེལ་ལས། གཉིས་
སྒྲུང་དང་བཅས་ན་ཀྱི་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཡུལ་ཡང་དོན་དམ་བཞུགས་པ་མ་
ཡིན། ཞེས་དང་། ད་དུང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུངས་
པའི་དོན་དམ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱི་རྩོམ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ལུང་འགྲེལ་དུ་མས་འབྱུང་གཞིར་བྱས་ཏེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་
རྩོགས་པ་དོན་དམ་བཞུགས་པ་རྩོགས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བས་ཡང་དག་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཀྱིས་རང་གི་ཉམས་སྤོང་གི་དབང་ཆ་དེ་ལ་བཞུགས་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་དེར་བྱད། ཁོ་མོས་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཆ་དེ་གི་ལམ་ཁོ་མོའི་
ཐོག་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་སྤོང་གི་གསལ་ཆ་གང་ཡང་མེད་པས་འདི་རེད་ཅེས་
འཇུག་མོ་ཐད་བཅུགས་བྱེད་པ་མི་ཤོད་མོད། འོན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་གིས་དོན་དམ་བཞུགས་པ་མ་རྩོགས་པར་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རིགས་
པ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ན་རྩོགས་པ་དོན་དམ་བཞུགས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བ་བཤད་འདུག་
པ་དེས་ན། དམན་ལམ་སྤོན་སོང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ཆེན་སྤོང་ལམ་བཞིས་
གང་ཟག་གི་བདམ་མེད་ཅེས་ཡང་མ་རྩོགས་པར་ཐལ་བ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དོན་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་རྩོགས་པོ་མི་ཆོད་པ་ལྟར། བདག་མེད་དོན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་རྩོགས་

ན་བདག་མེད་རྟོགས་གོ་མི་ཆོད་པར་མཚུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིབ་ལས་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་དུ་མཐོང་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
འཛིན་མཛོན་གྱུར་པ་བཞི་པོ་སྒྲངས་བར་བཤད་པས། བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱང་
བདག་འཛིན་སྒྲངས་པ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཐུག་འདུག་པས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
ཁྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོན་ལས་ཁོ་པོས་ནི་འདི་འདྲ་སྒྲིབ་བར་མི་སྒྲོབས།

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་དེ་རྟོགས་པ་
དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལུང་དང་རིགས་པ་གང་བཞོད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་
པ་རྟོགས་པའི་སོ་སོའི་སྒྲེ་པོ་སྒྲུ་ཡང་མེད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་ཁོ་ནར་སོང་
འདུག་པས་སོ། །

དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་ངེ་ལྟར་སྒྲིས་ཀྱང་། ལྷན་པོའི་ལྷ་ཚུགས་མཐར་སྒྲེལ་གྱི་
རྣམ་ཐར་སྒྲོང་བ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་པོ་རང་གི་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པ་དང་
ཤེས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་རུལ་ཅོམ་ཡང་བཞོད་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་ལ་དོན་
མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
ནས་ཞེས་འདྲི་ཆེ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་དགོས་ཐུག་འདུག་པས་དེ་མ་ཐག་དུ་
རང་ཆེག་སྒྲུང་གྱི་འགལ་བ་ཅོམ་ཡང་མི་ཆོར་བས་ལྷན་པོས་མི་ངོ་རང་ངོ་མི་ཤེས་
པའི་དུས་ལ་སྒྲེབས་འདུག་གོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རོན་དམ་པ་མིང་དང་བད་ཡིས་ཐ་སྟོད་དུ་བསྟན་པ་ཅམ་
ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡང་འཛོག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་
པ་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རོན་དམ་རང་ངོས་ནས་ཡིན་ཞིང་། རོན་
དམ་རང་ངོས་སམ་རོན་དམ་པ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་མཁས་
ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས། ཁས་ལེན་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་ཚོད་ར་ལ་ཡོང་
དགོས་རོན་མི་འདུག་ཅེས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་
བཀྲོན་ལྗིད་མོ་དེ་ཁྱར་ནས་དབྱེད་གཟན་གྱིས་བཏུབ་པ་ལས་རེ་ཞིག་འོ་བརྒྱལ་མ་
བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་བཞག་མཐའ་དག་ཐ་སྟོད་དུ་ཡིན་པས་རོན་
དམ་རྟོགས་མི་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱད་
ལ་སྐྱོས་བྲལ་མཆོན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་མས་སྐྱོས་བྲལ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་ཆོགས་སྒྱུར་ན་ཡང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པས་ཤེས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། ཤེས་ན་
མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པའི་ཕྱགས་ལས་གཞན་གྲུབ་
མཐའ་སུ་གང་གི་ཕྱགས་ལ་མ་གྲགས་པས། སོ་སྐྱེ་ནམས་ལ་གཞལ་བུ་རྟོག་
རྒྱར་རྟོགས་པ་ལ་ཇེས་དཔག་དང་མངོན་རྒྱར་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་བསྟོན་འདིང་བ་མ་
བྱེད་ཅིག

གལ་ཏེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ། མིག་དང་ན་དང་སྒྲ་
ཡང་ཆད་མ་མིན། །ལྷེ་དང་ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཆད་མ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་དབུ་མའི་རང་རྒྱུ་གི་ཡང་དག་པའི་ཆད་མ་དང་། སྤྱིར་དབུ་མ་པའི་
ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མའི་བྱད་པར་མ་ཤེས་པར་ཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་ལམ་མ་
ཐོབ་པའི་སྤྱོ་བོ་དག་གིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་ནག་རྟག་གིས་འདུག་དགོས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་སོ་ན་གནས་སོ། །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པ་ལས་ཆད་མ་གཉིས་དང་བཞི་
འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་སྤྱེ་བ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཐད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་གནས་ལྷགས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་
མངོན་སུམ་དགོས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་
ཀྱང་རྟོགས་ཆོག་པའི་བྱད་པ་ཞིབ་མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྤྱི་ཡིས་སྤྱེ།

ཁྱེད་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འཛོག་མི་ཐུབ་ལྟེ།
དཔེར་ན་ལ་རྒྱབ་ནར་མེ་ཡོད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་དངོས་ལུལ་
མའི་དོན་སྤྱི་ལ་མེ་ཉིད་དུ་རྫོམ་ནས་འདུག་ལུལ་མེ་ཡོད་པ་ཤེས་སོང་བ་ལ་མེ་
རྟོགས་ཞེས་འཛོག་པ་ལས་མེ་དངོས་སུ་མ་སྒྲུང་བས་རིགས་པས་བརྟགས་ན་
མེ་རྟོགས་པ་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མས་ཡོད་མེད་
སོགས་མཐའ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའམ། འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་བྱུང་མེད་པས་དང་པོ་ནས་དངོས་

མོ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པས་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་གིས་མཐོང་བུ་དེ་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཆོད་མས་མཐོང་བ་གསལ་པོར་
བསྟན་པས་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་ཡོད་པ་དག་གིས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་གསལ་པོ་
ཤེས་ཀྱས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་སོ་སོའི་སྤྱི་པོས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་
ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོའི་དོན་དམ་
བདེན་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཆོམ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་
ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱས་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་
མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྙད་སྒྱུར་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀྱང་མཐུན་ཆ་མས་བདེན་གཉིས་སྤྱི་པོས་འཕགས་སོ་སོའི་ལུགས་
སྤྱད་གཤམ་པའི་སྐབས་སུ། དོན་དམ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་
སྤྱི་བ་ལ་དོན་དམ་མ་གྲུབ་པ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་བསྟན་པ་སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་སོ། །

དེས་ན་སོ་སྤྱི་པོས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས། དེ་རྟོགས་པ་ལ་
འཕགས་པ་དགོས་ཞེས་སྤྱི་བ་མང་ཡང་དེ་དག་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་མེད་ཅིང་
དབུ་མ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་མ་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །

གསུམ་པ་ལུང་དོན་འགྲེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོངས་པ་སྤྱི་བ་ནི།

དེ་ཡང་མདོ་ལས་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད། ཅས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་

ལས་དོན་དམ་ཚིག་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ལ་ཡིན་
པས་དེའི་ཆེ་སྤྱིས་འཕགས་གང་ལ་སྦྱར་གྱུར་བྱེད་པར་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་མམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་གྱུར་འདས་པ་བཤད་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཏུ་སྒྲིཾློག་གི་སྒྲིཾློག་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་ན་དེ་ནི་སོ་
སྤྱིས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་དངོས་སྤྱད་པ་དང་། དངོས་སྤྱད་བཟོད་པ་མེད་པ་
ཙམ་བསྟན་ལ། དེས་ན་མདོར་བསྟན་རྒྱུད་ཆེ་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དམ་དེ། ། དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །

ཞེས་ཚུར་མཐོང་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོས་བདེ་བ་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའམ་དོན་དམ་
བདེན་པ་མདོན་སྤྱད་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་རིགས་
པས་རྟོགས་པ་གསལ་པོ་བསྟན་པར་བསྟོན་ཏུ་མེད།

སོ་སྤྱིའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་དེས་དངོས་སྤྱད་པ་དེ་ལ་རྟོགས་ཞེས་དང་མཐོང་ཞེས་རིགས་
ཤེས་དེའི་རྟེན་བྱར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་རྟོག་པ་དེའི་དངོས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་དེ་འཁྲལ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རོན་གྱུར་རྟོགས་ཟིན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་གི་བ་ལྟར་མི་
འཛོག་པར་རིགས་རྒྱན་གོམས་པའི་རྟོག་པ་གསལ་སྤྱད་ཅན་རྣམས་ཆད་མ་ཉིད་
ཏུ་འཛོག་དགོས་པ་འོང་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཚུང་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དབྱེད་པའི་ལུགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞིང་།

དེ་བོར་རྩ་འཛིན་སྟར་འཇུག་ཡུལ་མེད་གྱུར་དོན་དམ་པའི་དོན་སྤྱོད་པ་ནི་ཐ་
སྙད་ཏུ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་དོན་འཛོག་མི་ཐུབ་པས། དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་

དཔག་ལ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་སྒང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི་སྒོ་སྒོས་བཅས་ཀྱི་
ཡུལ་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
ཤེས་ནི་སྒོས་བཅས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་འདིར་བཤད་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་པོ་ལས་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་
ཡུལ་ཡིན་གྱི། སོ་སའི་སྒྲེ་བོས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན།

ཐོགས་མེད་ནས་གོམས་པའི་དོན་བདེན་འཛིན་ལ་ཡིན་པས་དེས་ན་དེ་དག་ནི་
བདེན་འཛིན་ཅན་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིབ་ལས་ཁྲོལ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་
བདེ་བར་བཤེགས་པ་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་བཅེ་བ་སྒྲིང་
རྩེ་ཆེན་པོའི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱན་ཀྱང་རུང་མ་བསྐྱན་
ཀྱང་རུང་དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས།

དེ་ནས་ཤེས་པ་དེ་མི་བཞེད་པར་གོམས་དགོས་པ་བཞིན་སྒྲོང་ཉིད་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དེ་ཡང་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས། དེ་ནས་ཉམས་སྲུ་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པས་སོ། །

དེ་མིན་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་དང་པོ་མ་ཤེས་པའམ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་གི་སྒྲིབ་གཅིག་གྱི་ལོགས་སུ་ཉར་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སེམས་
ཅན་སྲིད་པ་དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་གྱི་མཆོད་ཡུལ་ལ་དབྱེད་པ།

དེ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་སྤྱི་མོའི་དུས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཟིན་ན་ཡང་། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་སྤང་ཚུལ་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པའི་ཚུལ་
བཞེས་ཏེ་གཞན་དོན་ལས་དུས་ནས་ཡང་མི་འདའ་བའི་བཅོམ་ལྡན་མི་པམ་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ངི་མ་མེད་
པའི་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲོར་བ་ལས། བཀའ་བར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོའི་སྤྱི་དོན་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་དོན་
མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་ཐོག་མར།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་འཛད་གང་ཡིན་དང་།
འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དོན་སྦྱབ་མཛད་པ་གང་།
གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་སྦྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་སྤྱི་ཆོགས་འདི་གསུངས་
པ། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་
བྱུག་འཆལ་ལོ།

ཞེས་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་གཅིག་གིས་འཕགས་བཞིའི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་འགོད་
པ་སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བྱུག་འཆལ་བའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་བྱའི་

མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གསལ་བར་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །

ཅེས་མཆོད་བཞིན་གྱི་བཞིན་བུའི་དོན་ཁོག་སྟབ་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་བཅོས་
ལུས་གྱི་བསྟུས་དོན་འབྱུང་ལ། མཆོད་བཞིན་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དེ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་པས་རྒྱ་པོད་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཀྲལ་ཚུལ་ཡང་མི་
འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད།

དེ་ལ་འདྲིར་འཆད་ཚུལ་ལ་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟུགས་པར་
མཛད་པའི་བྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཆད་ཚུལ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་
ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། མཆོད་ལུས་བསྟོད་ལུས་
སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་། འཆད་ཚུལ་རེ་རེ་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་པོའི་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་
བཞིན་ཅིང་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་སོ་སོར་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་ལུགས་ཀྱི་མཁུན་
པ་མ་འབྲེས་པ་གསལ་པོ་བསྟན་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བ་གང་གི་
གཞུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཁོ་པོས་ནི་མཆོད་ལུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ལ་དབྱུང་བའི་སྟོན་བ་བརྟན་ཏེ་འདྲིར་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན།

དེ་ལ་མཆོད་ལུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྟུས་དོན་རབ་གསལ་ལས། རང་སྤྱི་
འཕགས་པ་སྦྱིད་བྱེད་དང་དེའི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་བྱེད་གང་རུང་དུ་སྦྱར་བའི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དང་བཞེད་
དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། བདག་མེད་
གསུམ་པོ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མ་ལ་རང་.....

སྤུལ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་ཞེས་འདོག་ཅིང་།
 དེ་ནས་འཕགས་པ་ཞེས་ཡུམ་ལ་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་དེ་མཆོད་ཡུམ་ལ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡུམ་གྱིས་བྱལ་བ་གསལ་བར་བསྟན་འདུག་པས། དོན་གསལ་ལས་
 གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་
 མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པས་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་སྦྱར་གྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 པ་གསུམ་ཆར་མཆོད་ཡུམ་དུ་བསྟན་པར་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་བཞེད་པ་དེས་
 བ། བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་མཆོད་ཡུམ་ཡིན་པ་རི་ལྟར་བྱལ་སྟེ།
 མཆོད་ཡུམ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་བཞེད་དོན་སྦྱལ་བྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་
 པས། བཞེད་དོན་སྦྱལ་བྱེད་ནི་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གཙུག་པོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་ལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡུམ་ལའང་འཕགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དེས་པས། ལོང་དུ་གཤམ་པའི་ཐེག་
 ཆེན་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེས་འཕགས་
 པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་མི་སྐྱེ་ལ། ཉན་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་སྦྱར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་

རིགས་དེ་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སྤྱིང་རྩེ་རྣམ་པ་
གསུམ་ཆར་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་འཇུག་པ་ལས། སྤྱིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྒྱ་ལ་བཤད་དོ་སྟུང་ན།

དེ་ནི་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་སྤྱི་རྒྱ་གསུམ་ཆར་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བ་ཅེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟོགས་རིགས་དེ་
དང་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་འབྱུངས་རྒྱལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་
རིགས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་
ལ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་ཀྱང་ཡིན་པས་ལམ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རོ་མོ་མི་ལྟན་ཞིང་། དེ་དག་མི་ལྟན་པས་ཞིབ་མོར་བསམ་
ན་མཆོད་ཡུམ་དུ་འགྲོ་རྒྱལ་དཀའ་བས་འདི་དབྱེད་གཞིར་བྱས་ནས་བཟགས་ན།

དེ་ལ་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱལ་སོ་སོར་མ་བྱེད་གོང་བཞིན་
དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་
བ་གཉིས་སུ་སྤྱང་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་
པོའི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོའི་གཏད་སོར་བྱས་ཏེ་ཀྱེ་ཆེན་ཀྱི་དབྱེད་ཞབས་གང་
འཆམས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་དང་བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྱང་བས།
འདི་ཡི་སྐབས་སུ་འདྲ་རོང་ཀྱེ་ལས་བསྟོད་བྱས་གི་ཡུམ་སོ་སོར་བཤད་ནས་
འཕགས་པ་བཞི་ཆའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ཡུམ་དུ་མཛད་དེ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་
རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལའང་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་བསྟན་

འདུག་ལ། རྟོན་འདི་ཉིད་གཞིར་བཟུང་དེ་ཀུན་མཁུན་སྒྲ་མའི་སྤྲུལ་རྟོན་རབ་གསལ་
ལས་གོང་གི་མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་འཛོག་པར་སྤང་ཞིང་།

དེ་ནི་རྟོང་ལྷོ་ཀླུ་ལུགས་ལྟར་ཡིན་པ་ལས། རང་གི་ལུགས་བཞིན་བྱེད་ན་བསྟོད་
ཡུམ་དང་བྱུག་ཡུམ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ་དགོས་མེད་ཉིད་དུ་སོང་བ་དེས་ན་ཀུན་
མཁུན་གོ་རམས་པའི་སྤྲུལ་རྟོན་དང་ཡུམ་རྟོན་རབ་གསལ་གཉིས་ཀ་རྟོང་ལྷོ་
ཀླུ་ལུགས་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་བཤད་པར་གསལ་བས་མཆོད་ཡུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་
ཉན་རང་གཉིས་ལའང་ལྡན་ཆོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་ཉིད་དེ་ལྡན་པའི་སྟེང་
བྱེད་གྱི་ཡུམ་ལས་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྟོར་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་སྟེ་མེད་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་དང་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་གཉིས་སོ་ཡང་ཉན་རང་སྟེང་བྱེད་ཡུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་རིགས་གནས་ཅམ་
ལྡན་པར་བཤད་ཆོག་གམ་སྟུམ་སྟེ།

བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འཛོག་ཀྱང་དེ་ལས་
བྱང་བའི་ཐེག་དམན་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་འདི་ལའང་མཚུངས་པས་ཡིན་ཞིང་
ད་དུང་འོག་ནས་ཀྱང་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་ཀུན་མཁུན་སྒྲ་མའི་ལུགས་བཞིན་
བྱེད་ན་ནི་ཁྲབ་ཆེ་བའི་སྟོན་ཡོད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱང་མཆོན་
པའི་བྲིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ནི་བསྟོད་
ཡུམ་ཅམ་ལས་མཆོད་ཡུམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྲུལ་རྟོན་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་
ལས། འདིར་བསྟན་བཙོས་ལུས་གྱི་བརྟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་

བྱ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་
ནི་འདིར་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡུམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རོན་འདི་ལ་
གཟིགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་གྱིས། མཆོད་ཡུམ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཆོན་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མཆོན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་
གྱིས་བསྟོད་ཕྱག་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ནས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཆོན་པ་ཞེས་འབྲུག་པོའི་མཛད་འདུག་པས་སོ། །

འོན་ཀྱང་བྱང་མེས་ཆོགས་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
མཆོད་ཡུམ་ལ་ད་དུང་སྤར་བཞིན་བརྟགས་པ་སྟེ་བས་འདུག་མོད། འདི་ལ་མཁན་
ཆེན་དག་ཆོས་གྱིས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་ཞེས་གསལ་པོ་གཤད་
པའི་རོན་གྱིས་སྟེད་བྱེད་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་པ་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་རིགས་
གནས་གྱི་རོན་མཆོན་པ་རང་གི་རྒྱུན་འགག་ཁ་མ་བསྟུ་བ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་
ཀྱང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་སྟེད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཆེ་དེ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་ཀྱང་
འགལ་བར་མི་སེམས་སོ། །

གཞན་ཞིག་ནི་ཀུན་མཆོན་སྐྱ་མས་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱག་
གི་ཡུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱུ་སྟེད་བྱེད་
གྱི་ཡུམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་པོ་བཞེད་རོན་སྟུབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་
དང་། དག་ཆོས་གྱིས་མཆོད་ཡུམ་དང་རྒྱུན་གྱི་མཆོད་བཟྍས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་གྱུར་
པའི་ཡུམ་དང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་རོན་གཅིག་མཆོན་གཞི་ནི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་མཐའ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན།

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་གཅིག་ཤོས་
 སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཆེ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་འགྲོ་ཡང་བྱང་སེམས་སོ་
 སྐྱེས་ཀྱི་མཐེན་པ་ལྷ་མ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ངེ་ལྟར་འགྲོ་
 སྟེ་མཆོན་ཉིད་དོན་ལ་མ་ཞུགས་སོ་སྤྲུལ་ན།

འཕགས་པ་བཞི་ཆར་རང་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་གྱི་
 འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་བཤད་པའི་ཆེ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པས་གོང་
 དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ཡང་། འདིར་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་
 མེད་གསུམ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཆར་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་འཛོག་
 པ་ནི། ཆོགས་སྦྱོར་ནས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་རྒྱ་བྱས་
 པ་ལས་བྱང་བའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལའང་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་
 རིགས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཡང་
 འཕགས་པ་སོ་སོའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཆེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ཡང་སངས་ཀྱི་ཡུམ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་སྐྱེ་
 མེད་དུ་རྟོགས་རིགས་དེ་ལྟར་པའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སློབ་ལམ་མཐའ་དག་མཆོད་ཡུམ་ཉིད་དུ་
 བཤད་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་བྱས་པས། དོན་གྱིས་སྦྱང་
 པོར་དེ་དག་གི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱིས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་པོ་དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་སྤྲར་ཡང་འཕགས་པ་གཞན་ནམས་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་གཞིའི་
ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལ་
བབས་སོ།། །།

བཛྲྀད་གཞི་ཐུགས་དམ་ལས་བྲངས་ཏེ་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་མོར་བརྟགས་པ།

ཐུགས་དམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་རིམ་པ་མང་པོ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་རབ་ཏུ་
སྒྱར་བའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་བརྩའི་ནང་ཚན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་
ནམ་མཁའ་ལ་གཡའ་དག་པ་ནང་བཞིན་གྱི་སྤང་བ་ཞིག་ལ་བཤད། སྤང་བ་དེ་ག་
རང་གི་རང་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས་རྒྱང་དེ་སྤྱིང་ཁར་འདུས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་
སྤྱིང་ཁའི་འོད་ཁོལ་མ་ཡལ་བས་ལུས་ཀྱི་ཁ་མདོག་མ་ཉམས་པར་གནས་ཐུག།
དེས་ན་འོད་གསལ་ཞེས་བ་དེ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། རང་བཞིན་འོད་
གསལ་ཞེས་གཉིས་སུ་བཤད་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན།

འདི་ལ་བྱམས་མགོན་དང་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་གསལ་ཆ་ཁོ་ནར་བཤད་པར་སྤྱི་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན།
རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལས་གཞན་པའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཟེར་བ་འཛོག་མི་
ཐུབ་ཀྱང་། འཆི་ཁ་མའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་མོ་ཏུ་སྒྱར་བའི་གསལ་ཆ་ནི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ལས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་བཛྲྀད་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་
དེ་ལ་འཆི་རིམ་གང་ཡང་མ་ཆང་བས་སོ། །

སྤྱི་སྤྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིང་ཆ་ཁོ་ནར་འགྲེལ་བར་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་ནི། ཁྱད་པ་

ཆེན་པོ་སྤྱེད་གོས་ཏེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་ཤེས་པ་སྤྲ་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་
། ཅིག་ཤོས་ནི་སྟོང་ཆ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །

བྱམས་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་འགལ་མེད་དུ་སྦྲ་བའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀྱན་
མཆེན་གོ་རམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དང་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པས་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་གསལ་བ་དེ་ག་རང་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་དེ་ག་རང་གསལ་
བ་ཡིན་པས་རིག་སྟོང་བྱང་འཇུག་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་
འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་སོ་སོར་སྤྱེད་གོས་ཏེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་
པས་སོ། །

འོན་ཀྱང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་
པར་མི་འགལ་ལ། དེ་ལ་ཀྱན་མཆེན་ཆེན་པོས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཤེས་
ཀྱི་ཁམས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཡང་རིགས་
ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཏུ་བཤད་ལ།

བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཁོ་ནར་བཤད་པས། དེ་ལ་
འི་མ་དང་བཅས་པ་དང་། འི་མ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་
ཡོད།

དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཏུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་འམ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་
ཟེར། ལྷ་མ་ལ་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་འམ་སྒྲོ་བྱར་བྲལ་དག་ཟེར་
ཞིང་གང་ལྟར་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྒྱ་ཏུས་དང་འབྲས་ཏུས་གཉིས་སུ་ངེས་

ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་ཚད་མེད་ཡིན་ཞིང་།
རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ། རྒྱད་ལྔ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་འཁྲོ་
ཀྱང་ཡོངས་ལ་བྱལ། །ཅེས་དང་། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་སོགས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། བརྟགས་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡོ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན། སེམས་ཅན་ཁོ་
ནའི་རྒྱད་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་ན་ཡང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་སེམས་
རྒྱད་ཀྱིས་མ་བལྟས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལའང་ཡོད་པ་བཤད་པ་སྟེ།

སྒྲིམ་གསུམ་ལས། གལ་ཏེ་ལེས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་
པོ་མ་ཡིན་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་གཤེགས་
སྤྱིང་པོ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། །ཞེས་སྒྲ་ཚོལ་གྱི་འདོད་པ་བྲལ་ནས། མ་ཡིན་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་ནི། །དབྱེ་བ་མེད་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །

ཞེས་པའི་དོན་འདི་རྣལ་འབྱོར་པ་སེམས་སྤང་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་
ལ་བདེན་ན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་ལྡན་བཤད་པའི་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་བཞིན་
བྱས་ན། ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་མེད་པ་དང་། ལེས་
པོ་ལའང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟན་འདུག་པས། རེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཐང་
ཆད་དེ་ངལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་འདུག་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་བྱལ་ནའང་། ལེས་པོ་ལ་
ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཆོས་ཅན་རིག་པའམ་གསལ་

བའི་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནར་འཛོག་པ་དང་།

བེམ་པོའི་གནས་ལུགས་ནི་མཐའ་བཞི་སྟོས་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་ཆོས་
དབྱིངས་མི་འཛོག་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་དོན་ལས། དབུ་མ་པའི་
ལུགས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་གསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་བཀག་པའི་ཆོས་
ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འབྱུག་ལ་འདོད་ཅིང་།

སྟོང་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པའམ་མཐའ་བཞིའི་
སྟོས་པ་བཀག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པས་ཁྱད་པར་གིན་ཏུ་ཆེ་
ཞེས་གསུངས་པས། གནས་ལུགས་སྟོས་བྱལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་
སྟེ་མི་བྱལ་པོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་བེམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཞེས་དངོས་སྟེ་གསུངས་པ་དང་
འགལ་བ་མ་ཟད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་དགོ་ཡིན་པ་འགོག་
པའི་སྐབས་སུ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་གཞན་མེད་
བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་མངོན་སྟེ་བསྟོན་བྱེད་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་སྟོན་གསུམ་འབྲུལ་སྟོང་ལས། དགོ་སྟོན་གྱིས་
ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པར་འདོད་ལན་བཏབ་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ནང་
འགལ་ཏུ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། ཅ་པའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་
གཞན་མེད་པ་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཞལ་གཅིག་ཏུ་འཆམས་པས་
བེམ་པོ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་སེམས་རྣལ་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ནི་

སྤྱ་ཡང་མེད་དོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མི་འགྱུར་ཏེ་བཅའ་པོ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པའི་
དོན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མང་ཚོས་གྱིས། འདིར་བཅའ་པོའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་
སྤྱིང་པོར་བཤད་པ་ནི། བཅའ་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་
སོགས་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོར་ཁས་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་
སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་སོགས་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་གསལ་སྤྱིང་བྱང་
འཇུག་གི་ཆོས་དབྱིངས་ཆང་བས། སེམས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བཅའ་པོའི་ཆོས་
དབྱིངས་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན།

མིག་ནས་ལུས་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བཅའ་པོ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་
པ་འདི་ཡང་དོན་དུ་དཀྱིལ་བ་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱིང་གི་གསལ་སྤྱིང་
བྱང་འཇུག་རང་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
དེས་ནི་སྤྱ་རྒྱུ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པ་ཁས་སྦྱངས་
ནས་སྤྱར་བཞེན་བཅའ་པོའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་མ་ཡིན་པའི་དམ་
བཅའ་བ་ལ་གཞོད་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པས་ད་དུང་དེ་ལ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
འཕང་དགོས་པ་འགྱུར་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པ་འདི་དོན་
ལ་གནས་སོ། །

ཆོས་དབྱིངས་ལ་ནི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་མེད་གཉིས་སྤྱ་བྱེ་རྒྱ་མེད་པ་བྱངས་མ་ཐག་པ་
དང་། རྒྱུད་དང་། སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་ལས། རྟེན་སྤྱིང་གི་འཇིག་རྟེན་དང་།

བརྟེན་པ་གཡོ་བའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་བའི་གནས་ཏེ།

དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་དང་བདེ་གཤེགས་
སྤྱིར་པོ་སེམས་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་ཆ་ཁོ་ནར་བཤད་པས་ཀ་བྱམ་ལྟ་བུའི་
བཅའ་པོའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དེ་རི་ལྟར་ཆང་སྟམ་པ་དང་།

གཞན་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རུང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་བཤད་དགོས་པས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་འཇུག་རུང་། འགལ་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་རུང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་བཤད་པས། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མི་
མ་དག་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རང་ཡིན་པས་བཅའ་པོ་ལ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཆང་སྟམ་པ་དང་།

གོང་བུ་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པ་སྟོན་ཁྱེད་ཀྱི་
གཞུང་དག་ལ་མཐའ་བཀག་ཏེ་བརྟགས་ན་དཀའ་བ་འདུག་གོ།

འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྒྱུད་དང་སེམས་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་
དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱི་བ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་སེམས་ལས་གཞན་
མ་མཆིས་པས་མཐར་ཐུག་ན་སེམས་སྤང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་
གོང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ལུགས་བཞིན་བཀལ་ན་ཤིན་ཏུ་
འཆོམས།

འདི་ལ་པར་ཆེན་ཤུ་མཆོག་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཞེས་

བྱ་བའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལའང་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་མིང་དང་སྤྱི་ཅམ་འཇུག་ཆོག་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་སྟུམ་ལ། རོན་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་ཏེ། རྩལ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་འཁྱལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩལ་མཉམ་པ་ལ་བཅི་རྒྱ་མེད་པ་ནི་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལས་མ་གསུངས་པས་དེ་མིན་གྱི་ཆོས་དང་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རྩལ་མཉམ་ཏུ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་།

ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྒྲིང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་འདུག།

འདིར་འགྲེལ་བ་དག་ལས་རང་གི་ངོ་ཤོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲིང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འཛོགས་མི་ཐུབ་པར་དགོངས་ནས་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པོ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཆོག་ཐག་བཅད་མི་ཐུབ་པས་དཔྱད་ལྡན་དག་གིས་བསམ་མཁོ་གཏིང་ཚུགས་པའི་རང་ནས་འདི་ལ་ཡང་ཡང་དབྱེད་དེ་འཇུག་པར་རིགས་སོ།། །།

མཐོང་མུ་མཐོང་ཚུལ་ལ་བརྟུགས་པ་མཐོ་ཁྲིལ་ལུང་ལུང།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལམ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་བཟུང་མོག་མར་དཀར་
ནག་དགེ་སྤྱི་མོགས་ངོ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་སྤངས་སྤང་གི་ལས་ལ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ་
ལས།

འདིར་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། མྱོང་བྱེད་གཉིས་པའི་རྩྭ་པ་དབྱེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོང་བྱ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་བྱ་བས་ཏེ། ཉམ་
མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟེ་བཤད་ལ།

འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་འདྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པོར། ཉོན་མོངས་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱང་པའི་རྣམ་ཁྲོམ་
 ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཐད་པར་སྤངས་ཀྱང་དེ་མ་སྤངས་པས། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་ཁྲོམ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྟོན་པ་འདྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་རགས་
 པ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཐད་མ་སྤངས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་ཡིན་པས།

བསྐྱེལ་བུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་།
ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་སྐྱོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་རྟེ་གསུམ་ཏུ་བཤད་
ལ།

དེ་དག་ལས་དང་པོ་ཉོན་སྤྱི་བ་ནི། རྒྱ་གར་ཐག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཅན་
དང་། རོ་བོ་ཆགས་སོགས་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱེད་ལས་
ཐར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་བ་ཞེས་འཛོགས་ལ། ཉོན་
སྤྱི་བ་གྱི་ས་བོན་ནི་ཆགས་སོགས་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དངོས་མིན་ན་ཡང་།
ཤེན་དང་འབྲུད་ན་རྟོག་པ་དེ་སྤྱེ་རུང་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་ཆང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་ནི།

རྒྱ་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཅན་དང་། རོ་བོ།
ཁམས་གསུམ་དུ་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ལ་འཛོག་ཅིང་། ས་བོན་ནི་སྤང་དང་འཇུ་ལ།
འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་ཤེས་པ་རུ་མི་བཞེད་པར་སྤང་ན་ཡང་། དེ་ནི་
རྒྱད་ཁྲ་ལས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པར་འདོད།
ཅས་པའི་དོན་གྱིས་བསལ་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་སྟོམས་འདུག་གི་སྤྱི་བ་བ་ནི།

བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཅམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས། དབྱས་མཐའ་
ལས། ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་འདུན་བྱེད་བརྒྱད། ཅས་གསུངས་ལ། ཉེས་པ་ལྷ་ནི་ཉེང་

དེ་འདྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལོ་ལོ་དང་། ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་གདམས་ངག་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སྟེན་གྱི་ཆོད་དང་། བྱིང་ཆོད་འབྱུང་དུས་དེའི་གཉིན་པོ་འདྲི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ལྟ་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་འདྲི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞི་ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཞུགས་སུ་སོང་བས་འདི་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་མཛོན་གྱུར་བཀའ་ཉལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཞི་ཞི་གནས་འབྱུང་ངོ་། །

འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཀའ་ཉལ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མྱིབ་དང་ཤེས་མྱིབ་ཀྱི་བཀའ་ཉལ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལས་སྒྲིབ་ཤེས་པ་བཀའ་ཉལ་ཅི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་མི་བྱུང་སྟེ། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བའི་སྐབས་སུ་འདི་འབྲེལ་དོན་སྒྲིབ་ལ། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེས་སྐྱེས་ལྟ་བུ་མཛོན་གྱུར་དང་ས་པོན་བཀའ་ཉལ་གསུམ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་གསུམ་གྱི་གྲངས་དེས་བཅིས་ནས་བཤད་ན་འཆད་ཚུལ་མཛད་དུ་བྱུང་བའོ། །

དེ་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་མཛོན་གྱུར་ནི་པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོར། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ། ཞེས་པའི་དངོས་ལྟགས་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་འདྲུག་སྐྱེབ་པ་མཛོན་གྱུར་ཞེས་པའང་རང་གི་འདྲུག་བྱེད་དོན་ལ་ཆེ་གཅིག་པ་ལས་གཞན་པའི་གཡིང་བ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ནས་འདྲི་བཀའ་གཞན་སྟེ།

སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱེས་སྐྱེས་དེ་དག་ལ་རོང་ཞི་གྲུ་གྱིས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱུར་པའི་ཤེས་མྱིབ་ཞོ་ནར་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་སྐྱེབ་རྟོག་གིས་ཁྱེད་པ་བཞེད། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་

དང་སྤྱོད་རྟོག་གཉིས་སྤྱུ་བྱེན་ས་དེའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་མེད་
པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་མཐའ་དག་དེ་ལ་ཆར་བ་
བཤད། སྤང་བྱ་དེ་དག་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་བྱུང་པར་བྱེན་ས་དེ་དག་
སྤྱོད་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་ལ། ས་ཐོན་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་ཤུལ་
དུ་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱ་བ་ཀྱེན་དང་སྤང་ན་རྟོག་པ་
སྤྱེ་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་འཛོག་གོ།

ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་ས་ཐོན་སྤྱི་བ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ།
ཀྱན་མཁེན་སྤྱོད་མས་ཉོན་མོངས་ས་ཐོན་བཙས་པ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་དུ་འཛོག་པ་ནི་
བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས།
འོ་ན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་དེ་དག་ས་ཐོན་དང་བག་ཉལ་གང་ཞིག་བཤད་
དགོས་སོ་སྟམ་ན། འདི་བྱུང་པར་ཞིབ་མོ་བྱེ་བ་བྱུངོ།

དེ་ཡང་སྤྱི་བ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱ་ཅི་དང་མེ་རྟོག་བསལ་
ཟེན་གྱང་འི་མ་གནས་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་པ་མངོན་གྱུར་དང་ས་ཐོན་གཉིས་ཀ་སྤངས་
ཤུལ་ད་དུང་འི་མའི་ཆ་མ་དག་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱ་ཞིང་སྤྱ་བ་ཞིག་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་
སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་
སྤྱ་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་བག་ཆགས་གྱང་
བཤད་བྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་བག་
ཉལ་ཞེས་གྱང་འཛོག་ལ། འོན་ཀྱང་ས་ཐོན་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
ས་ཐོན་དག་པའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཡོད་པའི་བྱིར།

འོན། བཀའ་ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་འདྲི་བ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། གནས་ངན་ལེན་ནི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་གནས་ངན་ལེན་ལས་གཞན་ས་བོན་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་དུང་སྤོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བག་ལ་ཉལ་ནི།

ཕྱིར་འདྲིན་སྤངས་མཛོན་གྱར་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཀྱན་ལ་བག་ཉལ་ཞེས་གཞག་པ་སྤང་བས་དེའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ལའང་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་འདྲི་བ་རིགས་ཏེ། ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས། མཐོང་སྤང་མཛོན་གྱར་པ་ས་དང་པོར་སྤངས་ཟིན། བག་ལ་ཉལ་རྣམས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་སྤོང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་རུས་སོ། ། ཤེས་བྱེད་འདི་ནི་མཛོན་པ་འོག་མའི་ལྷགས་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། མཛོན་པ་གོང་འོག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་། མཐོང་སྤང་ས་བོན་ལ་བག་ཉལ་གྱི་དོན་ཆང་བས་ལུང་འདིའི་ཤེས་བྱེད་སྒྲོམ་པར་མི་འགའ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་མཐོང་སྤང་བག་ཉལ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིབ་གཉིས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིབ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་བག་ཉལ་ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡིནས་པས་དེ་ནི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིབ་

ལ་འཛོག་མི་རིགས་ཏེ། ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་
ཉོན་མྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཤེས་བྱེད། ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་
པ་བཀོད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དེ།

བག་ལ་ཉལ་ཉོན་མྱིབ་དེ་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
པས་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་ནི་མཐོང་སྤང་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་པ་དེས་ནོ། །

དེས་ན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མྱིབ་ནི་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་
དུ་ཤེས་མྱིབ་ཡིན་ཏེ། རོང་ཤིག་ཚུང་བ་ལས། འདིར་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མྱིབ་
ཅས་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱའི་མྱིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་འཇུག་རང་འབྲེལ་ལས། བག་ལ་ཉལ་མྱིབ་པ་
ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་གོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་ཉོན་མྱིབ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱས་པར་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མྱིབ་དང་། མཐོང་སྤང་བག་ཉལ་གྱི་བྱེད་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་དང་། གནས་ངན་ལེན་གཉིས་ཀ་ལ་
བག་ཉལ་གྱི་དོན་ཆང་བ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་འོ་ན། ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་དེ་བག་
ཆགས་ལ་འཛོག་གམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས། དེང་སང་
སྤྱི་ལོ་ཀུན་ཁ་མཐུན་པར་རྒྱན་མཐའི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་ས་བོན་སྤངས་གྱང་། དེའི་
བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཞེས་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། ། ཁོ་བོ་འདི་མི་འདོད་དེ་ཞེས་
སོགས་བཤད་པའི་མཐུག་དུ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དེའི་ས་

ཐོན་སྐྱེད་ལ། བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ཐལ། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་འགོག་པ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་བག་ཆགས་དང་སྟོམ་སྤང་
 གི་བག་ཆགས་གཉིས་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལ་བསམ་ན། མཐོང་སྤང་གི་ས་
 ཐོན་ཡང་བག་ཆགས་སུ་བཞེད་པར་གསལ་ལ། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་
 མའི་ལྟ་བུའི་གན་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ཤེས་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཆགས་
 གཉིས་ཀྱི་བྱངས་ངེས་བཅིས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་སྤྱི་བ་ལའང་མཚུངས་པས་
 སོ། །

ཐོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་ས་ཐོན་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ། གནས་
 རན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་མ་བྱུང་བས། ཟླ་བའི་འབྲུག་འབྲེལ་ལས་འདི་ལྟར།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཐུན་ཐུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
 བྱངས་དག་ལོ། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་ཐིན་
 ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་
 དང་། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་སྟོན་དགྲ་བཅོམ་
 པ་སྤྱེུག་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པ་སྤྱ་བ་དག་ལ་བག་ཉལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་ཀྱང་། དེ་གཉིས་པོ་
 འཛིག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དོན་མི་གཅིག་ཏེ། བག་ཉལ་ནི་ཤེས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་
 མི་གསལ་བའི་ཆ་ནས་འཛིག་དགོས་ཡིང་། མངོན་གྱུར་འགག་པའི་ཆ་ནས་ས་
 ཐོན་དང་། ས་ཐོན་ཟད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་ཅན་ལ་བཞག་དགོས་སོ། །

དེས་ན་བག་ཆགས་དང་བག་ཉལ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཡིན་ཡང་། གནས་རན་

ཡིན་དང་ས་པོན་གཉིས་པོ་འགལ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
བ་འདི་དག་སྒྲུང་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་བ་སྤྲུལ་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་སྒྲོ་མིག་ཅན་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་རིགས་སོ། །

ལེ་ཕར་འབྲུམ་ཆད་རྒྱུད་རིང་ཡུལ་ནས། །

བྱ་རྒྱལ་རྒྱུད་པོའི་དབང་ཤེས་སྤྲུལ་ཡང་། །

ཐུག་དོག་རྒྱུད་གིས་དབང་རྩ་འཛོམས་པའི། །

འཛིག་རྟེན་སྒྲེ་བོའི་མིག་ལམ་མི་རྒྱུད། །

ཅེས་བར་སྒྲུབས་ཀྱི་རལ་གསོ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

སྒྲུང་ཀྱི་སྒྲུང་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུ་ན་མཐོང་སྒྲུང་དང་། སྒྲོ་མ་སྒྲུང་གཉིས་
སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་མི་
མཐུན་སྒྲོགས་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དག་
ལས་འབྱུང་བས་སོ། །

དེ་དག་སྒྲུང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་སུན་བྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྒྲུང་བའི་གཉེན་
པོ་དང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་སྤང་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
ཐོག་མར་སྒྲུང་བྱ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་བཞི་སུན་བྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
སྒྲུང་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྒྲུང་གཉེན་དང་། ནམ་གྲོལ་ལམ་ནི་

གཞི་གཉིན་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ཐག་སྤྱོད་བའི་གཉིན་པོ་ལོ། །

དེ་དག་གྱུར་གཙོ་བོ་སྤྱོད་མཐོང་སྤྱོད་གསུམ་ལས་མ་འདས་བས། གསུམ་པོ་
དེའི་གཉིན་པོ་བྱས་ནས་སྤང་བྱ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་དགོས་མོད།
ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་རྟོགས་པའི་འདུག་རིམ་ཞིབ་མོ་ཀུན་མཁྱེན་ཆ་
མའི་སྤྱེས་བྱ་མཆོག་གི་གསལ་བྱེད་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསལ་བས་མ་
བཤད་དོ། །

དེས་ན་འདིར་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱོད་ནམ་གཉིས་
གཙོས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་བླ་པ་དག་གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མན་ངག་ལས་བྱུང་
བའི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་རང་སྤྱོད་ཅི་ལྟ་
ཀྱིས་མཐའ་ལ་བརྟགས་པའི་སྤོ་ནས་སྤྱོད་ན།

འདི་ལ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། སྤོ་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་བའི་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་ནས་བཤད་
པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་སྤྱོད་ལམ་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་ལམ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་གཙོ་ཆེ་
བས་དེའི་ཆེ་ཆོས་བསམ་གྱི་སྤྱོད་འདོགས་བཅད་དེ་སངས་རྒྱས་སོགས་ལུལ་ལྷ་
ལ་མཁས་པའི་ཆོགས་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་ལྟ་བུའི་གང་གཏན་ལ་ཐབ་བྱའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་སྤོ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསྤོ་བྱའི་དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་

གྱི་སྤྱོད་བཅས་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་མེད་པས། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོག་པ་དག་གི་
གཉེན་པོ་བྱེད་མི་བྱལ་ལ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་མཉམ་བཞག་མེད་པས་
དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་འཛོག་མི་བྱལ་བས་དོན་གྱིས་
ཆོགས་ལམ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་མ་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མཐོང་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་འགོག་པ་སྤྱོད་ལམ་ཐོད་ནས་ཆོས་ཞིང་།
ཐོད་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་ཆོས་སོགས་ལ་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་
མངོན་པར་ཞེན། ཅེ་མོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྤྱོད་སུ་ནམ་བུར་གྱི་ཆོས་སོགས་ལ་
སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་།
ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོབ་དུ་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དང་། རྗེས་བྱ་བརྟགས་ཡོད་
གཉིས་རིམ་བཞིན་མོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་ཉོག་པ་བཞི་པོ་ཐོད་མཉམ་བཞག་སོགས་བཞིས་རིམ་བཞིན་སྤང་བ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་མར་བྱིན་དཀའ་འབྲེལ་དག་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མཐོང་སྤང་མངོན་བགྱུར་བ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཐོད་རྗེས་ཐོབ་བཞི་པོར་ལྟན་པའི་
ཉོག་པ་དག་དུ་ངེས་ན། ཆོགས་ལམ་སྤྱད་ཅིག་ཐ་མ་རྫོགས་མཆོམས་ནས་བྱུང་
བའི་ཐོད་མཉམ་བཞག་ལ་སྤང་བྱ་མེད་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་པའི་གཉེན་
པོའི་སྤྱོད་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་
བར་མ་སྤང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་སྤང་
བཞི་པོ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་བཞི་ལ་ལྟན་ཚུལ་ཅམ་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་
ངེས་པར་དུ་སྤྱོད་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལ་ལྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མངོན་

གྲུང་པ་ནམས་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་ལྷ་ལོགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས་ཚོགས་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ཡོད་པ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

ཞིབ་ཐོར་བཤད་ན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་ལས། དེ་དེ་ལ་སྤྱི་རགས་ཀྱི་སྤོ་
ནས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སྤེལ་སྤོང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆོས་
མཆོག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བར་དུ་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ་སྤོང་དགོས་ལ།

དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷན་པའི་ཀྱན་ཉོན་གཟུང་བ་
རགས་པ་ལ་འོང་ཆུང་དུས་གཉེན་པོ་བྱེད། འོང་ཆུང་དུའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ལྷན་པའི་
ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་འབྲིང་ལ་འོང་མཉམ་བཞག་འབྲིང་གིས་གཉེན་པོ་བྱེད།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་སྤྱི་བ་ལ་འོང་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོས་
གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་བར་དུ་རིགས་འགྲེས་ཏེ་ཤེས་
བར་བྱའོ། །

སྤོང་ཚུལ་འདི་བཞིན་གཞུང་ལས་བཤད་པ་གསལ་པོར་མི་སྤྱང་ཡང་དོན་གྱིས་
འདི་ལྟར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཡིན་ཏུ་བཤད་དཀའ་སྟེ། སྤོང་ལམ་འོང་
ཆུང་དུའི་ལྷ་ལོགས་སུ་རང་གི་སྤང་བྱེད་རྟོག་པ་མེད་ན་དེས་གཉེན་པོ་སྤྱི་ལ་བྱེད་
ཅེས་ཀྱི་ན་སྤྱི་ཆུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་ན་རྗེས་ཐོབ་ལ་
ལྷན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་པས་འོང་འབྲིང་པོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་འཛོག་
མི་བྱུང་ཅིང་། དེ་བཞིན་འོང་འབྲིང་པོ་ལ་འང་རྗེས་ཐོབ་མེད་ན་གོང་བཞིན་འགྱུར་
བས་སྤོང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་དབྱུང་ན་སྤང་བྱེད་སྤོང་ཚུལ་
གྱི་ནམ་བཞག་ཆད་ལྷན་ཞིག་འཛོག་མི་བྱུང་བ་དང་། སྤང་བྱེད་དག་ལ་སྤྱི་རགས་

མེད་ན་སྤྱོད་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་གོ་མས་པ་ཆེ་ཚུང་དབང་གིས་གསལ་སྤང་
ལ་བྱད་པ་ཡོད་མེད་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དག་འབའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་འདིའི་འཐད་དུ་སྤང་རགས་གོ་སྒོ་ག་
པའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ་གང་ཟག་ཇས་འཛིན་ནི་ཉོན་སྤྱོད་ཡིན་ཡང་བྱང་སེམས་སྤྱོད་
ལམ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་མི་བྱས་ལ། ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་
ཡང་ཐོད་ནས་སྤྱོད་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ཡུལ་
སུན་ཕྱང་ལྟེ་དེ་ལ་ཞེན་པ་རྒྱོག་དགོས་པས། ཐོག་མར་གཟུང་བ་བདེན་གྱུ་བ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཆད་དེ། གཟུང་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་མ་བགག་ན་འཛིན་པ་བདེན་གྱུ་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་ལམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱོད་ལམ་ཀྱིས་འགོག་
ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས། ཐོས་བསམ་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཉམས་ལེན་ཀྱི་གོ་རིམ་
དག་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་མེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་གང་ཟག་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་སྤང་རྟོག་དུ་གཟུང་བ་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པ་ཉིད་རྒྱོག་པ་ལས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་མཐའ་དག་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཇས་འཛིན་རྟོག་
པ་སོགས་བཟོད་ཆེན་མ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་མི་བྱུ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་དགོས་པར་མཆུངས་སོ་སྤྲུལ་ན།

དེ་ནི་མི་མཆུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པའི་སྤང་
ལོགས་སུ་ཕྱང་སོགས་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དག་ག་པ་

ཅམ་ལས་དེ་དག་སྤོང་མི་དགོས་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐོང་དབྱ་ཡར་གྱི་དགའ་འབྲེལ་
དག་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་འདི་དག་དབྱེད་པ་འགའ་རེ་ཡོད་
པ་དག་གོང་གི་ཐེག་གསུམ་བདག་མེད་བཤད་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་
ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལ་སྤྱི་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་
སོགས་ནས་ལོག་ལྟའི་བར་དུ་འདོད་པ་ན་བཅུ། བཅུ་པོ་དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་བྱེ་
བྲག་གིས་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་བོར་བས་སོ་དུག་རེ་སྟེ།
བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྤོང་བ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་
ཐོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མཐོང་སྤང་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་ལ་སྤྱིར་ལམ་དང་ས་ཐོན་སྤོང་བ་ལ་
མཐོང་ལམ་གྱིས་མཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་དེའི་གཉེན་པོ་
གཉིས་སྤང་བ་མེད་བས་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་སྤྱན་
ལྟར་སྤོང་ཚུལ་འཛོག་ལ། ས་ཐོན་དང་སྤང་དེ་རྒྱན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་
བས་སོ། །སྤང་བྱ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མངོན་གྱུར་
ལ་བཤད་པ་ལས། ས་ཐོན་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་སྤང་ས་ཐོན་དང་གཉེན་
པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ས་ཐོན་གྱིས་
དམིགས་རྣམ་མི་འཛོན་པས་འཛོན་སྤངས་འགའ་བར་འཛོག་ཏུ་མེད་པའི་གནད་
གྱིས་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། མཐོང་སྤང་མངོན་གྱུར་

སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཅིང་། མཐོང་སྤང་བྱེད་པར་སྤངས་པའི་བརྟགས་
འགོག་ནི་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་སྤྱབས་སུ་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་ཅེས་འབྱུང་བས་སོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་ཐོག་ཆ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་བཞི་དང་
གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྤྱབ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་འདིར་སྤོས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་བས་རེ་ཞིག་འཛོག་གོ།

གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ།

རྒྱལ་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་དང་། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཅི་མ་ཡི། །
གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུ་འཁུངས་ཏེ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛོན་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་ལ་འདོད་པ་ནས་མིན་ཅེའི་བར་དུ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་ཕྱེ་སྟེ། ས་གཉིས་
པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་བཅུ་པའི་བར། གཉེན་པོ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་
གསུམ་སྟེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་སྟེ་དགུས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་ལ།
སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ས་གཉིས་པའི་སྤྱོད་བ་ཉེར་ཐོག་གི་ལམ་དེས་རང་གི་དོས་སྤྱོད་གྱི་
སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱས་ནས་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་
དུ་བྱས། གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ས་པོན་སྤྱོད་པའི་
དོས་གཉེན་ཕྱེད་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་འགོའོ། །

བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་བ་ཉེར་ཐོག་གི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་མཛོན་གྱུར་རྒྱུ་སྤྱོད་

གསུམ་ཅིག་ཅེ་ཏེ་སྤྲངས་པས་དེ་ཡིན་ཆད་ན་མཆོན་འཛིན་མངོན་གྱུར་མེད་
པས་དག་པ་ས་གསུམ་ཞེས་འཛིན་ཅིང་། དེས་ན་འདི་ནས་ཡམས་ནད་འདི་
ནམས་ཟད་ནས་ནི། ཞེས་པའི་ཡམས་ནད་ཟད་པའི་དོན་ཡང་ཐོབ་ཅེས་མཁན་
ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། འབྲུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྩི་མ་དེ་
དག་ཅུ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཉོན་མོངས་དེ་དག་འདི་མན་ཆད་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་
གིས་བཏགས་ཉེ་དེ་དག་ཅུ་བཅས་པ་སྤྲངས་པར་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་དབྱུང་མའི་
དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་།

དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཅུ་བ་ཡང་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅུ་བ་དང་ལྷན་སྤྱད་ལོགས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཉིད་ལ་
འཛིན་པ་ལོང་ཏེ་བྲངས་ཐིན་པའི་དོན་དང་གིན་ཏུ་མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་
ནའང་མངོན་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་ས་པོན་རྒྱུ་རྫོང་གསུམ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་
ནས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ལས། ས་པོན་ཐ་མ་རྒྱུ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ས་
བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་དེ་ཉིད་
སྤྱི་བ་གཉིས་ཟད་པར་སྤྲངས་ནས་ནམ་པར་ཁོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་སངས་
རྒྱས་མངོན་ཏེ་གྱུར་པ་དང་། ས་བཅུ་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྒྱན་
མཐའི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་མཁུན་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ས་
བཅུ་པོ་རང་རང་གི་ནམ་ཁོལ་ལམ་དང་དེའི་རྩེ་སྤྱི་འབྱུང་བའི་རྩེ་ཐོབ་རེ་

འདྲིལ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་ནམ་གཞག་དང་འགལ་
བ་འགྱུར་རོ། །

འདྲི་ཡི་སྐབས་སུ་མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་པ་མ་
སྒྲུབ་པས་བྱུང་། སྤྱི་བ་པ་མ་སྒྲུབ་ན་སྤྱི་བ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་།
བྱུང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེའི་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་པ་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་
བྱིར། རྒྱུན་མཐའ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱི་བ་པ་སྤྱི་བ་པ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུན་མཐའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་
ན་ཡང་།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱི་བ་དེ་དག་སོ་ན་གནས་པས་རྒྱུན་མཐའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལ་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་
ཐད་པའི་བྱིར། དེས་ན་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྒྲིབ་དགུ་སྤྱེ་བའི་སྤྱི་བ་པ་
བ་དེ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་མེད་ཅེས་པ་ལ་དགོངས་སོ་སྙམ་ཏེ་ད་དུང་དཔྱོད་ཅིག

སྤྱིར་འདི་ལ་དོགས་གཞི་ཆེ་ཅན་ཡོད་པ་མཁན་ཆེན་རང་ཉིད་ནས་བྱང་།
གཉིས་པ་ནས་བྱུང་དགུ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རྗེས་སུ་རང་རང་གི་རྗེས་ཐོབ་
འཐད་ན་ཡང་བརྩ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་རྒྱུན་འཐའི་རྗེས་ཐོབ་འགྱུར་བར་འཐད་
དམ་ཅི་ཞེས་དོགས་པ་བྱིས་གནང་འདུག་གོ། །

འདི་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་པར། ས་བརྩ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་སྤྱད་ཅིག་
བྱི་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡིན་གྱང་ས་

བཅུའི་བར་ཆད་མེད་བཅུར་བཞག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་
ཡིན་ན་ས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མའི་རྟེན་གྱི་དཔེ་ལོན་དགོས་ལ། རྒྱལ་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁོད་ས་བཅུ་རྒྱལ་
གྱི་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ས་དང་པོ་
ནས་དགུ་པའི་བར་ས་སོ་སོའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་གྲངས་དང་བཅས་ཏེ་
གསལ་པོ་གསུངས་ཀྱང་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བཟང་བས་འདི་
ལའང་དོན་ཆེ་བ་འདུག་མོད།

རྒྱ་བོད་མཁས་པ་དག་གིས་མགྱུན་གཅིག་ཏུ་དེར་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བཟང་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེ་བའི་ཆེད་ཏུ་ས་བཅུ་པ་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉི་མཱ་དྲུ།
སའི་ཆོགས་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་གྱིས་
ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡོངས་སྤྱོད་ཚྗགས་
ནས་ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པས། ས་བཅུ་པ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་ཏེ།

དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ནས་ཀྱང་ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་པར་
བྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ས་འོག་མ་ལས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
ཚུལ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མཐའ་ལས་པས་མཁས་པ་དག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གསུངས་
པས་སོ། །

དེས་ན་སྤྱོད་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཚྗགས་

པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་པས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ས་བརྒྱ་པའི་ཁོངས་སུ་
བརྟགས་སོ། །མཁན་ཆེན་ངག་ཆོས་ཀྱིས་དོགས་བཀོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱ་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱན་མཐའི་རྗེས་ཞེས་བཞིན་གྱང་། ས་བརྒྱའི་མཉམ་
བཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མཁན་ཆེན་རང་གི་ཕར་
ཕྱིན་བཀའ་འབྲེལ་དུ་ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་སྟོལ་རང་རྒྱུ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ས་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མའི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་རྒྱན་མཐའ་ལ་སྒོ་མ་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཞེས་
མ་བཤད་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྤྱོད་ཞེས་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་དུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་
ཅེ་སྤྱོད་ནི་རང་གི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྲེན་སྐྱེ་བ་ལ་ཆོས་གཞན་
ཀྱིས་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱས་སྒོ་མ་རབ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་དུང་། དེ་བཞིན་
དུ་རང་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པས་ངེས་འབྱུང་གྲུབ་པ་
ཞེས་ཀྱང་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་དུང་།

དེས་ན་སྒོ་མ་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་
པ་བཞི་དང་དེའི་ས་ཐོན་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འདྲི་བྱེད་པས་ས་བརྒྱ་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདྲི་བྱེད་དགོས་སོ། །བརྒྱ་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཀྱིས་ས་ཐོན་སྤང་བ་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་སྤང་བྱ་མེད་ན་རི་སྐད་བཤད་
པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཡང་། གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤང་བ་རྒྱན་མཐའ་མ་རྟོགས་

བར་དུ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན།
 ལུང་ནི་ཀུན་བདུས་ལས། ཅིག་ཅར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་
 པ་སྒོར་ངོ་། ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། འདི་ནི་རྩོད་སྒྲོན་གྱི་ཤི་ཀྱ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་དུ་རྒྱུ་མཐའི་
 གནས་སྐབས་ན་བག་ཉལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་པར་བཤད་འདུག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་འགལ་འཆད་པའི་ཆེ་ལྟན་
 ཅིག་མི་གནས་པ་མངོན་གྱུར་ལ་བཤད་པ་ལས། ས་བོན་དང་གནས་ངན་ལེན་ལ་
 བཤད་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་ལ་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་དུ་ཡོད་པ་བཤོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་རྩོད་སྒྲོན་གྱི་ཤི་ཀྱ་ཆུང་པ་ལས། ས་བོན་དང་གཉེན་པོ་ལྟན་ཅིག་
 གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཇི་
 མ་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་པ་བཤད་པ་དེས་ས་བོན་དང་གནས་ངན་ལེན་
 གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དེ་དག་མི་གཅིག་པའི་རྒྱལ་
 བཤད་ཟིན་པ་དང་། འོག་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྤང་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ། བཅ་ཆེན་ཤུ་མཆོག་གིས། དག་སའི་
 སྤྱི་བ་པ་ཆུང་སྒོར་གསུམ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་སྤྱེ། རྒྱུ་མཐའི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོར་བ་དེ་འདི་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ནི་ཀུན་བདུས་ཀྱི་
 ལུང་དོན་ལེགས་པར་བཀྲལ་འདུག་ལ། འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་

འབྲེལ་ཚུལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ཡང་བག་ཉལ་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ནི་མི་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྤང་ས་ཐོན་མ་ལུས་པ་སྤང་བྱེད་ཀྱང་དུང་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་ངི་མ་ས་གསུམ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པས་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ།
འབྲུག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་བད་པར་འགྱུར་ཞེས་
འབྱུང་། འདིའི་དོན་གཞན་གྱིས་འདོད་ཆགས་མདོན་གྱུར་པ་བད་པར་
འཆད་ཀྱང་། ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་དེ་ཉིད་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་བད་པའི་
དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་དང་ཐོན་སྤངས་
བྱེད་ཀྱང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་ས་བཞི་པར་སྤྱོད་བ་སྟེ། འབྲུག་པ་
ལས། རིང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བད། ཅེས་གསུངས། རྒྱ་མཚན་
དེས་ན་མཚན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་
ནས་སྤངས་བྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་རྒྱན་མཐའི་
གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྒོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་རིགས་ལྡན་སྟེ།
ཐོན་མས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ངལ་ཚུལ་མེད་ཀྱང་འཆར་བྱས་སོ། །

བསྟོ་པའི་དོན་ལ་བསམ་བ་འཇམ་དབྱེད་སྒྲ་མའི་དགོངས་རྒྱལ།

དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས།

ཆོས་དབྱེད་སྒྲ་དགེ་བ་བྱས་ནས་ནི། །

དེ་ལ་བསྟོ་པའི་རྒྱུར་བྱེད་པ། །

བསྟོ་བས་འགྱུར་ན་འདུས་བྱས་འགྱུར། །

མི་འགྱུར་བསྟོ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །

ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། དགོངས་པ་སྒྲུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་།
དགོངས་གཞི་བརྟགས་ཏེ་དོགས་པ་བསུ་བ། དགོངས་པའི་གནད་གྱི་བྱུང་དོན་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ། རྟོ་རྟེན་རྒྱལ་མཆོན་བསྟོ་བ་ལས། རྟོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ན་ཡོད་པ་ཡི། །དགེ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་བསྟོན་པས་ན། །འགྲོ་བ་ཀུན་
ལ་མན་དང་བདེ་སེམས་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་མཁས་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །

ཞེས་དང་། འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགའ་ཞིག་
གིས་འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་རི་སྟེང་ནི་རྟོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་གནས་པའི་
འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རིགས་ཁམས་བདེ་བར་བཞེགས་པའི་སྟེང་

མོར་ངོས་བབྱང་ནས་དེ་ཉིད་བཙུ་རྒྱུར་འདོད་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་བཙུ་བ་ནི་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གང་རུང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བས།
དགེ་ཅ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། མི་ཟད་པས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། བཙུ་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་གཞན་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེས་
བརྟགས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་
ཀྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཐོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ལ་ནི་
སྒྲི་བའམ། འགྲམ་པའམ་འཕོ་བའམ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་། ཆོས་
ཉིད་མི་འགྱུར་བདེན་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དུ་མ་དང་། བྱམས་སྒྲ་
གཉིས་ཀྱི་གཙོ་སྒྲ་མོད་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ།

གཞན་ཡང་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་
བདེ་བཤེགས་སྒྲིང་པོ་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་བཙུ་རྒྱུ་བྱས་ན། མདོ་མན་ཆུན་ནང་
འགལ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདས་པའང་མ་ཡིན། མ་འདྲས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། གང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་
གསུམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དུས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ནི་
ཡོངས་སུ་བཙུ་བར་བྱར་མི་རྒྱས་ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

བརྟགས་པ་བྲི་མ་ནི། མི་འགྱུར་ན་ཕན་པ་དང་གཞིན་པ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་
ཉིད་བསྔོས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པ་དང་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །

གཉིས་པ་དགོངས་གཞིར་བརྟགས་ཏེ་དོགས་པ་བསྐྱ་བ་ནི།

བསྔོ་བའི་སྔོ་བས་གྲིས་བསྔོ་རྒྱའི་དགེ་བ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ནས་གང་ཏུ་བསྔོས་
པའི་འབྲས་བྱ་མ་འབྱིན་གྱི་བར་དགེ་ཅུ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་སྔོ་ནས་ཆུད་མི་ཟ་
བར་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ན། འགྲོ་ཀྱན་གྲིས་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་
ཅུ་ཡོད་དོ་ཅོག་དེ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་གྲིས་བསྔོས་ཟིན་པས་བསྔོ་བས་མ་ཟིན་པའི་
དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་འགྲོ་བ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས། རང་གིས་བྱས་པའི་
དགེ་བ་རང་གིས་བསྔོས་ཀྱང་རུང་མ་བསྔོས་རུང་དགེ་ཅུ་འཛོམས་པ་མེད་པས་
སྐར་བསྔོས་པ་ལ་དགོས་པའང་ཆེར་མི་འགྱུར་བ་དང་།

དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྟས། བསྐྱལ་བ་སྔོང་ཏུ་བསགས་པའི་སྒྲིན་སོགས་
གྱི་དགེ་བ་དེ་དག་ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བཤད་པའི་འཛོམས་བྱའི་
དགེ་བ་ཡང་བསྔོ་བས་ཅིས་མ་ཟིན་པ་བཤད་ཅིང་། ཅིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནི་
ཁོང་ཁྱོ་བས་འཛོམས་མི་ལུས་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གྲིས་ཞལ་མཆམ་པའི་སྔོ་
ནས་འགྲེལ་བཤད་ནན་པོ་རྗེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། དོན་ཏུ་དགེ་ཅུ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྔོས་
པར་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ཉིད་འཛོམས་པའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བས། སྔོད་འཇུག་གི་ལུང་དོན་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་དང་གང་
བྱས་པ་དེ་དག་ཡང་། ཉེ་རིང་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་
དག་གིས་བཞགས་ཟིན་པས། བཞགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་མ་འདགས་ན་
བཞགས་པ་ལ་དོན་མེད་པའང་མཆུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་
པ་དེ་མདོན་མཐོ་

དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་སོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ཐམས་
ཅད་བཞགས་ཟིན་པས། རན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྲིད་པ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བས། འདི་ལ་སྒྱུན་མོངས་དུ་གྲགས་པའི་གནག་རྩིས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སྒྲེ་བ་
ལས་ལྟོག་སྟེ་བཞད་གད་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་སེམས་ཆོམ་མོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆས་ནམས་ཀྱི་ཆས་ཉིད་སྟོན་ལམ་
ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱར་བར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་རུས་བར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་
བཞགས་པ་རེ་རེའི་དགོངས་པ་དེ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱར་བར་མི་རུས་
པར་རིགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བར་འདོད་དེ་བསྐྱོ་བའི་དགེ་ཅུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ནི་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱོ་བས་མི་འགྱུར་བ་ལ་འཕངས་པའི་རིགས་པ་
མཐའ་དག་འདིའི་ཐོག་དུ་རྒྱག་མེད་དུ་འབབ་པས། ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱོ་རྒྱ་མི་
རུང་རི་ལྟར་སྤྲས་ཀྱང་འལ་བའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་དོན་དུ་བདེ་བཞགས་སྤྲོང་པོ་བསྐྱོ་
བར་བྱེད་པ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། བཀག་ཀྱང་རང་ལ་འང་ཉེས་པ་གཅིག་མཆུངས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲས་པའི་དོགས་པའི་འདུན་བསུས་ཏེ་སྤྲས་པར།

གསུམ་པ། དགོངས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

སྤྱིར་བཙུ་མྱེད་དགོ་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ཏུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་དང་གཞན་གྱིས་
བསགས་པའི་དགོ་བ་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བཙུ་བའི་སྟོབས་
གྱིས་དགོ་བ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འགྱུར་མྱེད་དགོ་བ་གཙོ་པོ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པས་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་པའི་རང་གཞན་གང་དང་གང་གི་དགོ་
བ་བཙུ་ས་ན་ཡང་བཙུ་བའི་མཐུས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་ཉིད་གང་ཏུ་བཙུ་ས་པའི་འབྲས་བྱ་མ་སྤྲིན་བར་ཏུ་མི་བླང་བ་སྟེ།

སྟོན་འཇུག་ལས། རི་ལྗར་རྒྱ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་མ་བླང་བ་
ཏུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་ཡོངས་བཙུ་ས་དགོ་བ་ཡང་། །བྱང་རྒྱུ་མ་
ཐོབ་བར་ཏུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

འགྱུར་མྱེད་དགོ་བ་དེ་ཡང་གཙོ་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། བཅ་ཆེན་ལྷག་
མཆོག་གིས། མི་འགྱུར་བཙུ་བ་དོན་མེད་ན། །ཆོང་དཔོན་མཛའ་པོའི་བྱ་མོ་
ཡིས། །སྟོན་ལས་བདེ་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ལན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་
ཟླ་མས་བཙུ་མྱེད་མི་འགྱུར་ན་བཙུ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། བཙུ་བའི་འབྲས་བྱ་འབྲུག་
པར་མི་འགྱུར་ན་བཙུ་བ་དོན་མེད་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་ས་བྱུང་པར་བྱེས་ནས་ལན་
འདེབས་པར་སྒྲུབ་བས། དེ་སྐབས་ཀྱི་བཙུ་མྱེད་དགོ་ཅ་དེ་བཙུ་བ་པོ་རང་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ཀྱི་དགོ་བ་རི་ལྗར་འཛོག་ཅེས་འདྲི་ན་ལན་
འདེབས་པར་དགའ་སྟེ། ཆོང་དཔོན་མཛའ་པོའི་བྱ་མོའི་སྟོན་ལས་ནི། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་ནད་བདག་ལ་སྤྲིན་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡིན་

ཞིང་། དེའི་ཆེ་མེས་ས་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་རྒྱ་
 ཆེན་བསམ་གསུམ་པ་ལས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་རྒྱུའི་དགའ་བ་སྣ་གཅིག་གྱུར་སྟོན་རྒྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱོད་བ་དེ་ཉིད་གནས་མིན་གྱི་བསྐྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་རྒྱུའི་དགའ་བ་ཅ་དང་མ་འབྲེལ་བར་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུག་མི་
 རུས་པ་ལ་གནས་མིན་གྱི་བསྐྱོད་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་དེ་
 རྒྱལ་པོ་ཀྱི་འགྱུར་རྒྱུའི་དགའ་བ་ཡང་སྤར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་མཛུགས་
 བའི་བྱ་མོས་གསལ་བྱ་བས་གསུམ་པའི་དགའ་བ་བྱང་ཆུབ་བྱུང་བ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་
 དགོངས་སོ་སྟེ།

པཀ་ཆེན་ལྷག་མཆོག་གི་རང་ལན་ནང་དུང་། བསྐྱོད་བ་དང་སྟོན་ལས་
 གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྲེས་ནས་བསྐྱོད་བ་ལ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་རྣམ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཞིག་
 དང་། སྟོན་ལས་ལ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་རྣམ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་། འདོད་བྱའི་དངོས་
 པོ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལ་སྟོན་ལས་ཞེས་བཤད་དེ། དོན་ཏུ་མཛུགས་བའི་བྱ་མོས་
 སྟོན་ལས་རང་རྒྱུད་བཟུང་བ་ཡིན་པས་བསྐྱོད་པའི་ཐ་སྟོན་མི་བཞེད་པ་འདྲ།

འོན་ཀྱང་སྟོན་ལས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་
 དགའ་བ་ཡོད་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་སྟེ། སྟོན་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱུར་མི་རུས་གསུངས་པའང་སྟོན་ལས་འདི་འདྲ་བཟུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ། གཞན་གྱི་བསམ་གསུམ་པའི་དགའ་བ་བསྐྱོད་པ་ལའང་དགའ་བ་ཅ་འགྱུར་
 བ་ངེས་པ་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོན་ཁ་ཆེ་པཀ་ཆེན་ལ། དགའ་སྟོང་ཞིག་

གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟླ་བ་ཞུས་པ་ལྟར་དགེ་སློང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ཅ་བཟླ་བ་ལྟ་
བུ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་ངེས་ཏེ། བཟླ་རྒྱུད་དགེ་ཅ་དང་
ལྟན་པའི་སྤྱི་ལོ་དེས་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟླ་བར་མོས་པའི་སྤོ་ནས་ལུལ་ཁྱད་པ་
ཅན་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་། བཟླ་བའི་མོས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཛད་པས། རྒྱ་འབྲས་ཉེ་
འགྱུར་བསྐྱལ་མེད་ཀྱི་མཐུས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་རང་ཉིད་བཟླ་བའི་མོས་པ་མེད་ན་འདས་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་མེས་ས་དག་གིས་བཟླ་ས་ཐེན་ན་ཡང་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་ན་རི་སྐད་ལ་འད་པའི་ཉེས་དག་ལས་གཡོ་མི་རུས་སོ། །

དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ཏེ། བཅའ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟན་གྱིས། གཞན་གྱིས་
བསགས་པ་ལ་ནི། རྫོགས་དུ་ཡི་རང་བའི་སྤོ་ནས་ཡི་རང་གི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་བཟླ་བ་
བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་བཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སངས་
རྒྱས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། བཟླ་བ་དེང་སང་ཅིས་མི་འགྲུབ་ཅིས་གསུངས་པ་འདི་
ཉིད་གནད་དུ་འཁུམས།

འོན་ཀྱང་འདི་ལ་བཟླ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འདི་ཡི་ཐད་ལ་མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་གྱིས་དགག་པ་མཛད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་
བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ན་མི་རུང་སྟེ། ཁ་ཆེ་
བཅའ་ཆེན་ལ་ཞུས་པའི་བཟླ་བ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གྱང་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
གསུངས་པ་ལས། དོན་ལ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་
དེ་དག་བཟླ་བའི་སྤོ་བས་གྱིས་འགྱུར་ངེས་པའི་བྱུང་བ་རང་གིས་གྱང་ཁས་སྒྲུབ་མི་

རུང་མྱེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྒྲེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་
 ཟེན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་མཐའ་དག་བསྟོས་ཟེན་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་འགོ་ཀྱན་གྱི་དགེ་བ་མཐའ་དག་འཁྱུར་རུང་ནི་གྲུབ་མྱེ།

ད་ལྟའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། དུས་གསུམ་བཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས། །བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་དུ་བསྐྱགས་པ་དེས། །བདག་གི་དགེ་པའི་
 ཅ་བ་འདི་ཀྱན་ཀྱང། །བཟང་པོ་སྟོད་ཕྱིར་རབ་དུ་བསྟོ་བར་བགྱིདོ། །

ཞེས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དག་གི་བསྟོ་བའི་མཐུས་རང་གི་དགེ་བ་དེ་དག་མཐུ་བྱང་
 པར་ཅན་དུ་བསྐྱར་བར་མོས་ན། སྟོན་གྱི་བསྟོ་བ་དེས་ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་
 བ་གཞན་དུ་འཁྱུར་བ་བདེ་ཆེན་དུ་གྲུབ་ལ། མདོར་ན་བསྟོ་བའི་སྟོབས་གྱིས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་གཞན་དུ་འཁྱུར་བའི་བྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་
 དགེ་ཅ་དེ་དག་གནས་སྐབས་འཁྱུར་བར་མ་དེས་ཀྱང་འཁྱུར་རུང་བྱས་པའི་བྱུང་
 པ་ནི། བཅ་ཆེན་ཤྱག་མཆོག་གི་ལེགས་བཤད་གསེར་བྱུར་ལས། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་གསུངས་པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་ན་བསྟོ་རྒྱའི་ཇུས་དེ་གང་དུ་བསྟོས་ས་དེར་འཁྱུར་
 དུ་རུང་བའི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་རིགས་ཁམས་བདེ་བར་བཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། རང་གཞན་གང་
 གི་ཡིན་ཡང་རུང་བསྟོ་བས་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་རུས་པ་མ་ཆད་འཁྱུར་རུང་ཅམ་
 ཡང་མི་གྲུབ་པས་སྟོ་ལྟན་དག་ལ་མང་དུ་སྒྲུ་མི་དགོས་སོ། །

ཤར་འཕྲོས་དགོངས་དོན་ལུང་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཐེངས་

དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བཙུག་པུ་ན་
མི་ཐམས་པ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱག་འཆལ་ལོ། །

དེ་ཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཏུ་གནས་པའི་ལུས་ཅན་ཀྱན་བདེ་བར་མངོན་
པར་དགའ་ཞིང་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་མཆོངས་སུ་གནས་ཤིང་། བདེ་བ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་སྒྲོངས་མི་སྒྲོངས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་ལུས་སེམས་ལ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད་པ་ནི་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཏུ་གྱུབ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཕྱིའི་ཕན་བདེ་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བ་དག་གིས་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲོང་སྐྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
བའི་སྐབས་འབད་དགོས་པས། སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
ནི་བཅེ་བ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་
ཤིང་། ཐོབ་བྱ་སྒྲ་མེད་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
པོ་ཆེའི་སྒོག་དང་བྲལ་ན་སྒྲ་མེད་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་
པས། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་བ་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་

ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས།

དེ་ལ་འདིའི་གནད་དག་ལ་རྩང་ཐད་དབྱེད་པར་འདོད་པའི་འདུན་པས་གཡོས་
 ཏེ། འདིར་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་སེམས་སེམས་བྱང་གང་ཡིན་གྱི་ཐད་ཏུ་
 མགོན་པོ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་སེམས་བྱང་ལ་བཞེད་པ་
 གཅིག་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་སེམས་སུ་བཞེད་ཆུལ་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་ཅིམ་སྤང་ཡང་། དེ་དག་མི་འགལ་བའི་ཆུལ་ཀུན་མཁུན་རྣམ་གཉིས་
 གྱི་གཞུང་ལས་རྒྱས་པར་གསལ་བས་འདིར་མ་སྟོས་ཤིང་།

འདི་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་ཀུན་ཚོ་བ་དང་དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་ས་མཆོམས་ལ་དབྱེད་པ།
 འབྲས་ཏུས་སུ་སྟོན་འཇུག་དང་སེམས་སེམས་བྱང་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་པ་སྟེ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་ཆོག་ལས། འདི་ཡང་
 དག་ཁྲངས་པ་བརྟ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་གྱི།
 སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བྱེད་ན་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་
 དམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་ཁྲབ་
 པའི་བྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་ཀུན་ཚོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་སྟེ་བ་དག་གིས་ནི། །ཞིབ་ཏུ་མ་
 བརྟགས་ཤིང་གཞུང་ལུགས་པན་ཆུན་འགལ་བ་ལྟག་སྟོན་ཏུ་ཁས་ཁྲངས་པ་ཙམ་

ལས་དོན་གྱི་སྤྱི་པོའི་ཕྱོགས་སུ་མ་བབས་ཏེ། ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྤྱི་པོ་ཐོབ་མོ་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས། གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཅ་ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཉིད་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་སེམས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་གནད་དོན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པ་དག་ལས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིར་གྱི་མདོའི་དོན་རི་བཞིན་དུ་རྒྱན་འདི་ལའང་བྱང་རྒྱལ་མདོ་རྒྱས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་གཉིས་བར་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཡང་དག་སྒྲངས་པ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་སེམས་པ་ཡོད་ན་སྟོམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་སྒྲངས་ཤིང་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡང་དག་སྒྲངས་པ་བན་ལས་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའང་། རྒྱན་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡང་དག་སྒྲངས་པ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལས། དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཡང་དག་སྒྲངས་

པལས་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཞེས་པས་
ཡང་དག་རྒྱངས་པ་ལ་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚག་ཏུ་
སྐལ་ས་སུ་བལས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། རོ་པོ་སྟོན་འཇུག་ཀྱན་རྫོབ་ལས་
བསྟུས་པ། ཡང་དག་རྒྱངས་པ་བདུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་
གིས་རྟོགས་སོ། །

དེས་ན་གྲུ་ཡངས་དྲངས་པའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་དུ་དོགས་གཞིའི་རྣམས་མ་འདི་
དག་མི་འབྱུང་ཏེ། ཀྱན་མཁའ་གྱིས་སྟོན་གསུམ་སྤྱི་དོན་དུ་གོང་གི་ལུང་དེ་དངས་
ཀྱང་དབྱད་པ་སྟོགས་ཅན་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན། མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྱི་དངོས་བསྟན་དུ་སྤྱེས་འཕགས་ཀྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
བསྟན་པ་ནི། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་པོད་མཁས་ལལ་མོ་ཆེའི་བཞེད་དགོངས་རྒྱ་མེད་གཅིག་ཏུ་
སྒྲུང་དོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དང་ས་མཚན་དབྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་དབྱེ་བར་དབྱད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་རོ་པོ་སྟོན་ས་དབྱེ་
ན་ཀྱན་མཁའ་རྒྱ་མའི་པར་བྱིན་ཀྱི་དང་དག་ཆོས་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་དག་ལས་
ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་འཇུག་
པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཞི་མཐུན་འགྱུར་སྟུང་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་
བསྐྱེད་ཆེན་མོ་ལས་རོ་པོ་སྟོན་འཇུག་གཉིས་སུ་བྱེ་ཞིང་། ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་སྟམ་ན།
 དེ་ལ་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡང་། བྱས་མི་ཉག་ལྟར་ངོ་
 བོ་གཅིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་
 དང་། དོན་དམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་
 ལ་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན། དེས་ན་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་གང་
 ལ་དབྱེ་ཡང་མི་འགའ་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལ་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
 གཞན་གཉིས་ལའང་ཡོད་པས། དབྱེ་རྒྱུ་དེ་དག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱེད་ལས་
 ཀྱི་ཆ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁེན་རང་གི་དབྱ་མའི་སྤྱི་དོན་
 ལས། ངོ་བོ་ལ་སྟོན་འཇུག་དང་། ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་དབྱེ་རྒྱུ་
 གཅིག་ཀྱང་བཤད་འདུག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ས་མཆོམས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི་རྩ་བ་དང་། འབྲིང་
 དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་ལས་དང་པོས་བསྐྱུས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་མ་མཐའི་ས་
 མཆོམས་ཆོགས་རྒྱུད་ནས་བཤད་རྒྱུ་པོད་མཁས་པལ་མོ་ཆེས་བཞེད་པར་མཐུན་
 ཡང་། རོང་ཁྲི་ལྟར་ན་དབྱེད་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲི་ཁྲི་ཆེན་ལས་འདིར་
 བསྐྱུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་
 དག་གི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་སྟོན་འཇུག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་སོགས་

གསལ་པར་བསྟན་འདུག་པས་སྟོན་འདུག་གཉིས་ལ་གྲོགས་བསྐབ་པས་ཟིན་མ་
 ཟིན་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐབ་པས་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལམ་
 བླགས་ལ་མཐར་བཟུང་གིས་སྟོན་པ་ཅམ་ལས་ལམ་མ་བླགས་ཁོ་ནར་བཞག་པ་
 དེ་ལྟར་ན་ཅ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དབྱེ་བའི་སྟོན་སེམས་ལམ་བླགས་ན་མེད་
 པས། འདིའི་ལཱགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མ་མཐའ་ཆོགས་རྒྱུད་ནས་རི་ལྟར་ངེས་
 ལྷན་དུ་བཞགས་ཤིང་དབྱེད་པར་རིགས་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་
 ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཁོ་ཀྱང་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་ཁོ་པོས་འདི་བཞིན་བསམ་ཏེ། རྒྱུ་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་སྟོན་འདུག་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་
 འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དཔེ་གྲོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཉེར་གཉིས་དབྱེ་ཞིང་དེ་
 འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གྲོགས་བསྐབ་པས་ཟིན་པ་ཞེས་བཤད་ནས་ལས་དང་པོ་
 མོས་སྟོན་གྱི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད་པར་བཤད་དགོས་སམ་སྟུམ།

གཞན་དུ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་ནས་བཤད་
 བཞིན་དུ་ལམ་མ་བླགས་པའི་རྒྱུ་ལའང་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཁས་སྐྱངས་ནང་
 འགལ་གྱི་འགག་འཕྲང་ལས་མི་ཐར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་གང་རྒྱུད་ཡིན་ན་ལམ་
 བླགས་ལ་ངེས་པས་བྱུང་ཅིང་། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལམ་མ་བླགས་ལ་གཙོ་

མོ་ངེས་པས། ཚོ་ག་ལས་ཀྱང་སྒྲངས་མི་དགོས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
མཆན་ཉིད་པ་ལས་ཞུགས་ཀྱིས་མ་བྱལ་བ་འདོད་པའི་ཞུགས་སུ་འབྱམས།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་མ་མཐའི་ས་མཆམས་འཇུག་སེམས་ཉེར་གཉིས་
ཅམ་ལས་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་མ་བཤད་པ་རོང་ཤིག་གི་
དགོངས་པ་སྟེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རྩལ་བཞིན་བསམ་པའི་མཆོན་པའི་སྒོ་
གོས་རྒྱས་པ་དག་གིས་དབྱད་ཅིང་།

ཇི་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་དང་ཀུན་མཆོན་གོ་རམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་
མ་ཞུགས་ན་སྟོན་སེམས་ཅམ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་པ་མི་བཞེད་པ་ནི་
སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་ཏུས་སུ་སྟོན་འཇུག་དང་སེམས་སེམས་བྱང་ཡོད་མེད་ལ་
བརྟགས་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་སྟོན་འཇུག་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་པ་ནི།

སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོན་འཇུག་ཡོད་མེད་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཏུ་
མར་སྒྲང་ཞིང་། བྱད་པར་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོདས་སུ་ཇི་བཙུན་རེད་མཐའ་བ་སོགས་
ཀྱིས་འབྲས་ཏུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དེ་དག་
གི་དོན་ལ་ཀུན་མཆོན་སྒྲ་མའི་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རྒྱས་པ་སྟོས་ན་ཡང་། ད་ཏུང་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན། སྟོན་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དེ་མདོར་བསྟུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཚུབ་སྟོན་པའི་

སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དོན་གསལ་ལས། སྟོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་སྟོན་འབྲུག་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། གྲུ་མཁའ་རང་གི་དབྱ་མའི་སྒྲི་དོན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཕྱེ་བས། སྟོན་འབྲུག་གཉིས་པོ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་སེམས་བསྐྱེད་རི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཡོད་མི་རིགས་པ་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་འབྲུག་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས་སོ་སྐྱུམ་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོན་དགོས་པ་སྟེ། ཉེས་སྟོད་སྟོང་བ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པོ་དེས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པ་བྱང་སའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལེུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དགོས་པ་སྐྱས་དོན་དང་ལུས་དོན་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སྟོན་ཁེགས་ཤིང་། བྱང་སྟོན་མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་འགོག་པར་འགྱུར་སྐྱུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བྱང་པོས་མདུན་བསུས་ཏེ་བརྟགས་ན།

སྒྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་འབྲུག་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་རུང་མོད། ཡིན་ཡང་དོན་དམ་དང་གྲུ་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་པར་ཕྱིན་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱར་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། བྱང་སེམས་

ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་བཤད་དགོས་པས་དེ་ལ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོའང་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ལ་བཤད་དགོས་པ་གནད་ཅིག་སོ། །

གཞན་ཡང་བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པས་བྱང་སྤྲོམ་ཁེགས་པའང་མི་
བྱུང་ཉེ་བྱང་སྤྲོམ་ལྡན་ན་བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར།
འོ་ན་བྱང་སྤྲོམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་མི་མཐུན་སྟོང་པའི་སེམས་པ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས། ད་དུང་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོང་དགོས་པ་ཐལ་ལོ་སྤྲོམ་ན། སྟོང་པའི་
སྤྲོ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤངས་ཟིན་གཉིས་ཆ་འཇུག་རིགས་ཉེ། སྤྱབ་པའི་སྤྲོ་
གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་ས་པའ་གྱིས་དང་། སྤྱབ་པའི་སྤྲོ་གཉིས་ཆ་ལ་འཇུག་ཀྱང་
མཐེན་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་མཆོད་ཉིད་དེ་ལྡན་ཀྱི་བྱང་སྤྲོམ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་སྤྲོམ་དང་། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་སྤྲོམ་གཉིས་ཡོད་པ་དག་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲོམ་གསུམ་སྤྱི་དོན་
ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ནི་ལྷགས་ལྷགས་ལྟར་ཡིན་ནས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་
ཡིན་ཉེ། སྤྲོམ་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག

དེ་ནི་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ཀྱང་མཐེན་ཆ་མས་
སྤྲོམ་གསུམ་འབྲུལ་སྟོང་ལས་གསལ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་སུ་
བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོན་སེམས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སྤྱབ་འདོད་ཀྱི་འཇུག་སེམས་

མེད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་བྱང་སྤུངས་ཐེན་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་དག་དང་། དོན་གསལ་ལས། རོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་སྟོར་བ་དང་། དངོས་དང་། འབྲུག་གི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེས་དང་།

དག་ཆོས་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སྟོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་རོ་པོ་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱུང་བེད་ན། ལྷ་ཀྱང་ལུང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོད་སྟོན་བཏང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་སྤྱི་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དོན་ཀྱང་ཡང་དག་སྤངས་པ་ཀྱན་ཇོབ་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་ནི་རི་སྤྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མ་བཞོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཡིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་ཁས་སྤངས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འོད་ཟེང་མཁན་པའི་སྟོན་པ་གནས་གཏོང་བཤད་པའི་ཐད་ལ་ཀྱན་མཁུན་གྱིས་མི་འཐད་པའི་ཆ་མཐའ་དག་བཀག་ཀྱང་། ཆ་གང་གྱུ་བཞེན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་། ཞེས་ཡང་དག་སྤངས་པ་ཀྱན་ཇོབ་སེམས་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། ཆ་རིག་སྟོབས་ཆེ་ཉེ་བ་གང་རིག་གཏོང་བ་དང་། ཆུའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་གྱུ་གཏོང་བ་བཞེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཏོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགག་པ་མ་མཛད་པ་གནད་ཉིད་དུ་འཁུམས།

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་སོར་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་འགོག་བྱེད་

གྱི་ལུང་རིགས་དག་གཡོ་མེད་ཉིད་ཏུ་རང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སེམས་བྱང་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཏུ་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། དེ་ཆེ་སྤྱི་
བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་
པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱང་བ་ལ་མི་འཐུག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དབྱ་
མའི་སྤྱོད་ཅན་ལས། སེམས་ཅམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡོད་པར་འོག་ཏུ་འཐུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་
དག་བྲངས་ནས། ཞི་སྤྱི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྤྱི་གང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མཛོན་
སུམ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འདོད་དེ། སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་བཀག་པ་དེ་
བཞིན་གཞུང་ལུགས་ཏུ་མས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་
བྱང་བཞེད་ཅིང་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དབྱ་མའི་སྤྱོད་ཅན་ལས་སེམས་
སེམས་བྱང་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་
དང་། རོན་གྱི་རོ་སོ་དང་བྱུང་པར་མཛོང་བའི་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རོན་གྱི་བྱུང་
པར་ལའང་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་མཛོང་བའི་སྣོན་ནས་བཞག་པར་གསུངས་ལ། འདིར་
ཤེས་བྱ་སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་དང་

དབྱེར་མེད་མདོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྤང་དང་། འདོན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དུམ་དོན་ལས་ཀྱང་། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་གཙོ་པོ་རྣམ་རིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
ལ་རྣམ་རིག་གི་ཁྱབ་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཉིས་སྤང་
དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
ལ་ཡང་མེད་དེ། དུམ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་། དུམ་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཅ་སྤྱད་གཞན་
སྤང་ངམ་ཡང་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཆའི་ཕྱེ་བ་ཅམ་ལས་དོན་ཏུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞིན་
དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་གཉིས་སྤང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་བསྐྱུར་
བ་ཅམ་ཡང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་ཐོག་ཏུ་ནི།
།འདི་ཡི་ཕྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་ན། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རླེན་ལས་བྱུང་
བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི།
ས་དང་པོ་ལྷ་བྱའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་
འཁོར་ཏུ་ཀྱན་འཁྱོ་ལྟ། དུམ་ངེས་ལྟ། དག་བ་བཅུ་གཅིག་སེམས་བྱུང་ཉར་
གཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ཀྱན་འཁྱོ་ལྟའི་ནང་ཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་བ་དང་།
དུམ་ངེས་ལྟའི་ནང་ཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུན་པ་དེ་སློན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་
སོང་བའི་སློབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཆུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
སློན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་བར་སྤྲོད་པའི་གསུངས་པ་བཞིན།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་
སེམས་བྱང་སེམས་པ་དང་འདུན་པ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ལའང་ཡོད་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དབུ་མའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་རྟག་པ་དམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གནད་ལ་འཆད་རྒྱའི་དོན་གཅིག་
ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་རྟག་པ་དམ་པ་ལ་རྟག་པར་རྒྱུ་པོ་དག་གིས་སྤྲོ་ན་
ཡང་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲོ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རབ་གསལ་གྱི་ནང་དུ། རྒྱད་ཟླ་མ་ལས།
གང་ཟག་དེ་དག་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱང་
བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་དང་། ཟག་མེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་
བ་དང་། བག་ཆགས་སྤྲོ་མའི་ནད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་བསྐྱར་བའི་འཆི་
འཕོ་བ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེ་སྤངས་པས་རྟག་པ་དམ་པ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་མཐོང་ན་གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་པར་རྟག་པ་སྤྲད་ཅིག་མས་སྟོང་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཤིག་མཁས་པས་
མཐོང་ན་བཞད་གད་དུ་ཅིའི་མི་འགྱུར། འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱེད་ཆོས་སྤྱི་ཐལ་ཡོ་ཞེ་
ན། བསྐྱེད་ཆོས་ཞེས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་ཆ་ལ་བཤད་ན་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
སྤངས་པའི་སོ་སྤྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། དེ་སྤངས་ཀྱང་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ།
གོང་དུ་བཤད་པ་བཞི་པོ་མ་སྤང་བ་ལ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱི་བཤད་
དགོས་པས། སྤངས་བྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་

ལ་འབྱོར་བས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི། གུན་མཁྱེན་ཟླ་མས་ཡུམ་དོན་རབ་
གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་འདུས་བྱས་མིན་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཁོ་པོ་ལ་
འི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མང་དུ་སྒྲིམ་མི་དགོས་ཏེ། མཁན་ཆེན་
དག་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཟེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཅེར་གཉིས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཁྱབ་ཅིང་།
དེ་དག་ལ་དོན་དམ་དང་གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་
སྟོན་འདུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ལམ་ཞུགས་ཁོ་ནའི་
རྒྱུ་ལ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། བསྟན་བུའི་གཙུག་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་
གུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་དག་ཅིང་གཙང་བའོ། །

རོང་ཁྱེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཅེར་གཉིས་ལ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་
ཅིང་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཁྱད་
པར་ཐེ་དགོས་པས་ཆོག་བཞིངས་ཤིང་དོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ནམས་
གོང་འོག་བསྒྲིགས་ཏེ་སྟོང་དགོས་པ་སྟོ་ལྟ་བུ་སྟོང་ལ་འཆང་རིགས་སོ། ། ། །

སྒྲར་སྒྲུབ་པ།

རིགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟན་ཤིང་རབ་ཆོད་པས། །

ཆོག་སྒྲི་སྟོ་འདོགས་གཙོད་ལ་མི་མཁས་ཀྱང་། །

ནམ་དཔྱོད་འདབ་ལྟན་ཡན་ལག་དུག་པའི་མདུན། །

མོས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤང་རྒྱང་ཞིག །

འདི་བཀྱིས་ནམ་དཀར་རྒྱབས་ཐེང་གཡོ་བའི་མཐུས། །

བསོད་ནམས་ཅུ་འཛོལ་ཕྱང་པོ་མཁའ་སྤོང་ཉལ། །

དེ་ཕྱང་དགེ་བའི་ཆར་རྒྱན་རབ་འབབ་བས། །

ཉམ་ཐག་འགྲོ་བའི་ཞིང་ས་བརྒན་གྱུར་ཅིག །

ཐབ་རྒྱས་གསུང་གི་མཁའ་ལམ་ཡངས་པོའི་སྤོང་། །

དཀའ་གནད་ཉི་ཁྲའི་བཟོད་ལམ་མི་བཟོད་བའི། །

ཐེ་ཚོམས་སྤྲུག་དང་བསྐྱོངས་པའི་བྱ་རོག་དག། །

ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་དོགས་ན་སྤྲོ་བར་རིགས། །

ཤེར་བྱིན་ལས་འཕྲོས་པའི་དབྱུང་གཏམ་ལུང་རིགས་ཚུ་མོ་ཀུན་འདུས།

མཁྱེན་པའི་མེ་ལོང་དྲངས་མ་རུ། །
ཕྱ་རགས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །
སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་མཛད་པའི། །
དགའ་ལྡན་ལྟ་ཡིས་ཤེས་པ་སྟོལ། །
རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་པའི་མ་མ་བསྐྱབས། །
དམ་ཆོས་ཚུ་འཛིན་ལང་ལོང་གཡོ། །
གཞུང་བཟང་བྱི་མེད་ཆར་རྒྱན་གྱིས། །
གངས་ལྗོངས་པད་ཆལ་སྟོང་མཛད་རྒྱལ། །

རྟེན་འབྲེལ་མཛོང་པའི་མིག་འབྲས་ལོང་ཡང་གཞུང་ལུགས་འཁར་གྱི་ཡུ་བར་བརྟེན། །
རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་གྲོས་འདབ་བརྒྱ་མེད་ཀྱང་པན་སེམས་སྡོ་ལོའི་འདབ་མ་ཞིག། །
མཁས་པའི་འདུན་སར་རང་མཆང་འཛེན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་གཞུང་གི་བྱར་ཅམ་ཞིག། །
བསམ་སྒྲུབ་དབྱུང་ཞིབ་གསལ་འཆར་མེད་ཀྱང་སྤང་ངོའི་རི་མོ་འདི་བརྟེན་སྟོབས། །
ཞེས་ཆོག་གིས་སྐྱེང་སྟོང་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་གང་ཞིག་སྐྱེང་བར་བྱ་བ་ནི།
རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤྲས་པའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་གསལ་

བར་བྱེད་པའི་མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། །

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །

ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གསུམ་གྱིས་
མཐོང་ཟིན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁུན་པ་ནི། སྐབས་དོན་སྤངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།
འདིར་ཟབ་མོའི་དོན་ནི་སྦྱང་ཉིད་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས། དོན་དེ་ཉིད་ལ་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁུན་པས་སེམས་མཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་ན། སྦྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་
སམ་མ་རྟོགས་ཞེས་ཅི་བས་མཆོམས་སྤྱར་ཞིང་། དེ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་
ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་ན་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་
དེ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལན་བསྟན་པ་ལ།

མི་གསལ་བའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚིད་པ་འགོད་པ་དང་། གསལ་ཁ་བསྟན་
པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་
རྗེས་སུ་བྱང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་མཐོང་ཟིན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མཇལ་རྟོག་
གསུམ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མཐོང་ཟིན་ཟབ་མོའི་དོན་སྦྱང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་
ཁྲལ་ན། རོང་ཤིག་ལས། ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་རི་སྐད་བཤད་
པའི་སྒྲོམ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ཆོས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྒྱས་པ་རྟོགས་པས། མཆོན་མེད་རྟོགས་པ་བྱུང་ལ། དེ་

རྟོགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱལ་སྟེ། དབྱས་མཐའ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་
ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་།
།ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།

རྒྱ་ཤེར་བྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྟོད་པའི་བྱང་སེམས་ས་ཏུག་པ་རྗེས་ཐོབ་པས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བཟོད་དེ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡུལ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་མ་རྟོགས་
ན། སྟོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་སོ། །
འགོག་པ་དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཚུལ་མེད་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་
ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་གནས་པའི་
འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་
བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་རྗེས་ཐོབ་ལ་མ་ཡིན་ན།
ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པས་ལུང་དོན་འགྲེལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །

དེས་ན། ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པས་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་ཏུ་བྱེད་
པ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡང་འདི་ནས་བཤད་པའི་འགོག་པ་དང་

ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་རང་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བས་མི་རིགས་བསམ་
 རྟེ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་དོན་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་མ་རྟོགས་པ་
 གྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སའི་མཆོན་ཉིད་
 དུ་གསུངས་པས། རྗེས་ཐོབ་སྤྲད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་ཡིན་པར་གདོན་མི་བ་བར་འགྱུར་རྟེ། མཆོན་ཉིད་དེའི་
 བྱུང་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།

རྒྱ་མཆོན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། དུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས། བྱུང་འཕགས་
 གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་མཁྱེན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་ན་ཁྲུན་ཀའི་
 གནས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གསུངས་པ་འདི་ལ་བསྟོན་འདིར་བར་བྱ་བའི་གནས་
 མེད་དོ། །

འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་སྟོན་མི་
 འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་སྟེ། ཉམས་མཁའ་ཐོགས་རེག་མེད་
 བར་དངོས་སུ་ཤེས་པས་ནས་མཁའ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར།
 མཉམ་བཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་དངོས་སུ་ཤེས་པས་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར། དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ལུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 བར་འདོད་ན། དེ་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་གང་། དང་པོ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་མ་ཡིན་
 བ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཆད་མ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། སྤྲུལ་བར་རུས་པར་

དགའ་ལོ། (འདི་ནི་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས་དར་ཤིག་པ་དག་གིས་ས་བརྒྱད་པའི་མོས་པ་
 མོས་ལམ་གྱིས་ནས་མཁུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་ཀྱི་དབྱེད་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དོན་གྱི་ཚུལ་གང་
 ཡང་མ་རྟོགས་པ་སྐྱབ་ཀྱི་དབྱེད་པོ་དཔ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཐལ། དེ་མངོན་
 སྐྱེས་དབྱེད་མ་རྟོགས། དོན་གྱི་ཚུལ་དུངས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མོགས་གསུངས་ཏེ། ཅ་བ་འདོད་
 མོང་ན། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་པ་མོགས་གསུངས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་
 ལུགས་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་ལུང་རིགས་དག་ལ་འགལ་སྤོང་བྱེད་
 དགའ་ལོ་སྙམ་) རང་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཡུལ་སྤོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སྤོང་ཉིད་
 ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་རྟོགས་དགོས་པ་ལས། མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་
 རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་ཆོགས་སྐྱབ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། འདི་གསུམ་ནི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་
 སྤྱོད་པའི་ལམ་ལོ་ཞེས་བཞི་པ་ལ་དང་། ལྷ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ནི་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་
 བའི་དོན་གྱིས་ན་ས་དང་པོ་ལོ་ཞེས་བཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་མ་དག་ས་བདུན་ན་
 བཤད་པས། རེས་ཐོབ་ན་ཡི་ཤེས་ཆོགས་སྐྱབ་ཡོད་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཅམ་གྱིས་ཡི་ཤེས་ཆོགས་སྐྱབ་རེས་ཐོབ་པ་མེད་པ་སྐྱབ་མི་རུས་
 ཏེ། དག་སའི་རེས་ཐོབ་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་
 ཉི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་ཕྱེ་བའི་གཏམ་སྟེ། དག་
 ཆོས་ཀྱི་དགའ་འགྲེལ་ལས། དག་སའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་
 སྐལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། འཁོར་འདས་ལ་ལྷང་
 དོར་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོག་པར་སྤོམ་པས་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེར་མི་འབྱུང་ཞེས་

གསུངས་པས། དག་སའི་ནལ་འཕྲོར་ནི་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བཤད་
 པ་གང་ཞིག་སྒྲོར་བ་དེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་སྒྲུབ་དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ན་མེད་དེ། ཡོད་ན་དག་སའི་ནལ་འཕྲོར་དེར་མི་
 འབྱུང་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡུལ་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། གཡོ་དང་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོར་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཁོ་
 ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱུ་མའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འཕགས་
 པ་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་ན། སྒྲིང་རྗེ་སྐྱ་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཞིང་། དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དོན་དམ་འཛིན་
 སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐངས་
 ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཉམ་བཞག་
 ཅེས་དོན་དམ་འཛིན་སྐངས་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་འཛིན་སྐངས་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་ལ།
 སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དམ་འཛིན་སྐངས་གཙོ་བོ་མི་དགོས་སོ་སྐྱམ་ན།

འོ་ན་མཉམ་བཞག་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་
 པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་སྐངས་གཙོ་བོ་མི་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཡུལ་གང་རྟོགས་པ་དེ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་ན་འཛིན་སྤངས་གཙོ་བོའི་
ཆད་འཛིག་དགའ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། གུན་མཁེན་སྒྲ་མའི་དབྱ་མ་
སྤྱི་དོན་ལས། འཕགས་པའི་ཇེས་ཐོབ་ནམས་མཐོང་བ་རྩུན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་
བ་དང་། སོ་སྤྱེ་རིགས་ཤེས་དག་མཐོང་བ་ཡང་དག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་འདི་དང་།
སྤྱི་དོན་ལས། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་དང་། ཇེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཏུ་
བཤད་པའི་ཟག་པའི་དོན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་
ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བབས་སོ། །

མ་རིག་འཁྲུལ་སྤང་གཡོ་བའི་རྒྱབས་ཐེང་ཁྱོད། །

སྤྱི་དོན་རིགས་པའི་ཀྱ་གཟིངས་བཟོད་དགའ་ཡང་། །

དམ་པའི་གཞུང་བཟང་མཐུན་པའི་རྒྱང་ཐོབ་པས། །

ཟབ་དོན་ཞོར་གླིང་མཐོང་བའི་སྤུལ་བཟང་རྟེད། །ཅེས་ཀྱང་སྤྲོད།

ནམ་གངས་གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་ཇེས་གཉིས་ཀས་ཟབ་མོའི་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
མིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་བ་དང་མ་
བསྟུས་པའི་ངོ་བོས་མཚོན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལའང་གུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། མཁས་པའི་དབང་སོ་གུན་མཁེན་ལབ་སྤྱི་
དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །

དེས་ན། གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འགལ་ཁིང་། མཉམ་
ཇེས་སོ་སོར་བཤད་པས། ཇེས་ཐོབ་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། དོན་དམ་

སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་མེད་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དཔྱོད་
ལྡན་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་དང་ཤེས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་སློབ་
ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་རྟོགས་པའི་གཞན་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་མེད་ཀྱང་
སེམས་ཤིག་མདོར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། ལུང་རིགས་
ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། གཞོད་བྱེད་ལུང་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འཐད་པར་དཀའ་འོ་
སྟུང་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་དཔྱོད་ལྡན་དག་གི་ལུང་རིགས་ཡང་དག་གི་མདུན་ན་
ཁོ་ཤོས་གུས་པ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཆེ་མ་མཆིས་ན་ཡང་རང་གཞུང་གོང་ལོག་བསྐྱིགས་
ནས་སྤྲོས་ན་འདི་ལས་གཞན་མ་འདས་སོ་སྟུང་།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་འགྲེལ་པ་དང་། འཇུག་བསྟུ་བ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འོན་མཐོང་ཟེན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་འཇུག་གསུམ་རི་
ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཟབ་མོ་མཐོང་བའི་མཉམ་བཞག་གི་རྗེས་སུ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
བྲན་པས་ལྟར་ཟབ་མོ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་ཤེས་ནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད། འཇུག་བ་བྱེད། དེས་
པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྟོམ་
ལམ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

སྟོམ་ལམ་ནི་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་
རྣམས་སྟོམ་ལམ་གྱི་མ་གྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
མདོ་ལས། ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཤེར་བྱིན་ལ་ཡང་ཡང་དུ་སེམས་

པ་དང་འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

རོང་ཁྱིལ་ལས། ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དག་གསུངས་པ་ནི།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་བཞིན་སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོམ་
ལམ་ལ་རྩྭ་སྟོང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་གང་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབྱས་མཐའ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷགས་སུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ལྷལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་སྟམ་པ་དག་གིས།
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡིད་
ལ་མ་ཤར་རྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཆོས་དབྱིངས་སྟོམ་བྲལ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འགོག་
པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་འགོག་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་རྟེ། སྟོམས་འཇུག་རབ་གསལ་
ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་དང་། དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱུ་མའི་
དཀའ་འགྲེལ་ལས། ས་རྒྱག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་
ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་རྗེས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་

དུ་བྱེད་པའང་ཆོས་ཅན་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ལ་ཅོ་ལ་མེད་དུ་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་པ་
ལ་བཤད་དགོས་སོ་སྟུང་།

གཞན་དུ་ན་རངས་ཟིན་པའི་ལུང་དེ་དག་ལ་མདོན་སྟུང་དུ་བསྒྲིན་འདིང་བ་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ནི་དེ་
དག་གིས་མི་འགོག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱི་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེས་ན། རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་དོན་གཅིག་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དང་དོན་མི་
གཅིག་སྟེ།

དགག་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཞེས་བཤད་པ་
དང་། ལུལ་གཟུགས་སོགས་བྱི་ནང་གི་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ཐ་
སྟོང་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སོ་ཞེས་སྒྲ་རྒྱས་ཤིང་། དེ་དག་ཐ་སྟོང་ལ་
སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མི་རྒྱས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་སྟོང་ལ་སྟོང་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་རྒྱ་
འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བ་ནི་བསྒྲིན་མེད་ཡིན་
ནོ། །

འོ་ན་སྐྱེ་སྐྱུབ་གྱིས། གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་སྟུང་ན། བདགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེན་། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི། གཞན་དུ་ན་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། གཟུགས་ནི་སྟོང་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ།

།ཕན་ཚུན་དུ་མི་འགལ་བ་ཉིད། །སྤོང་ཉིད་ཅེས་བྲུ་གཟུགས་དང་བྲུ། །གཟུགས་
 བྱི་ཀླུ་པ་དང་འབྲེལ་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག
 གཞན་ཡང་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་
 རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། མཁན་ཆེ་དག་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱ་མའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ལྷག་མཐོང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
 ལྷག་དུ་མཐོང་བའི་བྲུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷག་མཐོང་
 དེ་ཡང་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟོད་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས་བྱི་
 མ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོམས་འབྱུག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་བྲངས་ཟིན་གྱི་ལུང་དེ་དག་དང་།
 དེ་ནས་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་དག་ཆོས་ཀྱི་པར་བྱིན་
 དཀའ་འབྲེལ་ལས། འདི་ཆོས་ཅན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
 པས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་མཆོན་ནས་
 ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོར་བ་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་
 ཐོད་ཀྱི་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་མིང་ཅན་ལས་དོན་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཐུན་པར་
 བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་དམིགས་རྣམས་ལ་འདྲ་དུ་ན་དོགས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ།
 བར་ཆད་མེད་ཅེས་ཁྱོད་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་
 སྟོན་འདོགས་གཅད་པར་བྲུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། མཁན་ཆེ་དག་ཆོས་

ཀྱི་ཡར་བྱིན་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
 ཅི་འདི་ཡི་དམིགས་སྒྲིལ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སྒྲོས་པ་མཐའ་
 དག་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ཅེ་ནི་རྒྱལ་མཐས་བསྐུས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་རྗེས་སྟོན་
 ཡིན་མིན་དང་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱེད་པ་ཆེ་ཅམ་ཡོད་པས་གཞན་
 ཏུ་བཀོད་པར་འདོད་ནས་འདིར་ (ཤོང་གི་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་
 རྒྱབས་ན་ཡོད་)མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་
 ལ། རྗེས་སྟོན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་གང་དག་གིས་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་
 ལ་འཛིན་སྤངས་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་གསལ་བས། ཁོ་བོས་ལུང་
 རིགས་གང་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རང་དགར་དབྱེད་ལུང་བྱས་པ་ནི་མིན་ནོ། །

སྤང་སྒྲོས་པ།

ཤེས་ལྡན་སྤྱིས་བྱའི་སྤྱན་ལམ་བྱ། །

སྤྱི་ཅལ་སྤྱོ་བའི་སྒྲོས་གར་འདི། །

མཁས་པ་དག་གིས་སྤང་བྱུང་བྱང་། །

ཤེས་རབ་སྤངས་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་འགལ། །

ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་པོ་འགའ་མཆིས་ན། །

ཀྱི་ལ་བ་དབྱེས་པའི་སྤྱིན་དུ་འབྱུང་། །

དེ་བྱུང་བསོད་ནམས་རབས་བསྐྱེམས་པས། །

འགྲོ་ལ་བདེ་བའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །

ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་དབྱེད་པ་འཁྱུལ་སྤོང་བྱུང་བྱུང།

དེ་ཡང་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐོན་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་གྱིན་པ་ལ་སྒོ་གསུམ་འདུན་པས་བསུས་ཏེ། གང་ཞིག་
བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་གྱིས།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་དངོས་ནམས། །

ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་གང་། །

དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ། ཞེས་དང་། ཡུམ་དེས་སྤྱུ་

ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཏི་ཐུག་ཀྱན་ལ་གནས་གྱུར་ཅིང་། །

དེ་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། །གཏི་ཐུག་བཙེམ་པས་བཙེམ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་།

མདོ་ལས་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་མ་རིག་
པ་ནི། འདིར་འཆད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལས་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདེན་པར་བྱེད་
པས་འདི་མ་སྤངས་གྱི་བར་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་མ་རིག་པ་འདི་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྒོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
སྒོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རོ་བོ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྐྱར་
གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སྒོངས་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒོང་
བར་ཀུས་པ་ཞེས་ནི་སྒྲིར་ཙམ་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་འདྲིའི་སྐབས་སུ་པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟན་གྱིས། ཆགས་སྤང་སྒོངས་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི། །ལས་ཀྱན་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན། །ཟག་བཅས་དགེ་བ་
གཉི་ལྷག་གི། །ཀུན་སྒོང་དག་ལས་བྱུང་དེ་ཅི། །ཞེས་པའི་ལན་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྒྲིར་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཀུན་སྒོང་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་མ་རིག་
པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སྤར་གྱི་རི་བ་དེའི་ལན་ཏུ་ཀུན་སྒོང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་
སྒོང་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཁས་ལེན་ན་མཁས་པའི་མཐུན་སར་འབྱར་ཏུ་རུང་བའི་
ལན་ཐེབས་པ་མི་སྲིད་ཅེས། ཀུན་སྒོང་གི་མ་རིག་པའི་མཆོན་གཞི་དང་བཅས་པ་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ། དེ་ལྟ་བུའི་གཉི་ལྷག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ནི་མི་དགེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས།
འཕགས་མཆོག་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་གསུམ། །དེས་
བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །ཞེས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས།
རི་བ་པོའི་དགོངས་གཞིའི་གཉི་ལྷག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་མཐའ་དག་མི་དགེ་བ་
ཡིན་པ་དེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་ཀུན་སྒོང་གི་མ་རིག་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པས།
ཀུན་སྒོང་གི་མ་རིག་པ་དེས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་སྐྱེད་

བྱེད་ཀྱི་གཏི་ཐུག་ནི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་བཞག་དགོས་པར་བཤད་
ནས། དེ་ཉིད་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་
སྒྲིལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཅ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་མ་རིག་པར་བྱེད་པར་བྱེ་ནས་ལན་འདེབས་པར་སྒྲུང་ཡང་། ད་དུང་དེ་
ཉིད་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་ལ་དབྱིས་བྱིན་པའི་དངོས་ལན་རི་ལྟར་འགྱུར་སྣམ་ཞིང་དབྱེད་
པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་མ་རིག་པ་ལས་སྒྲིལ་པའི་ལས་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་ན།
ཁམས་གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེ་བའི་ཆེ་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་
བའི་ཀུན་སྒྲོང་མ་རིག་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་འཁོར་བར་སྒྲེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་
པ་མེད་ཅིང་། དེ་སྒྲོན་དུ་སོང་དགོས་ན་ཁམས་གོང་མར་མི་དགེ་བ་ཡོད་པ་སྒྲོག་
མི་རུས་སོ་སྣམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་གོང་མར་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིར་
མ་རིག་པ་ཡོད་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་སྒྲུ་ཡང་། གང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རབ་གསལ་
ལས། དེས་མཆོན་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་ཏེ་སྤིད་ཅེའི་བར་གྱི་
སྒྲེ་བ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མ་རིག་པ་རང་རང་གི་འོག་སར་དེ་མ་ཐག་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་ནང་འགལ་འགྱུར་རོ་སྣམ་དུ་དཔྱོད་
ལྷན་ལ་འགོག་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་འདི་དག་འབྱུང་ངེས་པས། འདི་ལ་བསམ་པ་
བྱའོ།

དང་པོ་དེ་ལ་སྒྲིར་ཁམས་གོང་མ་ནས་གཞན་དུ་སྒྲེ་བ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་

རིག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་སྤང་རྟེ། བོང་མ་ནས་
འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བོང་མའི་སེམས་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་
བ་མི་སྲིད་ཅིང་། བོང་མའི་སེམས་ལས་ཉམས་ན་འདོད་པའི་ཀུན་སྨོང་གི་ཉོན་
མོངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེས་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་
ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པར་དག་བཅོམ་
དུ་སྒྲིམ་པའི་དགེ་སྨོང་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ་སྤྲུལ་པའི་
འོག་ལྟའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་
བའི་ཀུན་སྨོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་རྟེ། ས་གཞན་གྱི་འཕེན་བྱེད་
ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཆམ་སྒྲིན་མི་འཕེན་པ་གསུངས་པའི་བྱིར།

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཀུན་སྨོང་གི་མ་རིག་པ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་རྟེ། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ས་གང་གི་བསུས་
ཞེས་བརྟགས་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་ལས་ཀུན་ནས་
སྨོང་བ་དང་ཀུན་སྨོང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེ་བ་ལ་གནད་དུ་ཆའོ་སྤྲུལ།

འོན་ཀྱང་གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་རབ་གསལ་ལས། ཀུན་སྨོང་གི་མ་རིག་
པ་རང་རང་གི་འོག་སར་གཏོགས་ཅས་བཤད་པ་འདི་གཞུང་པན་ཚུལ་སྟེལ་ན་
དཀའ་བར་འདུག་སྟེ། ཁམས་བོང་མར་མི་དགེ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་ཀུན་སྨོང་གི་
མ་རིག་པ་ལ་མི་དགེ་བས་བྱུ་བྱུབ་པ་སྐྱེ་བྱུབ་ཀྱི་ལུང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲལ་སྨོང་ལས་
ཞལ་བཞེས་སྤང་བའི་བྱིར།

ཁོ་པོས་བསམ་བ་ནི། འདི་ཡི་སྐབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་

གྲགས་ཆོད་ལྟར་ཀུན་སྐོང་གི་སྒྲུབ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཅམ་ལས་ཀུན་སྐོང་དངོས་
མ་ཡིན་སྟུང་། དེ་ལྟར་མིན་ན། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕུང་གིས་ཀུན་སྐོང་མ་རིག་པ་ལས་མི་
དགེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
མ་རིག་པ་འདི་ནི་ས་མཆུངས་དབྱེད་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་སྐོང་ལས། དེང་སང་ཕུང་ཆོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་འབྲུ་པའི་མ་
རིག་པ་འདི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་དུ་བྱས་ནས་ས་མཆུངས་དབྱེད་པའི་ཆེ། ཀུན་
སྐོང་གི་མ་རིག་པ་གང་དུ་གཏོགས། ཞེས་སོགས་དབྱེད་པ་གྲགས་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་
དེའི་ཀུན་སྐོང་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་
རང་གི་བྱབ་མཐའི་ཚུགས་དུ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་མ་རིག་དེ་ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་འཛོག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་བསོད་ནམས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྐོང་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འདི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་རྣམ་
སྒྲིན་སྐྱེ་བའི་ས་པར་གཏོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ འདི་ནི་འབྲས་བུ་རང་གི་འོག་
སར་ཁོ་ནར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནས་
བཞི་པར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་ནི་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཏེ། གསུམ་པའི་
རྟེན་ལ་མ་རིག་པ་ཡིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་དགོས་པས། མ་རིག་པ་དེ་
གསུམ་པའི་ས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་དེ་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པ་ལྟར་
བྱུང་། །

འོ་ན་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་

འབྲས་ཆ་གཉིས་སྤྱེ་ནས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆེད་དགོས་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགའ་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལས་ཐོག་མའི་ཡན་
ལག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ལ་ནམ་པ་ཕྱེ་ནས་བཤད་དགོས་སྟུམ་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་
སྐབས་སྤྱི་མ་རིག་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ནི། ཀྱན་སྦྱང་གི་མ་རིག་པ་ལ་
བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རང་གི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་སྟེ། ཁམས་
གོང་མ་བརྒྱད་ནས་འདོད་པར་སྦྱེ་བ་ལྟར་རོ། །

འདི་ནི་བདག་འདོན་ལྟན་སྦྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
དངོས་མ་ཡིན་ཡང་འགའ་བ་མེད་དོ་སྟུམ།

སྟུམ་པ།

གསང་བ་སྤྱི་མའི་ཆོས་ཉིད་སྟོག་དུ་ཡིབ།

རྟོག་འཆར་ཡུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིང་རེ་བ།

ཚུལ་གསུམ་མགྲིན་པའི་འཕྲང་ནས་མཛོན་ན་ཡང་།

ཆགས་སྤང་འབྲུགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་གཡུལ་ས་རུ།

གསལ་བ་མ་མཐོང་ད་དུང་རབ་རིབ་གཡོ།

དེ་ནི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

ལྟན་སྦྱེས་སེམས་ཀྱི་ར་བར་མ་བཞོམས་པས།

རང་གི་རྟོག་གཞིག་འཆིང་ཐག་མི་ཁྲོལ་བར།

བསམ་སྒྲོས་གཏིང་ཆ་མི་དཔོག་ངང་ཚུལ་ཉིད།
དེ་ལྟར་སྒྲུང་ངོས་རིགས་པའི་གྲུབ་ཆ་འགའ།
རང་ལ་གོམས་བྱུང་རང་གིས་བརྟགས་པ་ཉིད།
ལྟ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བྱགས་ལས་མ་འདའ་ན།
ཤེས་འཆལ་རབ་རིབ་སེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཆད་མ།

དེ་ཡང་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆད་མ་བསྐྱུ་མེད་
ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་
ཆད་མའི་ཆད་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
མི་བསྐྱུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རང་མཆོན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །
ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འབྲུག། །ཅེས་མཆོན་
ཉིད་མི་བསྐྱུ་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་མཆོན་བྱ་ཆད་
མའི་དབྱེ་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས།
ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་
ནམ་མེད་སྟུང་ན།

འདི་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཞེད་པ་ཡང་མི་མཐུན་ཏེ།
དེ་ལ་དང་པོ། དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཞུགས་
མ་ཞུགས་སོགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཞིན་བྱས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་
པ་དང་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ལ་བྱད་པར་འཛོག་པར་སྤང་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཐ་
སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་ཆད་མ་ལ་དོན་དམ་ཆད་མ་
དང་ཐ་སྙད་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་དགོས་པས། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཆད་
མ་ལས་མ་འདས་ཏེ། གནས་ལུགས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
ཐྱིར། རོན་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་མེད་དགག་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དགག་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་དགོས་
སྟུམ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་དོན་དམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལས་གཞན་
པའི་དོན་དམ་ཆད་མ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འང་འཛིག་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །

དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་
ཐ་སྙད་ཆད་མ་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྒྱ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མར་མི་བཞེད་བར་གསལ་ཏེ།
སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ཆད་མས་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དངོས་
པོ་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་།
ཆད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལ་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པའི་འཇུག་ཐོག་རྒྱ་འདི་ལྟར། སྤར་གྱི་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་རྒྱ་
ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པས་ཀུན་རྒྱ་
ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་གངས་སུ་མི་བགང་བར་བསྟན་པའི་ཐྱིར།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་མང་ཐོས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་
པ་བྲངས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ཆེན་པོས། འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཆན་
ཀྱིས་མ་བྱུང་གྱང་། ཀུན་རྒྱ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན་
རང་མཆན་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་གསུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་

ཕུང་པོ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བའི་གཞི་དུ་སྟོན་བཏང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཀུན་
ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པ་ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག་པའི་བྱིར།

དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་མང་ཐོས་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་སོགས་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ཚད་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་
པའི་ཚད་མར་བཞེད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་
མཇལ་བའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
འདོད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱབ་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་སྤེལ་ཐོག་མ་ཐག་པའི་མཐུག་ཏུ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་
ཚད་མ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་པ་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་པའི་
ཚད་མ་དེ། བན་གཞི་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་འཐུག་ཐོག་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
ཚད་མ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལུགས་མ་ལུགས་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་དེའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་གསལ་ཏེ།

ཕན་གཞི་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་མེད་ནི། རི་རྐང་དུ།
དོན་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ན། །དོན་གཉེར་བརྟགས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་གཞིན་ཕན་གཞི་དུ་སྟོན་པའི་བྱིར། དེའི་ལུགས་ཁུངས་ཀྱང་རྣམ་ངེས་ལས།
ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་དངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་
ལ་ལུགས་མ་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་དོན་ཡང་བསྟན་པར་

བཞེད་དོ། །

དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མའི་ཡུལ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་བྱལ་བ་ཀུན་
མཁེན་སྒྲ་མས་བཞེད་དགོངས་གསལ་པོ་ཡིན་པས། དངོས་མེད་མཇལ་བའི་
ཆད་མ་དག་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་གོ་རམས་ལུགས་སྤྱ་སྤྱོ་བ་རྣམས་
གྱིས་གཞུང་དོན་ཡོན་ས་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

མཁན་ཆེན་དག་ཆོས་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་
ངེས་གཞན་ངེས་གང་རུང་གིས་བྱལ་བ་དང་། རང་ངེས་གཞན་ངེས་གང་རུང་
ཡིན་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་དང་དོན་དམ་ཆད་མར་
འགལ་བར་གསུངས་པས་སྤྱོགས་ཆོད་བྱས་ན་དངོས་མེད་མཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་
ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་ཆད་མ་བཞེད་པར་སྤང་།

འོན་ཏེ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་ཆད་མ་དེ་དོན་དམ་ཆད་མ་དང་འགལ་བའི་
གནོད་གིས་རྩེར་མཐོང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་
བསྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་ཡིན་པ་ལའང་བརྟག་པར་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་
མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་གཏང་ན་ཡང་ད་དུང་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་
མིན་གྱི་དབྱེད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་མིན་ལ་བརྟགས་
པ་ནི།

འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་གིན་ཏུ་མཐུན་

ནོ་སྒྲུལ་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དབྱོད་པ་ན་མདོ་མཛད་
པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསལ་བ་
དང་སྙན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་
བབ་འདུག་པས་སོ། །

འོན་ཏེ་མདོར་བསྡུ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙན་མོང་
དུ་གྲགས་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མར་ངོས་བཟུང་འདུག་པས། དངོས་མེད་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མཐའ་དག་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་
བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཅིག་དེ་
ལས་གཞན་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཏེ་སྡེ་ཆོན་གསུམ་གྱི་བས་ཆད་མ་ཡིན་ན་གསུམ་
པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ངོས་བཟུང་བཞི།

དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ངོས་འཛིན་པ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་
མ་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས། དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པ་དང་། ལས་དུ་
ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་ཡིན་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ངེ་ལྟར་བྱུང་
བ་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་བདེ་ཆད་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་གྲུབ་མཐའ་
ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དང་

དངོས་མེད་གཉིས། དངོས་པོ་ལ་མེས་རིག་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཞུགས་པའི་ཚད་གསལ་པོ་བསྟན་འདུག་པས། ཤེས་བྱ་ལ་
དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ལས་ཀ་བྱམ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་པོ་དང་།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་ནས་དེ་
ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལས་
ཐོག་པ་ལ་བྱུང་མཐའ་མ་ཞུགས་པའོ། །

དེས་ན་བྱུང་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། གསུང་རབ་དག་ཐོས་
རྒྱུང་མ་བྱས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མ་སྟེ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེད་པོག་པ་དང་།
དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་
དེ་དག་ནི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པས། བྱུང་མཐའ་
ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པའི་དོན་འཕྲོར་བས་དེ་ནི་
ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་པའི་དགོངས་བཅུད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་
ཚད་མར་འཛོག་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་
ཚད་མར་མི་བཞེད་པ་ལྟར། སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡང་ཀུན་
ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགའ་ཉེ། སྤྱི་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཤེས་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་མེད་པས། བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་
མ་ཞུགས་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཁོ་པོ་ལྟ་བུ་འགའ་
ཞིག་ལས་མ་གྲགས་ན་ཡང་། རིགས་པ་ལ་སློ་ཁ་སྤྲོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་

རང་དབང་ཡོད་བཞིན་ཏུ་འདི་ལས་གཞན་སྤྱི་བ་མི་སྤྱིད་སྤྱུལ།

དེས་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དང་། མམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལྟ་
 ཏུ་འདི་དག་ནི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་སྤྱི་གནས་ལུགས་དོན་ལ་ངེས་
 པ་འཛེན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱི་པའི་ལུགས་འདིར། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དང་པོ་དེ་ཉིད་དོན་བྱེད་མི་རྩལ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་
 རྟོགས་དགོས་པ་དང་། བདག་མེད་པས་བྱེད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་བྱུང་པ་རང་
 མཚན་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དང་པོ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཤེས་
 དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཆད་གསུམ་ཏུ་བྱེ་བའི་དང་པོ་ཀྱན་
 ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་། བྱི་མ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་བར་
 པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་འཛེན་པའི་ཆད་མའི་མཚན་གཞི་རྟེན་པར་
 དགའ་ལོ། །

བཞི་པ། དོན་དེ་དག་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཆད་མ་དང་དོན་དམ་ཆད་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆེ་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་འཛེན་པའི་ཆད་མ་ཡང་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་ཁོངས་
 སུ་འདུས་དགོས་པས་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ལས་མ་འདས་ལ། ཐ་སྙད་ཆད་མ་ནི།
 ཀྱན་ཏུ་ཐ་སྙད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཆད་མ་གཉིས་བཤད་པའི་ཆེ་ཀྱན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་དབྱེད་འདི་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱུགས་

དགོངས་ཐབ་མེའི་གཟི་འོད་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་སྒྲིང་ལ་འཕོས་ཏེ་བདག་སོགས་
གཏུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་ཉོགས་ཡུལ་རུ་འཕྲོ་བ་འདིའང་སྐལ་བ་ཏེ་བཟང་ངོ་སྟུམ། །

སྒོ་རིགས་ཀྱི་ནས་བར་དབྱད་བ་ཚོས་ཇེ་དགོངས་སྟེག

བསེལ་ཞིང་དྲངས་ལ་ཀུན་གསལ་སྟོ་ཐང་ཐང་། །

མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་བཟ། །

སྟོ་ཞིང་བག་ཡངས་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི། །

རིག་པའི་དཔའ་པོ་ཚོས་ཇེ་སྟེ་པོས་མཆོད། །

དེ་ཡང་སྟེག་བསུལ་མཐའ་དག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྩལ་ལུགས་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྒོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་
སྒོངས་པ་དེ་ལས་སྟན་སྟེས་དང་འཁྲལ་རྒྱུའི་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་། དེ་
ལ་འདིར་འཁྲལ་རྒྱུའི་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཐེ་ཚོམ་
དང་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་
འབེབ་བྱེད་ལ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་སྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མ་རྟོགས་
ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐོག་མར་མ་རྟོགས་པ་བཤད་པ་བྱ་
བ་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་
ནས་ཆད་མིན་གསུམ་པོ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱད་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདིར་མ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། དེ་དང་དེ་མིན་འཛིན་
པས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་པའི་
སྟོང་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཡུལ་གང་རུང་དུ་འཛིན་མ་རྟུས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། རང་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་པ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཡུལ་ལ་གཏན་ནས་མ་ཞུགས་པ་ལ་འཛིན་སྟངས་གྲུབ་པར་ཐུག། མ་
རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། གཉིད་འབྱུག་
པོ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐུག། འཛིན་
སྟངས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུང་དུ་སྒོལ་བ་རྟོག་ལྟར་ལ་དོགས་པ་འབྱུང་ངེས་པས་འདི་
ལ་ཅུང་ཞིག་དབྱེད་ན།

དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་གཏན་ནས་མ་ཞུགས་པའང་རང་ཡུལ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་
དོན་ཉིད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་
གསུམ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཤོག་གང་ཡང་མ་ཤེས་
ཀྱང་འདི་ནི་ཚུལ་གསུམ་མོ་སྟུང་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ཉིད་འཛིན་
སྟངས་རབ་དུ་མཛོན་གྱུར་ཉིད་དུ་བྱས་སོ། །

འོ་ན་པ་མེས་ཀྱི་ཁོན་པ་རྟིང་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དོ་སྟུང་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་ཐེ་
ཚམ་དེ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་མ་རྟོགས་པ་དེ་བཤུལ་གྱི་ཐེ་ཚམ་
ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མེད་ཅིང་དམ་བཅའ་ཅམ་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་སྟུང་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་དེ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ཚུལ་ལ་
མོངས་ཤིང་། རྒྱ་ཡོད་དོ་སྟུང་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་

ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་མ་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལ་འཛིན་སྐྱངས་བྱ་བ་ཅིང་། འཛིན་སྐྱངས་མེད་
པའི་རྟོག་པ་མི་སྤྱིད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྱུ་དོན་འཛིན། །
དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྱུ་དོན་གཉིས་པོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པའི་
ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱལ་
ཡང་འཛིན་སྐྱངས་འབྲུལ་བ་ལ་བཤད་པ་ཆད་མའི་དཀའ་འགྲེལ་དག་ལས་གསལ་
བས། འཛིན་སྐྱངས་མེད་ན་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ཅིང་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱིས་སྤང་ཆོས་དོན་
ཆོས་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྤྱིར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་གི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་རིགས་གཉེར་ལས།
སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་པའི་ངོ་མོ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བ་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་དུ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཆོན་མི་གསལ་བར་
སྤང་བའི་སྐོ་ནས་འཛིན་པའི་སྐོ་དེ་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཁྱད་པར་རྟོག་པ་ཆད་མ་རང་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་
ཤེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཆ་ལ་འཛིན་སྐྱངས་མ་འབྲུལ་བ་
ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ཡུལ་ལ་སེལ་བའི་
སྐོ་ནས་འཇུག་སྟེ། སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་མི་རྫོགས་པར་རིགས་མི་མཐུན་པ་
སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། སེལ་བ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས་
འཛིན་སྐྱངས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་སྐྱངས་ཡོད་པ་

ལྷུ་བ་པའི་ལུང་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དེ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ས་ཆོག་གོ།

དེ་ལྟར་བྲངས་ཅིན་པའི་ལུང་རིགས་དག་གིས་རྟོག་པ་འགའ་ལ་འཛིན་སྟངས་
མེད་དོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་ཏུ་གྲོལ་བ་འགྱུར་རོ།

རྟོག་པ་ནང་ཏུ་བསྟུ་བའི་གནས་སྐབས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་འདི་དང་འདི་མིན་
སྟམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཁ་ཐོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཛོན་གྱུར་བ་མེད་དེ། ཡོད་ན་རྟོག་པ་ནང་
ཏུ་བསྟུ་ཞེས་པའི་ཆོད་ཀྱང་དགའ་འོ་སྟམ།

དེས་ན་དེ་ལ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྐབས་སུ་མ་རྟོགས་པ་
ཞེས་ཀྱང་ངི་ལྟར་གྲུབ། འོ་ན་དེའི་གནས་སྐབས་རྟོག་པ་རྒྱན་ཆད་པས་དེའི་
ཐྱིས་སུ་ཡུལ་ངེས་པའི་སྒོ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ངེས་དགོས་
པས་འབད་བ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་དེ་ལྟ་བུ་
ཅི་ཞིག་འཆོལ་བ་བྱེད་དེ། རྒྱུན་དང་འབྲེད་ན་རྟོག་པ་སྒྲེ་བྱང་མ་སྟངས་པ་དེ་སྤིང་
ཏུ་གནས་པས། རྟོག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ།

གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་དང་འདི་མིན་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ཆོད་མིན་
གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གཉིད་རབ་ཏུ་འབྱུག་པོ་ཁྱག་པའི་དུས་
སུ་མི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་བ་ཡང་བཀག་པས། རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤིག་དགའོ།
བརྒྱལ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡོད་ན་འཛིན་
སྟངས་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པའི་ཐྱིར་སྟམ་ན། འདི་ལ་སོ་སྒྲེའི་སྒོ་ལ་རྟོག་
པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཆོན་གཅད་དགོས་པས། རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་

མེད་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྣངས་ལས་མ་འདས་སོ་སྟེ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅ་བར། རང་མཆོན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །ཞེས་དང། དེའི་
དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་ལས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཆོན་དངོས་
བདགས་མ་བྱེ་བར་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྟོན་མཆོན་པའི་སྟོན་དེ་རྟོག་མེད་ཤེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པས། རང་མཆོན་གསལ་བ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞེས་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཅུང་ཞིག་དཀའ་བ་སྣང་ཡང་། ཁོ་ལོའི་རྟོག་པ་ལ་འདི་བཞིན་འཆར་དེ།
སྤྱིར་གསལ་ཞིང་རིག་ཅུམ་འདི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཡུལ་སྣང་ཅུམ་གྱི་
གསལ་བ་མེད་ན་གསལ་རིག་གི་དོན་མེད་པས། དེས་ན་འདིའི་བྱེད་ལས་ནི་ཡུལ་
གང་སྣང་བ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཡུལ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ལ།

བརྒྱལ་བ་དང་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྟུ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདེམས་པ་དེ་ཡོད་
པས་སྣང་བ་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ནི་འཛིན་སྣངས་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
ལ། དེས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་ལ་ཤེས་པ་ཅུང་སྤྱི་བར་བྱིན་པས་དུན་པ་ཉམས་ལ་
དུན་པ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་དཀའ་བས་རྟོག་མེད་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཐོག་
དུ་སྟེབས་སོ་སྟེ་དཔེར་ན། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་རགས་པ་རྟོན་དང་
བཅས་པ་འགག་ལ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་དུན་པ་ཉམས་ཅད་ཉམས་ཀྱང་། ཡིད་
ཤེས་སྤྱི་བ་ལ་སྣང་བ་འདྲ་མིན་དུ་མ་ཡོད་པ་གཞུང་གཞན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
འདི་ལ་ཡང་བརྒྱལ་བའི་སྐབས་དུན་པ་ཉམས་ཤིང་། རྟོག་པ་ནང་བསྟུ་བའི་སྐབས་
སུ་ཡང་རྟོག་པའི་བྱུ་བ་འགག་ལ། གཉིད་སྟུག་པོ་དག་ཀྱང་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་
མཆོན་མེད་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྟོན་ཞིག་སྟེ་དགོས་སོ་སྟེ་པས་རིགས་པའི་

དཔའ་པོ་དག་གིས་རྩལ་འདི་ལ་དབྱེད་པར་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཆད་མིན་གསུམ་པོ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་
པ་ནི།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཆད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། ། མ་རྟོགས་པ་
ལས་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་གསུངས་ན། ཆད་མིན་གསུམ་པོ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནམ་མིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་ཅུ་བར། ཆད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །རང་རིག་
ཆད་མར་ཁོ་ནར་འདུས། །ཞེས་ཆད་མའི་ཤེས་པ་ཀུན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རང་
རིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་དག་ལའང་འགྲེལ་དགོས་པ་
སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་རང་རིག་ལས་དོན་རིག་ཐ་དད་འཇོག་པ་ལྟར་
ཅེས་པའི་དོན་གྱིས་རྟོགས་སོ། །

དེས་ན་ཆད་མའི་ཤེས་པ་དག་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་རྩལ་ལ་དུ་
མ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་གཉིས་སྒྲུང་སྟེ།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཅམ་གྱིས་
བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། ཀུན་
མཁུན་རིང་སྟོན་ཆེན་པོ། བཅའ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟན། ལྷོ་བོ་མཁུན་ཆེན་སོགས་
གྱི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས། རྒྱུན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅས་པོ་རང་བཞིན་ལས། །
བསྒྲོག་པ་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཅན། །ཞེས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི། །རང་རིག་
ཡིན་པ་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཆད་མ་མདོར། རྟོག་པའང་རང་

རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་རིག་གི་བྱུང་བ་བསྐྱབས་པ་སྟེ། རྩོད་སྟོན་གྱི་ཆད་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེང་
པོ་ལས། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་མི་འགལ་རྟེ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་
རང་གི་ངོ་པོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་པོ་གཉིས་ཀའི་རིག་པར་སྦྱེ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན།
སྟོན་མེ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པའང་
རང་རིག་ཡིན་རྟེ། མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་།

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟན་གྱིས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རིག་གིས་བྱུང་
མ་བྱུང་དང་། རང་རིག་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་བྱུང་མ་བྱུང་དབྱེད་པ་ལ། དང་པོ་དེ་
ལ་རང་རིག་གིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། མཁས་པ་གཞན་དུ་མས་གོང་གི་ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཀུན་རང་རིག་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་ལ་མཛོན་སུམ་
ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཆད་མ་གཉིས་པོ་རང་རིག་ཡིན་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟར།
ཆད་མིན་གསུམ་པོ་འང་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུད་གོས་སོ་སྟུམ་
སྟེ། རྩོད་སྟོན་གྱི་ཆད་ཀྱི་ལས་མ་རྟོགས་པ་ལ་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་མ་རྟོགས་
པ་དང་དབྱེ་ཆོས་ཀྱི་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་བཞེད་འདུག་པའི་བྱིར།

དོན་འདི་དག་གིས་པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡང་
མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོ་

ནས་ལྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཅམ་ལས་ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པར་
བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷན་འགྲུབ་ཀྱིས། འོ་ན་མ་རྟོགས་
པ་ནི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས། ཡ་གྲུལ་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་
པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་པའི་ལྟོག་པ་ནས་ཡ་གྲུལ་དུ་བཤད་ལ།

ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་ལའང་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ཀྱན་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ནས་དབྱེ་གཞིར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ།
རང་རིག་ཇུས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པ་
ཀྱན་གྱི་དབྱེ་གཞི་འགྲུར་ལ། རང་རིག་པའི་ལྟོག་པ་ནས་ཡ་གྲུལ་དུ་འདོད་པ་མི་
འགལ་བ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

བསྐྱེད་ཆུལ་གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་མཁྱེན་གོ་སྒྲུག་གཡག་གསུམ་དང་། བཅ་
ཆེན་དག་ཚོས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་སྟེ། གོང་དུ་བྱངས་ཟིན་གྱི་ཁྱད་རྣམས་ཤེས་
པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བྱས་ནས། རྟོག་པའང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་
གསུངས། དེ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་
པས་མ་བྱབ་སྟེ། ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ།

ཚོས་གཅིག་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གཞན་རིག་ཡིན་པས་མ་བྱབ་
ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར་
ཞེས་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་གཡག་པས། རང་རིག་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་།
རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཅེས་གསུངས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་

རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་དེ།
དགའ་ཆོས་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། མ་རྟོགས་
པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་བ་ལ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །
ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གསུམ་པོ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཅམ་ལས་དེ་ཡིན་
པས་བྱུང་བ་མི་བཞེད་དོ། །

ཐོན་དེ་དག་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། སྤྱིར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་མོས་དབང་གསུམ་ལ་
རབ་ཏུ་བསྟུན་པར་མཁས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱང་གང་ལ་
གང་འདུལ་ཡིན་པས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ག་ལ་མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟད་
བདེ་མི་བདེ་དང་དགོངས་གཞི་ལེན་ཚུལ་དབྱུང་བ་ནི་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་འགན་
ཡིན་པས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་རིག་ཅམ་
དང་། རང་མི་རིག་པའི་ཤེས་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་ཀྱང་རང་རིག་དང་། རང་རིག་
ཡིན་ན་དོན་རིག་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལྟར། ཆད་མིན་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་དང་། མ་
རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མིན་གསུམ་གྱི་ནང་ཆད་གྱི་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་མི་དགོས་
པའི་ཐ་སྟད་དེ་ཙུང་དོད་དང་གང་ལ་ཁས་ལེན་ན་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ཡོད་མོད་གྱི།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རང་རིག་ཆད་མ་ཡིན་མིན་དབྱུང་བའི་སྐབས་སུ།
ཐོན་རང་རིག་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་གི་འགྲོས་ལ་
སྟོས་ན། གཡག་ཁྲི་ཀླུ་ལས། རང་རིག་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་བྱུང་བར་

མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དང་། གུན་མཆེན་
 ཆེན་པོས། རང་རིག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། རང་གི་
 རོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཐོག་ཏུ་ཁ་འབབ་ཀྱི་རྒྱ་བོ་བཞེན་བབས་སོ་
 ལྷམ།

རྒྱ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་། ཤེས་པ་གུན་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་
 བསྐྱུ་བ་ཇི་བཞེན་རང་གི་རོ་བོའི་སྟོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་
 མི་དགོས་པ་དེ་འང་བབས་སོ་གཅིག་ན་གནས་པས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་སེམས་
 སོ། ། །

སྟུགས་པ། རྟོག་གོ་གཞུང་བརྒྱའི་ཐང་ཆེ་བུ། །
 རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཡིང་འགྲོས་ཞན་ཡང་། །
 ལྷག་བསམ་རིགས་པའི་རྒྱག་ཅལ་གྱིས། །
 རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཏུ་སྟེབས་པར་སྟོན། །

ངེས་ཤེས་སྤང་བ་དམ་བའི་ཤིང་རྟ།

རི་ལྷོང་གཟིགས་པའི་ཡི་ཤེས་དྲངས་མའི་ངོས།།

རི་སྟེང་རྟེན་འབྲེལ་གསལ་བར་འཆར་བ་ཡིས།།

སྤང་རགས་སྤྱུ་མའི་ཆོས་ཀྱན་མཁྱེན་མཛད་པ།།

སྤྱོ་བའི་དབང་ཕྱུག་བདག་གི་དཔལ་དུ་གྱུར།།

ཐབ་རྒྱས་རྒྱ་ཆེན་ལེགས་བཤད་ཚུ་གཉེར་དུ།།

ནམ་བཤད་རྟོག་གེ་རིགས་པའི་བྱ་བཅས་ནས།།

དཀའ་གནད་རྒྱབས་ཐེང་ཕྱོགས་ཀྱན་གཡོ་བའི་ཁར།།

འཛིག་རྟེན་སྤྱུ་མའི་རྩོལ་གར་ཅེད་ལ་སྤྱོ།།

དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གཙོས་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་གཞུང་གིས་གཞི་གཞུང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་འཛོག་མཆོམས་ལས་
བཅུམས་ཏེ།

དོན་སྤྱོད་མདོ་སྟེའི་བྱ་བ་མཐའ་དུ། །

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདི། །

བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ལྟ་བའི་ཡུལ། །

སྤྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་འདྲི་བ་པོས་རྩི་ལྟར་བསམ་པ་དང་། དངོས་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནད་ལ་
དབྱུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། མ་དྲིས་
པའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་གྱིས། དང་པོ་ནི། ཉམ་མཁའ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཞེན་ཡུལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། སྤྱི་མཆན་དང་རང་མཆན་གང་ཡིན་
སྟུང་པའི་ཐེམ་ཆོམ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིར་དང་སང་ཆད་མ་ལ་ཐོས་སྒྲུང་བྱས་པའི་
སྤྱི་པོ་པལ་མོ་ཆེས་ཆེག་ཅམ་ལ་བྱང་བའི་བྱིར་བསྐྱུས་རྟགས་ལ་ཕྱགས་ཞེན་ཆེ་
བའི་དབང་གིས་མདོ་སྤྱེ་བའི་ལྟ་བུ་གྱི་དོན་ལ་རྟོགས་ཞིབ་གསལ་པོ་མ་བྱས་
པས་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་པན་རྩེན་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་སྤྲད་ཆོང་མའི་བྱ་ཡི་ས་
ངོས་མི་ཐེན་པ་ལྟར་རང་ལུགས་གསལ་པོ་འདྲི་གཟི་རུས་པར་བརྟེན་ནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་རྩོད་རྩེ་སྤྱིར་འབྲེལ་སོགས་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་
དང་། །ལུ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་
ལ་བྱུབ་མཐའ་སྟུ་བ་བཞིར་རེས་ཤིང་། བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
འབྲས་ཆང་རེ་ཡོད་པའི་ཐོག་དུ་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཆ་
ཆང་རེ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་མདོ་སྤྱེ་བ་ལའང་ཆང་དགོས་ཤིང་། མདོ་སྤྱེ་བ་ལ་ལྷུང་གི་
རྩིས་འབྲང་གཙོ་པོ་བྱེད་པའི་མདོན་པ་སྟུ་བའི་མདོ་སྤྱེ་བ་དང་། རིགས་པ་ལ་གཙོ་
པོ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་སྟུ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་བཤད།

འདི་དག་ཉན་ཐོས་སྟེ་བཞི་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྟེ་པ་དང་། སྟེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་

ཀྱི་ནང་དུ་སྟག་ཆང་ལོ་རྒྱ་བས་དཔེར་སྟོན་སྟེ་པར་བཤད་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་པོ་
 ཐེག་དམན་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་འཕགས་མཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་པོ་མཁས་
 མཆོག་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ཐེག་དམན་བ་ཞེས་
 གཅིག་དུ་བསྐྱས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་བརྟོན་བྱ། ཆོས་ལྡ་དང་ནི་རང་བཞིན་
 གསུམ། །རྣམ་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི།
 །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོ་ལ་ཤོང་ན་ཡང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་བསམ་སྟོར་བྱེད་པ་ཅན་སྟེ་མི་རྣམས་པས་དམན་པའི་མུང་འདས་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཐེག་དམན་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། ཐ་མ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 བརྒྱད་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་
 དུ་བྱུང་མཐའི་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པ་བྱུང་མཐའ་ཀྱན་ཤེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །

དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་མདོ་སྟེ་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་བྱུང་མཐའ་ཤེས་པ་ལ་བྱེ་སྒྲིས་འདོད་ཚུལ་ཅམ་ཡང་བཤད་དགོས་
 པས། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པས་ཐུན་པ་ཉེར་བཞག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བདེན་བཞི་མི་
 རྟག་སོགས་བརྟུ་བྱུག་སྟོན་པ་ན། ཆོ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ། བྱངས་
 མེད་གསུམ་དུ་བསྟོམས་ན་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པར་བཤད། དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཐེག་པ་

གསུམ་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་བ་མེད་པར་བཞེད།

མདོ་སྡེ་པས་ནི་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད། རང་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དུ་
དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་
རྣམ་སོགས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་བྱངས་མེད་གསུམ་སྒྲོམ་ན། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་
གསུམ་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་གསུགས་ཀྱི་གཞི་དང་། གཙོ་བོ་སེམས། ཁམས་སེམས་
བྱང་གསུམ་པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལྟ་བའི་བྱང་པར་མི་
བཞེད་ཀྱང་ལྟ་བ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང་སྟོང་པ་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་
ལྟ་བ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱང་བ་ཡོད་པར་བཤད། དེ་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་
དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་བྱེ་
བྲག་སྐྱ་བ་ལས་ལྟ་བ་དང་བྱུང་མཐའི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཀྱན་མཁུན་ལྷ་མའི་
སྤྲུལ་དོན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་མ་བྱེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བདག་མེད་དེ་སྟོང་མི་སྟོང་གང་ཡིན་དང་། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་
དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན་ཞེས་རྟོག་ཞིབ་གསལ་པོ་མི་བྱེད་པར་བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཤིན་དུ་སྒྲོམ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཤིག་ རང་ལུགས་
དང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་སོགས་གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པར་གཞི་

གྲུབ་ཆད་ཀྱན་ལ་སྤྱར་བས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པས་མདོ་སྤེ་པའི་ལྷ་བ་
མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་ལ་བརྟགས་པ་ནི།

དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཐའ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱི་
མཆན་ཡིན་ཡང་སྒྲོ་ན་མི་གནས་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སྤྱི་མཆན་ཡོད་པས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་མེད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡུགས་སུ་འཁྱལ་གཞི་བྱས་
པའམ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་ཤིང་བལ་ཚལ་སྤྱི་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ།
བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་གནས་ཡུགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པའམ་དོན་
དམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་ཆའི་ཡུགས་སུ་གྲུབ་
པས། དངོས་སྤྱི་བའི་དོན་དམ་ཆད་མའི་རྩེ་དང་། རིགས་པའི་དབྱེད་བཟོད་
ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་དངོས་པོའི་ཁུབ་པ་བསྟོན་
མེད་ཡིན་པས། བདེན་མེད་རིགས་རྩེ་སྤྱི་མཆན་བདག་མེད་པ་ཞིག་ངེ་ལྷར་
གྲུབ་ཅེས་བརྟགས་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་སྟེ།

སྤྱིར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་དངོས་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་
རྟག་པ་ནི་རྟག་པས་སྒྲོ་བདགས་པས་སྒྲོ་ཆོས་སུ་བཞག་སྟེ་རྟག་པའི་དངོས་ཡུལ་
ལ་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཚད་མེད་ཡིན་ལ། བདེན་མེད་
རིགས་པས་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་བདེན་པ་མེད་པ་ནི། རྟག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་
པས་དེ་དངོས་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྟག་པ་ཞིག་འཛོག་མི་རུས་སོ། །

གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ། རྣམ་མཁའ་ཡིན་ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་
ནས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་ཉིད་ཏུ་
ཐལ་བས་སོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
གསུམ་ཡོད་པས་བདག་མེད་རིགས་ངོར་སྤྱི་མཆན་མི་བྱབ་ཅེས་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་དང་བྱུང་མཐའི་གནད་
མ་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་བདེན་པའི་བྱུང་ཆད་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་གིས་འདུས་
མ་བྱས་ནམ་མཁའ་སོགས་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། རི་སྐད་ཏུ། རྣལ་འབྱོར་
རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཐུབ། །དེ་ཡི་མཁྱེན་པ་དབག་མི་ཐུས། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་
སོང་བས་སྐྱབ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་བཞག་པའི་ཤེས་
བྱའི་མ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་རྩལ་ལ་དམིགས་གསལ་ཡོད་) རང་གི་སྒྲུང་བྱ་ལ་གཉེན་པོ་
བྱེད་པའི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་བྱུང་སྐྱམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཁོ་ནའི་ཆར་བཤད་དགོས་པས་དེའི་འདུས་མ་བྱས་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་
འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཟག་བདེན་པ་མེད་པ་དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་
ཤེས་ཐུས་སོ། །(ད་ཏུང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
ཡོད་ཟེར་ལས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་དོན་བདག་མེད་

པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱང་པོ་རང་མཚན་མཐོང་བ་ཡིན། བདག་བཀག་པའམ་མེད་དགག་
མཐོང་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བ་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ།།དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
ཏེ་གང་ཟག་ནི་མེད་ལ། ཉམ་མཁའ་སོགས་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་གང་
ཡིན་རུང་བདེན་འདོན་གྱི་ཚོ་རྫོག་དགོས་ན་བདེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་དབྱེད་
དགོས་ལ།

གཞི་ནམ་མཁའ་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཤུལ་དུ་ནམ་མཁའ་ལུས་ཡོད་
ན། ད་རུང་བདེན་མེད་བཅའ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སྤྱིའི་སྤྱི་ལུགས་ལས་
ཀྱང་འདའ་བས་སྤྱིང་པོ་ཅི་སྟེ་འཆོལ།

གཞན་ཡང་དཔེར་ན། དབྱུ་མ་པའི་བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་བྱམ་པ་ཡིན་པ་མི་གྲུབ་པ་བཞེན་རིགས་པ་བསྐྱེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་གྲུབ་
པས་སྤྱི་བ་མང་མི་དགོས་སོ་སྟུམ།

འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པས་གྲུབ་ལ། དེ་
ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་མཚན་ཞིག་འདོག་མི་རུས་པས་ཕྱིར་ན་བདེན་པ་བཀག་
ཤུལ་བདག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱང་པོ་རང་མཚན་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་
ལ་འགོག་མེད་དུ་སོང་བས་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་བ་ལ་གྲོལ་
མི་རུས་སོ། །

དེ་དག་བདེན་མེད་རྟོགས་རྒྱལ་ཡང་དགག་གཞི་དངོས་པོ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་
སྤྱིང་དུ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་དོན་ལ་ཆད་མ་

སོང་བ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་ཞེས་བཤད། མོ་ན་དེའི་དགག་གཞི་ཉིང་ལེན་གྱི་
 བྱང་པའི་ཐོག་ཏུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་
 མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
 སྤྱི་མ་བཤད་དོ་ཞེ་ན།

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་བདག་
 མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་བྱུབ་མཐའ་འཛོག་ཆད་ལ་བྱེ་བྲག་
 སྒྲ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བདག་མེད་
 གྱི་ལྟ་བ་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་བཞི་ལྟ་ལས་བྱེ་མ་གཉིས་པོ་སྟེ། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་གཞི་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་
 བར་མ་བཤད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བའམ་བྱུབ་མཐའི་འཛོག་བྱེད་མི་རྟོག་
 པས་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་དང་ལྟ་པའི་བྱང་པར་དེ་
 ལྟར་བཞེད།

དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་སྤྱི་དོན་ཟབ་མོའི་ནང་དུ་བྱུབ་མཐའ་མོ་སོར་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅུ་མ་བཤད་
 པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་
 མཆིམས་ཀྱི་མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་སྡེ་པ་དག་གིས་མི་
 འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 པ་བརྟུ་རྟུག་ལ་འདོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་འདིའི་ལུགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཀྱན་མཁུན་གྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
 སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ནི་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་། བྱེ་
 མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་ནི་ནམ་མཁའ་སོགས་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་
 འབྱེད་པས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་དེ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཞེས་
 བཞག་རིགས་སོ། །

མཆིམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྤྱིའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་
 སྟུམ། གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདོད་
 བ་ལྟར་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་དགོངས་ལ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་
 མི་ལེན་ཏེ། བཅ་ཆེན་ལྷག་མཆོག་གིས། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཁས་ལེན་མོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་དང་། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ལྟ་ཞོག་མིང་
 ཅམ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ མདོ་སྡེ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྒྱང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ལེགས་པར་མ་སྦྱས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་དེས་གཞི་བྱ་བ་ཆད་བདེན་བྱ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་པ་འདི་
 དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་འཆང་རིགས་སོ་སྟུམ།

ད་དུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ངོས་བཟུང་བ་ན། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་ཆད་
 མས་བྱ་བ་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་དང་། དགག་གཞི་བྱམ་པ་རང་མཆོན་ལྟ་བུའི་སྟེང་

དུ་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་སྒྲོ་བདགས་པའི་བྱས་སྒྲི་རང་མཚན་པ་བཀག་པས་མ་
ཡིན་དགག་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཆད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་
འགྲོས་ལ་བརྟུས་ན། བདེན་མེད་མཐའ་དག་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་འགོག་དགོས་པ་གསལ་བར་བསྟན་འདུག་སྟུང་།

ཕོན་གྱང་ད་དུང་དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་དངོས་ལན་རི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ཞིང་
བརྟགས་ན། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་དེའི་ཆེ། སྟུག་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སྟོང་པ་དང་།
འགོག་བདེན་རི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་དངོས་པོ་འཕ་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟུང་
ན། དེ་ཆེ་ལུས་ཆོར་སོགས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདག་བདེ་བ་དང་རྟག་པ་སོགས་
འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ལ།

དེའི་གནས་སྐབས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལུས་སོགས་
ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་མ་ཡིན་པར་
དགག་པའི་དངོས་པོ་འཕ་བདག་མེད་པའི་བྱང་པར་བྱས་པའི་ཕྱང་པོ་རང་མཚན་
པ་ཞིག་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རྟག་པའི་བྱང་ཆོས་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དང་། འགོག་བདེན་
གཉིས་པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ། གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ལ་དེ་དག་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་

རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་པར་ནམ་པ་བྱེ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་སྟོན་
 ཏུ་མི་འགྱུར་སྟམ་ཏེ་བརྟགས་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་གཞི་གྲུབ་ཆད་ཀྱན་ལ་བདག་ཆད་མས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་ཡིན་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཆོན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
 སྡེ་མཆོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཚོབ་བདེན་པར་བཤད་དེ་བདག་མེད་གཉིས་སོ་ཡང་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་འགྲོར་ཏེ།
 རྟམ་འགྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་ཡིན་པ། ། དེ་ནི་དོན་དམ་ཡོད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནད་ཏུ་འཁུམས།

བདེན་མེད་ཡིན་ན་བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། བདག་མེད་ཡིན་
 ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདྲིལ་ཆད་ཀྱི་སྐབས་དང་མཁས་པའི་
 གསུང་སྟོས་གང་ལ་ལྟོས་ན་སྟེ་བར་རིགས་སོ་སྟམ། །

ཡུན་རིང་མ་གོམས་རྟོག་གའི་གཞུང་། །

ཚུལ་གསུམ་མགིན་ན་མི་མདོན་ཡང་། །

སྡེ་བདུན་སྟེ་པའི་འགྲོས་ལམ་ནས། །

རང་གི་འཆར་ཡུལ་བརྟེན་པར་སོང་། །

དེ་ལྟར་མ་རིག་སྟོང་འབྲིལ་ན། །

མ་རྟོགས་ཅི་མཆིས་སྟེང་ནས་བཤགས། །

བདག་ཚོ་དྲངས་པའི་ལེགས་ཆ་འགའ།

འདི་བགྲིས་གང་དེས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། རྟོག་པའི་རིམ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་བ་ཉིན་བྱེད་དབང་

ཐོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆན་དཔེ་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྒྲ། །

འགག་མེད་སྙན་པའི་ཆོས་སྒྲས་ཁམས་གསུམ་ཁྲབ། །

འབྲུལ་མེད་ཆོས་སྒྲིའི་མཁྲེན་བ་མངོན་ཏུ་གྱུར། །

རྒྱལ་སྐས་རྩལ་བཟུང་མི་ཤམ་མགོན་ལ་འདུད། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་ཏུ་ངོ་མཆར་བྱ་མ་ཡིས། །

སྤུབ་བསྟན་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་བ་སྦྱོང་། །

སེམས་ཅན་བསམ་བ་ཏུ་སྒྲོང་མཛད་པ། །

ཀུན་མཁྲེན་ཡབ་སྐུ་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ན་རྒྱལ། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསྐྱེས་དོན་ཅམ།།

མཁས་མང་དབྱེས་སྦྱེད་མ་མཆིས་ཀྱང་། །རང་མཉམ་ཐོགས་ལ་པན་བྱིར་འབྲི། །

དེ་ལ་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱ་བྱིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་

ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་། སྐབས་
དང་པོར། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་ཉིན་པ། ཞེས་པའི་དོན་སྟེ།

དེའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། དེ་དག་གང་ལ་ལྟན་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི།

རོང་ཁྱེ་ལྟ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་
གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་ལ་བདེན་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་རུང་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་ཚོ། སྤང་དོན་ལྟར་ན། ཐེག་གསུམ་གྱི་སྤང་བའི་རིགས་
ཆང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉིན་སྒྲིབ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གཞན་མན་ཆད་
འདྲའོ། །

ཀྱང་མཐུན་རོང་སྟོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བའི་རྟོག་པ་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་མ་བསྟན་པས་འདི་ནས་བཤད་པའི་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
མཆན་ཉིད་ནི།

བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་རང་ལུལ་གཟུང་བ་ལ་
དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚོ། མཆན་ཉིད་འདིས་རང་
རྒྱལ་གྱི་སྤང་བའི་གཟུང་རྟོག་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་བྱང་སེམས་ལམ་
གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མིན་ཡང་སྤྱིར་བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བའི་
ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛིག་པ་ལ་མི་འགལ། དབྱེ་ན་སྐབས་དང་པོ་དང་། སྐབས་ལྔ་

པ་ནས་བཤད་པའི་གཞུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ལ།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །

གཞུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གཞི་ཡི་རྟེན་ཅན་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ལས།

དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་དོར་བུའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བུར་

གཞུང་བ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ། དབྱེན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྤང་བུའི་

རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོར།

སྟོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ།

རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།

གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་

དང་གཞུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཐའ་

གཉིས་ལ་གཞུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་

གི་མི་ཤེས་པ་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་

མི་གནས་པ་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཞུང་བར་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བདག་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་དག་

སྟེད་བྱེད་ལ་གཞུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དགུ་པོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བུའི་རིགས་ལ་རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་གཉིས་ཏེ།

གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དང་པོ་བརྒྱད་པོ་ནི་དོར་བུའི་གཞུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་

ཡིན་པས་ཀྱན་ཉོན་གཞུང་རྟོག་ཡིན་ལ། དགུ་པ་རྣམ་དག་སྟེད་བྱེད་ལ་བཞུང་

བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ཀླུ་བྱང་གི་ཆོས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་
མངོན་པར་ཞེན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ཀླུ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་
ནས་སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དེ་ནི་ཀླུ་པ་དགུ་ལྟེ།

རང་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་ཀླུ་བྱང་གི་བྱང་པོ་ལ་གཟུང་བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་
དང་། ཀླུ་བྱང་གི་སྤྱེ་བའི་སྒོ་ལ་གཟུང་བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀླུ་བྱང་
གི་རིགས་ལ་གཟུང་བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀླུ་བྱང་གི་སྤྱེ་བ་ལ་གཟུང་
བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ལ་གཟུང་བར་ཀླུ་པར་
རྟོག་པ་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་གཟུང་བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་དང་།
མཐོང་ལམ་ལ་གཟུང་བར་ཀླུ་པར་རྟོག་པ་དང་དགུ་ལོ། །

ཡང་སྤང་བྱའི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་
གཉིས་ཏེ། གཉིན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཀླུ་པ་ནི་རང་ཡུལ་ཀླུ་བྱང་
གི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། ཀླུ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཅེས་བྱང་བཤད་ལ།

དེ་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་དང་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་གཉིས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་དང་། གཞན་བདུན་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་
བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་གོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་ལྟ་པའི་གཟུང་རྟོག་ལ།

མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཆོན་
ཉིད་ནི། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག རང་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བུ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བུ་
གང་ཅུང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།

དབྱེ་ན།

འཇུག་པ་དང་ནི་ཕྱོག་པ་ལ། ཞེས་པ་སྟེ།

འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད་ནི། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག རང་ཡུལ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བུའི་གཟུང་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།
དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ངོ་མོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས།

འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི།

ནམ་རྟོག་དེ་ནི་ནམ་དགུ་འདོད། ཞེས་པའི་བར་ཏེ།

བྱང་མེམས་ལམ་གྱི་ངོ་མོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་། སངས་རྒྱས་
སང་རིགས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་། མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཡང་
དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྤང་བུ་གཉེན་
པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་དང་། རང་གི་མཆོན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་

དང་། ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་བསམ་པ་ཐག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ལ་དང་། བྱ་བའི་
འབྲས་བྱ་ལྷང་འདས་གསུམ་ལ་འགོད་བར་བྱེད་པ་ལ་དང་། ལམ་གྱི་བྱེད་ལས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་དགུའོ། །

དེ་དག་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་ལྷ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་
དམིགས་ནས་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བྱི་མ་བཞི་ནི།
བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འདིར་བསྐྱེད་གྱི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་སྐབས་དང་པོ་ནས་བཤད་པའི་
གཉིན་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ལྷ་པ་དང་དུག་པ་སྟེ། ལྷ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། བརྡེལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་གཟུང་བར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་གཉིས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད་ནི།

མཐོང་སྒྲུང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་རང་ལུ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་
ལ་དམིགས་ནས་དོར་བའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ།

དབྱེ་ན། སྟོན་དང་ཞི་བར་ལྷང་བའི་བྱིར། །

རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས།

ནམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །

ལྟོག་པའི་ཚུགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ཏེ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སྟོན་ཞི་གང་
རུང་གི་མཐར་ལྷང་བའི་རྟོག་པ་དམན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་

དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དམིགས་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། སངས་རྒྱལ་
སྤྱུ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བར་དམིགས་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། གཞན་གྱི་
གདམས་ངག་གི་རྟེན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བར་དམིགས་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ཐོག་པར་དམིགས་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། ལམ་
གྱི་བྱེད་པ་ཉི་ཆེ་བར་དམིགས་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་རྟོག་པ་
སྤྱི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། རང་དོན་དུ་མཉམ་བཞག་ལ་
གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་གཞུང་
རྟོག་དང་། དམན་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྲོ་དགོས་
པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོག་པ་གཞུང་རྟོག་དང་དགའོ། །

འདིར་བསྟན་གྱི་ཐོག་པ་གཞུང་རྟོག་ནི་སྐབས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
གཞིའི་རྟེན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་དགུ་པ་སྟེ། རྣམ་དག་སྟེང་བྱེད་ལ་གཞུང་
བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་
པའི་སྤང་བྱའི་མངོན་ཞེན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རྟེན་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་། གཉེན་པོ་ཅམ་ལ་རྟེན་པའི་གཞུང་
རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་སྤང་རྟོག་པ་གང་
ཞེས། རང་ལུ་འཇུག་བྱའི་གཞུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ།

དབྱེ་ན། མདོར་བསྟུས་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱལ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།

གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་ཟླ། །

སྟོར་བའི་རྣམ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ།

སྟོན་པས་ཆོས་མདོར་བསྟུས་གསུངས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འབྲུག་བྱའི་གཟུང་
བར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། ཆོས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
དེར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་དང་། རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྟོབ་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསུངས་པར་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་རྟོག་
པ་དང་། འདས་པ་འགག་པས་སྟོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་
དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་
པས་མཐོང་ལམ་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་
རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་
དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་དམིགས་
ནས་དེར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དགུའོ། །

གཉིས་པ། གཉིན་པོ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་སྤང་རྟོག་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་སྟོག་བྱའི་གཟུང་བར་མདོན་
པར་ཞེན་པའི་སྟོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །
ཞེས་པ་ནས། རི་བཞིན་དོན་ནི་རྣམ་རྟོག་པ། །སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་པ་ཟླ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྟེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོག་བྱའི་གཟུང་བར་
མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྟོང་པོ་ཆོས་སྐྱ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་

ནས་ཐོག་བྱའི་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལ་དམིགས་ནས་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་
ནས་དང་། མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། མི་
རྟག་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། སྒྲིམ་མི་བསྒྲིམ་དེ་
དག་ལས་ཐོག་པ་སྒྲིམ་བྲལ་སྒྲིམ་པ་ཡང་མེད། སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རིམ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོག་བྱའི་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་དགའོ། །འདིའི་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཟུང་རྟོག་བསྟན་ཐེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། རོང་ཤིག་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་
པོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་རང་ལྟལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
སྟོང་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ།

སྤང་དོན་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲོལ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤངས་དང་པོ་ནས་བཤད་པའི་འཛིན་རྟོག་དང་། སྤངས་ལྔ་པ་
ནས་བཤད་པའི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་རོང་ཤིག་ལྟར་ན།
བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་པོ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་རང་

ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།
རོང་ཁྱིམ་ལས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཆར་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ལས། གང་ཟག་ལ་ཇས་འཛིན་ནི་
རར་འཛིན་ཡིན་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་ནི་ཕྱང་པོ་
ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་
གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པས་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གཉིས་བྱད་པར་སྒྲེས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་བྱ་
ཡིན་པས་འདི་ནས་མི་བསྐྱུན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤོན་གྱི་རྟོག་པ་
ཡིན་པས་འདིར་བསྐྱུན་གྱི་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་འདི་བསྐྱུན་རྟོག་
པར་འགྱུར་བས། འདིའི་རྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་
བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤོན་དོན་ལྟར་ན། མཐོང་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གང་རུང་
གང་ཞིག་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་མཛོན་པར་
ཞེན་པའི་སྒོའོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཇས་དང་བདག་གསལ་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི།

འཛིན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ།

ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བདག་གསལ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་
ཉིད་ནི། རོག་ཁྱིམ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་

ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།

སྤྱི་བ་དོན་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་ཤེས་སྤྱི་བ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གཞན་འདྲ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱི་བས་དང་པོ་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྤྱི་བས་ལྷ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ། རོང་ཁྱེད་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ལས་ཀྱི་སྣང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།

སྤྱི་བ་དོན་ལྟར་ན། མཐོང་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་སྤྱི་བ་གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲུར་དགོས། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་པ་སྟེ།

རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཅིག་ཕྱའི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷའི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་པ་པོའི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་རྟོན་གྱི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་ལས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། མྱོས་ལས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། མི་

སྟོབ་ལམ་གྱི་ཉིན་གྱི་བདག་ལ་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དོ། །

འདི་དང་སྐབས་ལྟ་པའི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ། །

ཞེས་པའི་མདོར་བསྟན་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་
སྐབས་ལྟ་པ་ནས་རྒྱས་བཤད་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤང་བའི་རིགས་ནི་ཉན་མོས་གྱི་ཡིན་པས་གོང་ནས་ཡང་སྤང་བའི་རིགས་
གྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་སྤང་དོན་ལུགས་བཞིན་གྱིས་བཤད་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་ལྟ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམས་འཛིན་
རྟོག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་།

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་
ཞིག་རང་ལུལ་བྱང་སོགས་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཁོངས་སྟོད་པ་པོ་བདེན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །

ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །ཞེས་པ་ནས།

འཛིན་པ་དང་བོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ།

སྤང་བུ་དང་སྤང་བུ་འདོར་ལེན་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་
ནས་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་
དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གནས་པ་ལ་དམིགས་ནས་

དང་། གཞུགས་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་།
 གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་
 དང་། སྤྱིན་སོགས་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་ཆགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
 དང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་དུ་འགོ་བའི་བྱས་
 པ་མ་ཉམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་
 དཔྱེལ། །

འདི་དང་སྐབས་དང་པོའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐུས་
 འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པའི་སེམས་ཅན་ཐུས་དང་བཏགས་ཡོད།
 ཅེས་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་གཅིག་སྒྲུང་
 བྱའི་རིགས་ནི་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལའང་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ། བྱང་སེམས་ལས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱུང་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་
 གང་ཞིག་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ། དབྱེ་ན། སྐབས་དང་པོ་ནས་བཤད་པའི་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ལྔ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད། བྱང་སེམས་མཐོང་སྒྲུང་བྱུང་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་གང་ཞིག་
 རང་ཡུལ་འཛིན་པར་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མངོན་

པར་ཞེན་པའི་མྱོ། དབྱེ་ན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་
གཉིས་ལས། འདིར་དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་མི་སྣང་། (འདིར་དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་མི་སྣང་ཞེས་
པ་ནི་སྤྲུལ་དོན་རབ་གསལ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀྱན་མཁེན་ནམ་གཉིས་དང་ངག་ཆོས་སོགས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་གཞན་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་དགྲ་བདག་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་ཆ་བར་ལྟར་ན་དབྱེ་
ཆོས་ཀྱི་མ་དེ་དང་པོ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱི་མ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་
འདིར་མ་བགྲངས་ན་ལེགས་སྟུག།)

ཁྱི་མ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི།
དེ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་བྱང་སོགས་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བ་པོར་
བདགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མྱོ།

དབྱེ་ན། བྱང་སོགས་ཉེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

བྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བ་པོར་བདགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་
ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། ཉེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ནམ་བྱང་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་ལམ་དང་།
ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་བདགས་འཛིན་རྟོག་
པ་དང་དགྲ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་ལྟ་པའི་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལོངས་སྟོང་བ་པོ་ལ་
དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་བདགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མྱོ།
དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ཆོས་
ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།

དབྱེ་ན། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །

ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །ཞེས་པ་ནས།

འཛིན་པའི་ནམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་དེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་པའི་
བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་གཏགས་པ་ཅམ་དུ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
དང་། རྒྱ་འགག་པ་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་
མངོན་འབྱུང་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་
གནས་པའི་རྒྱལ་གྱི་གནས་པར་དམིགས་ནས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། རོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་རོན་དུ་གཉེར་
བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། རོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་ནས་དང་། བདུད་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྲོལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་གཏགས་
པ་ཅམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དགའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། མཆན་ཉིད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལོངས་སྤྱད་པ་པོ་ལ་
དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།
དབྱེ་བར་འཕགས་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། སེམས་ཅན་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་

པའི་འཛིན་རྟོག་དང་། བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་སོགས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆོ།

དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྟོན་ལུལ་དང་། །

ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་མིན་ཉིད། །ཞེས་པ་ནས།

འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་ནི། །

ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ།

སེམས་ཅན་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རྩལ་སྤྱི་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་སྤྱི་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། བཟུམ་གསུམ་གྱི་ལུལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་འཛིན་ཏུ་ཆགས་པ་མ་སྦངས་པ་ལ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་དང་། ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ལ་དང་། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྦྱེས་གཞན་གྱི་ཡོན་སྦྱང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དང་། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྦྱེས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྒྱལ་མི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་དགའོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། གང་
ཞིག་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཀྱུ་པའི་རབ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་
ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ།

དབྱེ་ན། བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཀྱང་མཆིན་ནི། །

གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཀྱུ་གསུམ་དང་། ། ཞེས་པ་ནས།

ཀྱུ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། ། ཅེས་པའི་བར་ཉེ།

ཀྱུ་མཆིན་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཀྱུ་པའི་རབ་དབྱེ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་མི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཀྱུ་པ་ཅན་དང་། ལམ་ཤེས་
ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
དང་། གཞི་ཤེས་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ལུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་
ཤེས་པ་ལ་དང་། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་སྟོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེར་
ཐུན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་དང་། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་ཉིད་སོགས་དབྱེར་མེད་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལམ་མི་
མཉམ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོ་བྱུར་བར་
མི་ཤེས་པ་ལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
དང་དེའི་ཀྱུ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་དང་དགུ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལན་ཆད་ཀྱུ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཀྱུ་པ་བསྐྱེད་
ཐེན་ནས།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་ཚུལ་ལ།

སྤྱིར་ལྷན་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་སྦྱོར་ལམ་ལ་ལྷན་ཚུལ་། གུན་བཏགས་དང་
ལྷན་སྦྲིས་ཀྱི་བྱང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷན་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལས་
འཕྲོས་ནས་དོགས་པ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལས། གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ།
བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཉེ་བཞི། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གང་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
བྱེད་གཉིས་གཉིས་ཉེ་བཅུ་ལས། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་
གཞན་བརྒྱད་ལྷན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
རྟོག་གཉིས་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཉེ་བཞི་ལྷན་གྱི་གཞན་རྒྱག་མི་
ལྷན་ནོ། །

ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་རྟོག་
གཉིས། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཞི་ལྷན། གཞན་
རྒྱག་མི་ལྷན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་
 འཕགས་མེད་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་གཅིག་དུ་མ་སྒྲུབ་ལ། དེ་ལ་སྐབས་ལྷ་པའི་སེམས་ཅན་རྗེས་དང་བཏགས་
 ཡོད། ཅས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཉན་རང་འཕགས་
 པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། རོང་ཉི་ཀུ་རྒྱུད་བ་ལས། འདིར་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པར་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་རྗེས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པ་མེད་དོ་སྟེ། དུ་དགོངས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་
 བཏགས་འཛིན་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་ཀུ་ཆེན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས། ཀྱང་
 མཐེན་གྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་འདི་
 མཐོང་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སྤངས་ཟིན་
 ལ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་མི་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་འཕགས་
 པ་ལས་མ་འདས་སོ། །

དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟོག་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་པས་སྤོང་མི་རིགས་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཉིན་པོས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་དུ་ན་བྱང་སེམས་འབད་ཀྱང་མི་ཚོ་ལ་བཟུང་ཉན་རང་འབད་མེད་དུ་ཚོ་ལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་རང་ཞུགས་ལ་སོ་
སྤྱིའི་ལམ་ནས་ཞུགས་དགོས་པས། ལས་དང་པོ་བ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཐག་དེ་སོ་སྤྱི་ཡིན་པས་དེར་མི་ལྟན་ཞིང་། དེས་ན་
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤོང་། དེའི་ཤེས་རྒྱུན་སྤངས་པ་ལ་
དེ་སྤང་ཞེས་པའི་མ་སྟངས་བྱེད་ན། རྒྱུན་དེ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་
ས་པོན་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་དགོས་པས། ས་པོན་ནི་རྟེན་དང་འབྲུད་ན་རྟོག་པ་
སྤྱི་རུང་ཡིན་པས་མིན་ལ།

མངོན་གྱུར་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་རྟོག་དང་། ཞུགས་
བསྟན་གྱི་དགག་རྟོག་གཉིས་ལས། དགག་རྟོག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་སྟོན་གྱི་
ཞུགས་ལ་དེ་ཐར་ལམ་གྱི་རོ་པོ་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཀྱན་མཁྱེན་
གོ་རམས་པས་དེ་སྦྱོར་སྤང་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་པས་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ལ།
དེས་ན་སྒྲུབ་རྟོག་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་
སྤངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤངས་ཞེས་
དང་།

གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་སོ་སྟེ་ལ་མི་
ལྷན་ཡང་གཉེན་པོ་སྦྱར་ལམ་བཞིས་སྤངས་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བདེ་མི་བདེ་དབྱེད་དགོས་ཤིང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
ཡང་ཉན་རང་འཕགས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་མེས་སྦྱར་ལམ་
པའི་རྒྱད་ལ་རྟོག་པ་དེའི་རྒྱན་མེད་པས། དེས་ན་རྒྱན་སྤངས་པ་ལ་སྤངས་ཞེས་པའི་ཐ་
སྙད་མི་འབྱུང་བས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་གཉེན་པོ་
དེས་རྟོག་པ་དེ་རི་ལྟར་སྟོང་ཞེས་དབྱེད་དགོས་སོ། །

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་གིས་ནི། དེར་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སོ་སྟེའི་རྟོན་ཅན་དུ་འགལ་བའི་
ཐུང་། རོ་ན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་
པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་
ཆོས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཐུང་དེའི་རྒྱད་ལ་སྟེ་མི་སྟེ་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོན་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་བཏགས་
པ་མཐའ་བཅུད་གི་རྒྱལ་གྱིས་སྟེས་ན་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟེ་བས་ཁྲབ་པས་ཞེས་
གསུངས། རེ་མི་སྦྱོད་ནོ་རེས་ཀྱང་འདི་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་གསུངས་ལ་
མཁས་པ་གཞན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་ཁ་མི་སྤང་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱར་ལམ་ལ་ལྷན་རྒྱལ་ནི།

རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་བརྟེན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རིང་མོན་
ཆེན་པོས་སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གི་འཁྱགས་ལྟར། འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་
ཉན་ཐོས་སྟོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཆོས་སུ་བཤད་ནས་སྤང་བུ་ལྷན་
པའི་སྐྱ་སྟོར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། ལྷན་ཚུལ་ནི་སྤང་བུར་ལྷན་པ་སྟེ།
རྟོག་པ་བཞི་པོ་དངོས་སུ་སྟོང་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྷན་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བར་རིགས་པར་བྱལོ། །
ཞེས་དང་། རོག་ཏུ་ཚིད་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཉི་མེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་
ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ལྷན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པས། གཞུང་ཉིད་ལས་ཤོད་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་ཞེས་དང་བརྟེན་ཞེས་འབྱུང་བས་ལྷན་
ཞེས་པའི་ཆེག་དོན་སྤང་བུ་ལྷན་པ་ལ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ལ།

ལྷན་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་བཞི་ལ་
དངོས་བསྟན་སྐབ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་པ་སྟེ། ཤོད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སམ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་དོར་བུའི་
གཞུང་བར་མདོན་པར་ཞེན། ཅེ་མོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་བྱང་
གི་ཆོས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་བུའི་གཞུང་བར་
མདོན་པར་ཞེན། བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་
བས་མ་ཐེན་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་

ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན། ཆོས་མཆོག་གི་ཐེས་
ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཐེས་སྤྱེས་བྱ་བ་དག་ལོད་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །

རྫོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ལ་དགག་རྟོག་ངོ་པོར་ལྷན་ཚུལ་ནི། མཉམ་བཞག་ཀྱི་
ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆེ་དེར་ཞེན་པ་ལས་
མ་འདས་ཏེ། སྤྱོད་འདེས་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེར་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་ཆ་དང་ཞེན་པའི་ཆ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྦྱར་ལམ།
བྱི་མ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་
ཞེས་གསུང་། ཀྱུན་མཁུན་ངོར་སྤྱོད་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་འདིར་བསྟན་
ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ལ་ངོ་པོ་གཅིག་པར་མི་ལྷན་པ་དང་། འདི་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་པ་
ནི་སྤྱོད་རྟོག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། མཁས་པ་བྱ་མས་རྟོག་པ་འདི་དག་
ད་ལྟ་སྦྱོར་
ལམ་ཀྱི་ངོ་པོར་གནས་པ་མ་འོངས་པ་ན་མཐོང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྦྱོར་བར་
འདོད་དོ། །

འོན་འདི་དག་ཆོག་ལམ་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་མི་ལྷན་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་། བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་མ་
བསྟུས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལྷན་ལོ་ཞེན། འདིར་ལྷན་པའི་རྣམ་
རྟོག་ཏུ་བཤད་པ་བཞི་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གཞན་
ནི་རྒྱན་འདི་ལས་བཤད་པ་མེད་དོ། །

སྐབས་ལྷ་པའི་རྟོག་པའང་འདིས་བསྐྱེས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མཐོང་
བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལས་དང་། འདིར་བསྐྱེན་
ཀྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིན་པོ་སྦྱོར་ལས་ནི་རང་བཞིན་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་བཞི་པོ་ནི་སྐབས་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། འདིའི་ཅ་བ་དང་། ཉི་མི་སྤང་བ་དང་། འབྲེལ་བ་འདིར་ཡང་སྐབས་རྟོག་ཏུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལས་བདག་དང་སེམས་ཅན་
སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། བཏགས་པ་ཅམ་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཅ་བའི་འདིག་
ལྷ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་
ལྷན་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་
པ་ཡིན་པས་ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་གྱུར་དུ་འབྱུང་སྟིད་ཅེས་
གསུངས། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཆོས་སུ་བདེན་པ་དང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་
འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་

སྒྲིམ་ཏེ། འཛིན་པ་དང་ནི་མདོར་བ་དང་། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཇུས་
འཛིན་རྟོག་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལའང་ཀུན་བཏགས་དང་།
ལྷན་སྒྲིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་སྣང་སྟེ། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་
འབྱུང་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྣང་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལྷན་སྒྲིམ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འདི་དག་སྐབས་དོན་ལས་
གསུངས་པ་བཞིན་གྲིས་པ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་
སྒྲིམ་གྱི་དོན་དང་། སྣང་བྱ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྒྲིམ་བཤད་པ་གཉིས་པོ་དོན་
ཅུང་མི་གཅིག་ཏེ། མཐོང་སྣང་དང་སྣང་བྱ་ཀུན་བཏགས་དོན་གཅིག་དང་། སྒྲོམ་
སྣང་དང་སྣང་བྱ་ལྷན་སྒྲིམ་དོན་གཅིག་གསུངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་སྣང་ཡིན་ན་
ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་དོར་སྣང་བའི་
ཆོས་ལ་ལྷན་སྒྲིམ་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་དོར་སྣང་བའི་ཆོས་ལ་ཀུན་བཏགས་
ཞེས་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྣང་བྱ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྒྲིམ་གཉིས་ནི་གཞི་
བཅས་དང་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་འཛོག་དགོས་ལ། སྣང་བྱ་གཞི་བཅས་
དང་གཞི་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་སྒྱུ་བརྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྱུ་བ་དང་དགག་རྟོག་
གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་ཡིན་མིན་ལ་སྒྲོས་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ཏེ་དབྱེད་དོ། །

སྐབས་དོན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས།།

དགོས་དོན་ཚུ་ཐིགས་ཙམ་སྣངས་ནས།།

འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བྱན་མོང་ཏུ།

སྤྱ་གསུམ་མདོན་ཏུ་འགྱུར་བྱིར་བཤོ། །

ཞེས་དཔལ་ཚོང་སར་བཤད་གྲ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་རིགས་སྤྱ་ཀུན་གྱི་གྲལ་
མཐའ་ལས་མ་སྦྱང་ཅམ་ཏུ་གནས་པ་ཉི་ཉོར་དབྱར་ཁབ་ཀུན་བཟང་མིང་བས་རང་
མཉམ་སྒོ་དམན་འགའ་ལ་ཅུང་ཟད་མནན་སྒྲུམ་སྡེ་ལས་བྱིན་རང་སྦྱང་གི་ཞོར་རབ་
གནས་མེ་བྱི་ལོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་དཀར་ཚུགས་ཚོགས་པ་གསུམ་ཉིན་ཚོང་སར་
ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་སུ་ཚོགས་པར་བགྱིས་པ་དགའོ། །

༡༽ «ཁེར་ཁྱིལ་ཞོང་ལྷག་པ་བྱ་བ་» «འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྤྱད་པའི་
མཛོད་» «མཛོད་ཀྱི་ཆེད་རོལ་བ་» «འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྟོལ་པའི་མཛོད་» «དཔལ་ཆོས་
པད་མ་དཀར་མོ་» «དཔལ་ལྗེ་དཔེ་མི་སྐུ་པའི་མཛོད་» «རྟོ་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་ཞོ་པའི་མཛོད་»

༡ ། རྟེན་ལྗོན་ལྷན་པ་མཁོན་གྱིས་མཛད་པའི་ ། བེར་ཕྱིན་མཁོན་རྟོགས་ཀྱིན་ །
 ། མདོ་ཤི་ཀྱིན་ ། ལྷན་ཁྲི་མ། ། ། དབུས་མཐའ་རྣམ་པའི་དྲུང་ །
 ༢ ། ། ལྷན་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུས་མཁོན་ ། ། རིགས་པ་དབུག་པུ་མ་ ། ། དབུས་མཁོན་
 མཁོན་ ། ། ལྷན་ཕྱིན་པ་དབུས་པུ་མ་ །

༥༽ དབྱིག་གཞིན་གྱིས་མཛད་པའི་ « མཛོད་ཅུ་འགའ་ »

མཉེ་མེགས་ཐུག་མེད་ལྱིས་མཛད་པའི་《རྩོམ་གཤམ་པ་དང་》《ཁེ་རབ་ལྷོན་མེ》
《དུ་མའི་ལྷོན་མོ》

༤༽ འཕགས་པ་ལྷ་ས་མཛད་པའི་ 《 དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱུ་བ་ 》

༡༠༽ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་ 《བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་》 《དབུ་མ་འཇུག་པ་རྩ་
འབྲེལ་དང་》 《དབུ་མ་ཆེག་གསལ་》

༡༡༽ མཁན་ཆེ་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པའི་ 《དབུ་མ་རྒྱུ་》

༡༢༽ རྩོགས་སྒྲུང་གིས་མཛད་པའི་ 《ཆད་མ་ཀློན་བཏུས་》

༡༣༽ ཆོས་གྲགས་གྲིས་མཛད་པའི་ 《ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་》

༡༤༽ འཕགས་པ་ནམ་གྲོལ་ལྷེས་ 《མཛད་པའི་ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་》

༡༥༽ སློབ་དཔོན་ལེང་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ 《འབྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ་དང་》

《འབྲེལ་ཆེན་》

༣༽ བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་།

༡༦༽ བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་མཛད་པའི་ 《རྒྱད་སྡེ་སྤྱིའི་ནམ་པ་བཞག་པ་》

ས་སྐྱ་པཎི་ཏས་མཛད་པའི་ 《སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེད་དང་》 《ཆད་མ་རིགས་གཏེར་རྩ་འབྲེལ་》

《སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་ཆོག་》

༡༧༽ རྒྱ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྲིས་མཛད་པའི་ 《ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་

འབྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་》 དང་ 《སྡེ་བཏུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུས་པ་གཉིས་པ་》

༡༨༽ རེད་མདའ་བས་མཛད་པའི་ 《འཇུག་འབྲེལ་གྱི་ནམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་

བྱེད་པའི་སློན་མེ་》

༡༩༽ རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ 《ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་》 《དབུ་མ་དགོངས་

པ་རབ་གསལ་》

༡༠༽ 《གཡག་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་《ལར་བྱེན་ལྷ་ཆེན་》《སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་
འབྲེལ་ཆོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིགས་པའི་འོད་
སྟོང་འཕྲོ་བ་》

༡༡༽ ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་《ལར་བྱེན་ལྷ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་
》《དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་》《ཆོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་སྟོང་
པོ་》

༡༢༽ རྒྱལ་ཆབ་རྩེས་མཛད་པའི་《རིགས་གཏེར་ལྷ་ཆེན་》

༡༣༽ ཀུན་པ་མི་བསྐྱེད་དོན་རྩེས་མཛད་པའི་《རྩེ་བཅུན་རབ་གསལ་》

༡༤༽ ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པས་མཛད་པའི་《སྤུང་དོན་ཟབ་མོ་དང་》《ཡུམ་དོན་རབ་
གསལ་》《སྤུང་དོན་རབ་གསལ་》《སྤུང་གསུམ་སྟེ་དོན་དང་》《སྤུང་གསུམ་འབྲེལ་
སྟོང་》《སྤུང་གསུམ་རྣམ་བཤད་》《ལྷ་བ་རན་མེལ་》《དབུ་མའི་སྟེ་སྟོན་》《ལྷ་
པའི་འཁྱེད་འབྲེད་ཐེག་མཆོག་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཐེར་》《སྤུང་ལྷ་མཆོག་གི་གསལ་བྱེད་》
《རྟེན་འབྲེལ་རབ་གསལ་》《སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་》《རིགས་གཏེར་གསལ་བྱེད་》
རྣམ་འབྲེལ་ལྷ་ཆེན་པོ་སྟོང་པོ་》

༡༥༽ ལཱ་ཆེན་ལྷ་ཆེན་གསལ་མཛད་པའི་《ཤེར་བྱེན་དཀར་འབྲེལ་ལུང་རིགས་རོལ་མཆོ་
དང་》《ལུང་དོན་རྒྱ་མཆོད་སྟོང་པོ་》《ཡིད་ལུས་རྣམ་གསུམ་》《རིགས་གཏེར་འབྲེལ་
བ་རྟོག་གའི་འབྲེལ་མཛོམས་ཆེན་མོ་དང་》《སྡེ་བདུན་རབ་གྱི་རོལ་མཆོ་》

《སྤུང་གསུམ་རབ་དབྱེད་འབྲེལ་གཏམ་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་》《དབུ་མ་རྩ་བའི་རྣམ་དབྱུང་སྐལ་
བཟང་འབྲུག་དོགས་》《འབྲེལ་སྤང་གི་བཀྲལ་ལན་རྣམ་པ་དེས་པའི་རབ་གསལ་》

- ༡༩༽ 《སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལས་མཛད་པའི་བྱེད་པ་མཐོང་ཀྱང་ཤེས་པ་》
- ༢༠༽ 《མང་ཆོས་སྤྲུལ་བ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་ཆམ་བཤད་ལེགས་བཤད་ལོར་བྱ་
མེད་པ་》《ཆེད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགའ་འབྲེལ་གནད་གྱི་སྤྲོད་པོ་གསལ་བྱེད་》
- ༢༡༽ ལྷོ་པོ་མཁན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རིགས་གཏེར་འབྲེལ་པ་ 《ཆམ་བཤད་རིགས་ལས་
གསལ་པའི་ཉི་མ་》
- ༢༢༽ མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་གྱིས་མཛད་པའི་ 《ཤེར་བྱིན་འབྲེལ་པ་ཀྱན་མཆེན་
ལྷ་མའི་དགོངས་དོན་རབ་གསལ་》《དབྱ་འཇུག་སྤྱོད་དོན་》《སྤྲོས་གསུང་རབ་དབྱེའི་ཆམ་
བཤད་དང་》《སྤྲོས་གསུང་སྤྱོད་དོན་》《རིགས་གཏེར་བཀའ་འབྲེལ་》
- ༢༣༽ མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ 《དབྱ་མ་རྒྱན་གྱི་ཆམ་བཤད་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མ་
དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་》
- ༢༤༽ དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ 《པར་བྱིན་སྤྱོད་དོན་》
- ༢༥༽ མཁན་ཀྱན་བཟང་དཔལ་སྤྲུལ་གྱིས་མཛད་པའི་ 《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་འབྲེལ་པ་》མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་གྱིས་མཛད་པའི་ 《སྤྲུལ་དགོངས་རྒྱན་》
- ༢༦༽ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་ 《སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་》《ནང་པའི་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱན་འཇུག་》
- ༢༧༽ ཡོངས་འཛིན་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་དབང་སྤྲུལ་གིས་
མཛད་པའི་ 《ཤེར་འབྲེལ་ཆོག་དོན་སྤྱོད་པོ་》

མདུག་བྱང་།

དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་རྒྱུད་པ་རི་མྱེད་པ། དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་མྱེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན། མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་སྒོ་ཀྱན་ནས་བསྐྱམས་པའི་གྱིན་པ་ཁོ་པོས་
ཀྱང་། ཐོས་པ་ཅས་ལས་མ་དབྱེད་ན། །མ་ཐོས་པ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད། །ཟེར་བ་བཞིན་སྒོན་
སྒོན་མཁས་དབང་ལུ་ཀྱང་དུ་སྒོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤུལ་བཞག་གི་རིག་པའི་ལེགས་ཆ་དག་
ཐོས་པ་ཅས་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་དེ་དག་གི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་པའི་བརྒྱུ་ཞུགས་འཛིན་
ལུལ་གྱིས་«དག་འགནད་དགོངས་བཅུད་རྣམ་དབྱེད་རིག་རྒྱན་»ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་དབྱེད་
ཡིག་ཁག་ལ་ལོ་མང་རིང་དཔེ་སློག་ལས་ཚོལ་གྱིས་བར་གསེར་ལ་དག་འགནད་དེ་འེའི་དོན་
དུ་མགོ་པོ་ན་ན་བར་དུ་བསམ་སྒོ་བཏང་ཞིང་། ཐང་ཆད་ཆད་བར་དཔེ་སློག་བརྒྱུ་སྟེ་ཅུང་
ཐད་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་པའི་དཔེ་དེབ་འདིའང་། ལྷུ་བས་རྗེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། རིན་ཆེ་བའི་པ་མ། ཡལ་བྱེས་
ཀྱི་རིན་གཙོ་པའི་མྱིར་སློག་པ་པོ་དག་གི་སྐྱོན་ལྷུང་འབྱུང་སྐྱོ་བྱུང་བར་དག་འབ་བསྒོམས་ཡོད།
ཐོན་ཀྱང་ཁ་སང་དེ་རིང་མིང་ཡོད་ཆད་ཚོས་པ་པོ་དང་ཤོག་ཀྱང་ཡོད་ཆད་ཚོས་
ཤོག་གིས་ཁེངས་པའི་སྐབས་འདིར། ཁོ་པོའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཡང་སློག་པ་པོས་རིན་ཐང་
གཞལ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷེ་ཡང་བཤད་པའི་དཔོས་པ་མ་མཐོང་།

དེས་གཟུགས་ཤིག་བྱས་པ་ལའང་། རི་རྒྱད་དུ། ཁྱེད་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་ཅུས་པ།
།གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་བཞིན་ཁོ་ཐོའི་དེས་ཅུང་འདི་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་
དོན་དུ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་སྙིང་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞུ།

རྩམ་པ་པོས་༢༠༢༡།༧།༢༠ ཉིན་འཕགས་ཡུལ་རྫོང་སར་བཤད་བྱ་ནས་གིས།

དཀའ་ལགནད་དགོངས་བརྒྱད་རྣམ་དཔྱད་རིགས་རྒྱུན།

༩

ཚུམ་བ་ལོ་དང་ཚུམ་སྒྲིག་པ། མཁན་ཀྱན་བཟང་།

མདུན་ལོག་མཛེས་རིས་པ། བསྟན་པ་བཟང་ལོ།

དཔེ་སྐྱུན། ཀྱན་བཟང་དཔེ་ཆོགས།

དེབ་ཆེད། 140 x 210mm

ཕྱི་ལོ་2021 ལོའི་རྒྱུ་བ་ 6 བར་དབང་།

དབང་ཐངས་གཉིས་པ།

དབང་གྲངས། 1,100

